

LIBRARY OF CONGRESS
6
MAR 26 1981
WEST COPY
CYCLES DIVISION

41-66
77-828081

روز و ن

1955/1/22

اطلاعات آفرین

Ketabton.com

بېرك كارمل قبل از عزيمت چاڼب مسكويا جرگت دادن دست به احساسات آنده از حاضرين جواب ميگويند كه برای وداع به ميدان هوايي بين المللي كابل حاضر شده بودند .

اختصار وقایع مهم

بېرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيک خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم بعد از ظهر ۲۷ دلو نمايندگان مردم شريف ولايات بغلان و بدخشان رادر قصر گلخانه متر شوراي انقلابي به حضور پذيرفته با آنها صحبت نمودند .

بېرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيک خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيک افغانستان بنا بدعوت كميته مركزي حزب كمو نست اتحاد شوروي در راس يك حيات حزبي جهت اشتراك در ييست و ششمين كنفره حزب كمو نست اتحاد شوروي بتاريخ ۲۹ دلو عازم مسكو گرديدند .

دكتور صالح محمد زيري ر نور احمد نور منشي هاي كميته مركزي ، اعضاي بيروي سياسي و حيات رئيسه شوراي انقلابي بحيث اعضاي حيات درين سفر با بېرك كارمل همراه مي باشند .

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند مرکزي کمیته عمومي منشي دانقلابي شورا رئيس او صدراعظم بېرك کارمل اوله دوی سره ملگری هیات ته د مسکو هوایی ډگر ته د رسیدو په وخت کی د شوروي اتحاد د گوندی او دولتي مقاماتو له خوا هرکلی وویل شو .

مرکزی کمیته عمومی منشی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس اوسدرا عظم بېرک کارمل او د دوی ورسره هیات چی د شوروی اتحاد د کمونست گوند په شپږ وېشتمه کنگره کی د گډون لپاره په مسکو کی دی دحوت په ۳ نیټه په هغه ښار کی دلتین مرکزی موزیم وکوت .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته عمومی منشی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس اوسدرا عظم بېرک کارمل دحوت په ۳ نیټه له غرمی وروسته په داسی حال کی چی د شوروی ازبکستان د کمونست گوند د سیاسی بیرو علی البدل غړی او لومړی سکرتر رشیدوف ورسره وودلتین په آرامگاه باندی دگلوگیدی کینوده .

د شوروی اتحاد د کمونست گوند په شپږ وېشتمه کنگره کی د کمونست گوند مرکزی کمیته عمومی منشی او د شوروی اتحاد د عالی شورا درئیس هیات دصدر لیونید بریژنف رېسپت او پیشهادونه او دخبرو او دیتانت له لاری دنړیوالی سولی د ساتنی له پاره د هغه ټینگار دنړی د سیاسی پراخو ټولنوله خوا وستایل شو او ملاتړ یی وشو .

دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند مرکزی کمیته د سیاسی بیرو غړی د گوند د مرکزی کمیته دکنترول اوخارنی دڅانگی رئیس او د انقلابی شورا غړی دستگیر پنجشیری ددلولی په ۲۸ نیټه دخپل کار په دفتر کی دافغانستان دخلکو د جمهوریت له لوی سفیر او فوق العاده استازی بونت ساگین شاگ د ارسورن سره د پیژندل کلوۍ کتنه وکړه .

دشوروی سوسیالیستی جمهوریتو نو د اتحاد دارد و دجوړولو د دری شپتمی کالیزی له امله ددلولی په ۲۸ نیټه له غرمی وروسته دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د ملی دفاع د وزارت دسر تیرو او منسوبینو له خوا د هغه وزارت دکنفرانسو نو په تالار کی دژنده غونډه وشوه .

دکور جوړولو د فابریکی د اکسیجن د تولید دستگاه د فواید عامی د وزیر انجنیر نظر محمد له خوا ددلولی په ۲۸ نیټه له غرمی نه وروسته په یوه غونډه کی په هغه فابریکه کی دپنۍ په پرېکولو سره په کار واچول شوه .

بېرک کارمل دسیاسی او علمی پوهی په خپرونه او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت اوشوروی اتحاد ترمنځ ددوستانه اړیکو په پیاوړتیا کی دخپلی برخی اخستنی په ویاړ دشوروی اتحاد سیاسی او علمی پوهی دخپرو لود ټولنی لپاره دمدال «واویلوف» ترلاسه کړ . عکس بېرک کارمل ته ددغه مدال دورکولو دمراسمو یو موخه چی دشوروی اتحاد د پوه باسوف له خوا ورکول کیری ښی .

دافغانستان د خلک دموکراتیک گوند مرکزی کمیته عمومی منشی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او سدر اعظم بېرک کارمل چی د شوروی اتحاد د کمونست گوند د مرکزی کمیته په بلنه په مسکو کی دهغه گوند په شپږ وېشتمه کنگره کی گډون لری دحوت په ۷ نیټه دپروگرام له مخی بدی کنگره کی خپله وینا واوروله .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د

په گزارش تاس پلینوم راپور کمیته مرکزی حزب کمونست اتحاد شوروی را در مورد وظایف فوری سیاست خارجی و داخلی آن حزب که قرار است در بیست و ششمین کنگره حزب کمونست اتحاد شوروی ارائه گردد تحت مطالعه قرار داد .

همچنان راپوری پیرامون مسایل مذکور از طرف لیونید بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونست صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی به پلینوم کمیته مرکزی حزب قرائت گردید .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته عمومی منشی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او سدر اعظم بېرک کارمل او ورسره هیات یسی دچهار شنبی په ورځ په سیمه ییز وخت له غرمی وروسته په خلور نیموجو دمخصوصی الوتکی په وسیله د مسکو هوایی دگرتسه ورسیدل .

پلینوم کمیته مرکزی حزب کمونست اتحاد شوروی دچارحوت در مسکو دایر گردید .

دافغانستان دخلک ددموکراتیک گوند مرکزی کمیته عمومی منشی، دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او سدر اعظم بېرک کارمل کله چی په مسکو کی په یوه مطبوعاتی مرکه کی دورځپاڼه لیکونکو پوښتنوته ځواب ورکوی .

درین شماره

مستحکم و مترقی باد دوستی افغان و شوروی

...

انقلاب کبیراکتوبر بزرگترین دست آورد

ج . ک . ا . ش .

...

ارزشها و مایه های دوستی افغان و شوروی.

...

سواپو و سالهای دشوار مبارزه .

...

نگرشی بر معماری آثار آسیای میانه .

...

چه کسانی در پی بهره برداری از وضع نابسامان ...

...

کندوها و زنبورها .

...

حماسه ای آرش کمانگیر .

...

دمیافقیرالله جلال آبادی به باب .

...

شرح پشتی اول و چارم :

چند صحنه از فلم های فستیوال اتحاد -

شوروی که در کابل نمایش داده شد .

«... این معاهده که اساسات پایدار چنین روابط را بنیان گذاشته است نه تنها در امر برسمیت شناختن افغانستان آزاد و مستقل در عرصه بین المللی تأثیر عظیمی را بجا گذاشت بلکه در راه رشد مستقل بعدی کشور ما و کمک در جهت جلوگیری و طرد دسایس امپریالیزم، استعمار و ارتجاع بین المللی نقش بزرگی را ایفاء نموده است» .

از پیام ببرک کارمل بمناسبت شصتمین سالگرد معاهده دوستی بین افغانستان و اتحاد شوروی

شنبه ۹ حوت ۱۳۵۹ ، ۲۸ فبروری ۱۹۸۱

دافغان - شوروی شپيته کلنه دوستی

د ۱۹۸۱ کال د فبر وری ۲۸ نیټه چې د ۱۳۵۹ کال د حوت د میاشتی له نهمی نیټې سره متصادفه ده د لر غونی او تاریخي افغانستان او د شوروی اتحاد د خلکو د ژوندانه په نیټه لیک کې یوه ارزښتناکه ورځ ده .

د نن نه شپيته کاله پخوا په همدغه نیټه د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ د دوستي تړون لاسلیک شو . هغه وخت چې د افغانستان میرنیو

خلکو د دریم ځل له پاره د نړۍ له ستر استعماري زور گیر او تیري کوونکي طاقت سره چې د دوی په خپله اصطلاح د ستري بریتا نیسي په مستعمراتو کې لمر نه پر یواته

د افغانستان د رقی غوښتونکي پاچا امیرامان الله خان په مشرۍ د جنگ او جګړې منګولي وړکې لې ۱۹۱۹ کال کې یې د استعمار دغه تور د یو په ګون وکړ او د هغې سختی افغاني ضربې له امله چې په خپل تندي یې خوړلي وه د خپل سر امان په دې

کې ولید چې افغانستان د هغه اصیلو بچیانو ته بریږدي او په خپله یوسر او دوه غوږه تری ووځي او د

افغانستان خلک د خپلې سرښندنې، توری او میراني په نتیجه کې دخپل

هیواد پوره آزادی او خپلواکي اعلان کړي . زموږ ستر ګا و نهی هیواد شوروی اتحاد لومړنی هیواد و چې د افغانستان خپلواکي یې په رسمیت وپېژندله او دغه راز کله چې په تزاری رو سیه کې د اکتوبر د ستر

سوسیالستي انقلاب په نتیجه کې د ولادیمیر ایلیچ لینن د خلا قسې لارښوونې په نتیجه کې کار ګري دولت منځ ته راغی افغانستان لومړی هیواد و چې دغه کارګري رژیم یې په رسمیت و پېژاند او په داسې حال کې چې د کار ګرانو د دغه ژوند جوړوونکي انقلاب پر ضد له هرې خوا پر غل کیده او دغه نوی دولت یې له اقتصادي بندیزونو سره مخامخ کړی و افغانستان د خپل توان او قدرت په اندازه د دوستي لاس وراوړد کړ او په دغه توګه یې خپله انساني و جیه تر سره کړه .

د دغې دو ستی او دښه ګاونډیتوب له ښواړیکو څخه شپيته کاله تیرېږي په دغو شپيتو کلو نو کې پر سیمه پردی چې دافغان - شوروی په دغې بی غرضه دو ستی باندې د پېر یو په بیلو بیلو پوړیو کې کوم ناوړه ګردنه دی پر یوتی بلکه د وختونو له هر راز آزمایښت څخه بریالی را وتلی ده او د دواړو هیوادو په ګټه یې پله زیاته درنده شویده .

په تیره بیا د لوردملی اودمو کراتیک انقلاب په بریالیتوب سره چې د افغانستان د خلک د مو کراتیک ګوند (دهیواد دکارګري طبقې او نورو زیار ایستو نکومخکښ) په غوره لارښوونه بریالی شو د غی دوستی دورور ولی په لوړ غزونی و کړی او هغه وخت یې چې د امریکا د نړۍ خوړونکي امپریالیزم معلوم الحاله ایجنت نا امین حفیظ الله او دده جنایتکار بانډ ګوند ی او د ولتسې

جنگیږي .

تجارت

مستحکم و مترقی باد دوستی افغان-شوروی

خواهان گسترش این همکاری ها گردیده اند. هر دو طرف متعهد شده اند تا بمنظور آشناسیدن گسترده تر و عمیق تر مردمان هر دو کشور بسا زندگی، کار و تخریبات و دست آورد های یکدیگر، بین ارگان های دولتی، سازمان های عامه و موسسات کلتوری و علمی همکاری وسیع و همه جانبه نمایند.

در ماده چارم معاهده مذکور با ذکر صریح این مطلب که اصول منشور ملل متحد در نظر دارند، و به تاسی از سوابق عمیق دوستی تاریخی بین مردمان دو کشور و موجودیت حسن هم جوار و همسایگی نیک جهت تأمین امنیت، تمامیت ارضی و استقلال دو کشور باهم مشوره های لازم خواهند نمود و برای تأمین این آرزوی شریفانه باز هم مفاهم نموده و تدابیر لازم اتخاذ خواهند کرد. هکذا با در نظر داشت همکاری های نزدیک سابق که در ساحه نظامی بین مملکتین موجود بوده و است باهم بمنظور تقویه قدرت دفاعی خویش همکاری خواهند کرد و این همکاری ها را انکشاف خواهند داد. به اساس همین ماده چارم معاهده

افغان-شوروی بود که حکومت و شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان برای دفع تجاوز امپریالیزم وارتجاع و خنثی ساختن توطئه ها ناشی از سازش حفیظ الله امین به امریکا، از اتحاد شوروی سو سیالیستی طالب کمک و همکاری نظامی گردید و اتحاد شوروی با در نظر داشت حفظ صلح در منطقه و دفع تجاوز از همسایه جنوبی خویش به این خواست بر حق و قانونی افغانستان جواب مثبت داد و با اعزام قطعات محدود نظامی دسایس و توطئه های دشمنان وطن و انقلاب ما را نقش بر آب ساخت.

بمنظور توضیح بیشتر مطلب لازم است درین مورد روشنی بیشتر انداخته شود.

بقیه در صفحه ده

بیشتر دوستی و حسن همجوار و همکاری بین یکدیگر ابراز آرزو- مندی نموده و توسعه همکاری و همبستگی همه جانبه را بین تمام نیرو هائیکه در راه صلح، استقلال ملی، دموکراسی و ترقی اجتماعی در سراسر جهان مبارزه می نمایند، خواهان شده اند. هکذا در مقدمه معاهده مذکور موکدا آرزومندی هر دو طرف برای تحکیم همکاری های اُمر بخش و مفید در آسیا و جهان تصریح گردیده و متذکر شده اند که این معاهده با در نظر داشت و وفاداری به منشور ملل متحد، هدف و اصول آن بین افغانستان و اتحاد شوروی انعقاد یافته است.

در نخستین ماده معاهده به صراحت بیان شده است که هر دو طرف رسماً اعلام می دارند که خواهان تحکیم و تعمیق دوستی بین کشور های شان بر اساس همکاری متقابل و تساوی حقوق و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر می باشند و بحق حاکمیت ملی یکدیگر احترام می گذارند.

در ماده دوم معاهده مذکور هر دو طرف ابراز آمادگی نموده اند تا در ساحات مختلف از قبیل همکاری مفید اقتصادی، علمی و تخنیکی بین شان مساعی بخرج دهند و هکذا هر دو طرف به توسعه تجارت بین شان بر اساس اصول برابری و نفع متقابل نیت شان را ابراز نموده اند. همکاری در ساحه صنایع، زراعت، ترانسپورت، مخابرات و بهره برداری از منابع طبیعی و انکشاف صنایع و تولید انرژی نیز در ماده دوم معاهده درج است و طرفین گسترش هر چه بیشتر همکاری را درین ساحات ابراز نموده اند.

در ماده سوم معاهده افغان-شوروی انکشاف همکاری و تعاضی تجربه ها بین طرفین در ساحات علم و فرهنگ، هنر، ادبیات، آموزش و پرورش صحت عامه، مطبوعات، رادیو تلویزیون سینما، توریسم و ورزش و ساحات دیگر پیش بینی شده و طرفین

جلو گیری نمود. ولی از همان روز های اول ایجاد دوستی و تفاهم بین کشور های ما یعنی از سال ۱۹۱۹ به بعد همیشه نیرو های ارتجاعی و امپریالیستی علیه این دوستی بوده و آنرا خلاف منافع آزمندانه شان می دانند. در حالیکه مردم صلح دوست جهان منجمله مردم شریف افغانستان بخوبی میدانند که دوستی نازل ناپذیر افغانستان با اتحاد شوروی نه تنها با منافع مردمان هر دو کشور منطبق است بلکه مستحکم کننده صلح و امنیت درین منطقه جهان می باشد. اینک به پیشواز از شصتمین سالگرد اولین معاهده دوستی افغان-شوروی (۹ حوت ۱۲۹۹ مطابق ۲۸ فیبروری ۱۹۲۱) نگامی به معاهده دوستی و حسن همجوار و همکاری بین جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی منعقد بتاریخ پنجم دسمبر ۱۴ قوس ۱۹۷۸، ۱۳۵۷ می اندازیم تا باشد که با بررسی این معاهده حقایق و چگونگی ما عیت روابط کشور ما با همسایه بزرگ شمالی ما روشن تر شود و یکبار دیگر بر همه تبلیغات د روغین دشمنان ما که بی گمان دشمنان صلح و امنیت جهانی نیز هستند بر ملا گردد.

در مقدمه این معاهده وفاداری طرفین به پایه های دوستی دو کشور که در معاهدات سال های ۱۹۲۱ و ۱۹۳۱ درج میباشد، ابراز شده است همچنان طرفین به تحکیم هر چه

آوانیکه امیر امان الله خان امیر دموکرات و وطن پرست افغانستان به اراده با القوه مردم آزاده افغانستان در ماه مارچ ۱۹۱۹ آزادی و استقلال افغانستان را از قید استعمار بزرگ و قتل یعنی امپریالیزم انکلیس اعلان کرد، تنها صدای حاکمی که از پشتیبانی بکوش رسید صدای دولت جوان و تازه تشکیل شده شورا ها بود. هکذا آوانیکه مردم دلیر افغانستان تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان زنجیر های نظام فر توت فیو دالی ورو یالیستی را از هم گسیختند و با پیروزی رسانیدن انقلاب شکوهمند شور به باداری و ظلم فیو دالیزم و سلطنت خاتمه دادند باز هم همان صدای آشنا از همان دوست صدیق و دیرین مردم ما یعنی مردم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلند شد و این پیروزی مردم ما را تمهیت گفت و ابراز همبستگی و پشتیبانی نمود. آوانیکه بنابر توطئه امپریالیزم و ارتجاع منطقه در وجود حفیظ الله امین جاسوس تمامیت ارضی و موجودیت کشور ما به مخاطره افتاد باز هم دوست دیرینه و آزموده شده ما بحکم دوستی خلیل ناپذیر و بنابه درخواست حکومت قانونی و مردم افغانستان و مطابق بحکم ماده چارم معاهده دوستی و حسن همجوار و همکاری دو کشور منعقد بتاریخ پنجم دسمبر ۱۹۷۸ به کمک ما شتافت و از جواد دلخراش ناشی از توطئه مذکور

«انقلاب کبیر اکتوبر بزرگترین

دست آورد ح،ك،ا،ش»

آوانیکه رهبر کبیر انقلاب کبیر اکتوبر اولین محافل انقلابی و مترقی را در بطربورگ بسا به گذاشت و خود در آن فعالانه سهم گرفت ماه اگست ۱۸۹۳ میلادی بود. از همین محافل و دسته های انقلابی بود که در اثر تدبیر، دور بینی، شجاعت و پشتکار و ایمان رهبر انقلاب اکتوبر حزب بلشو یک (کمونیست) اتحاد شوروی پا به عرصه وجود گذاشت. که اینک مادر آستانه بیست و ششمین کنگره آن قرار داریم. بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی در حالی برگزار می شود که مردم اتحاد شوروی در پیشاپیش کاروان قدر تمند انقلاب جهانی و هکذا بحیث اولین اعمار کنندگان جامعه بدون طبقات بسا افتخار مشغول کار و بیکار انقلابی هستند. بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی در حالی برگزار می شود که اژدهای زخمی امپریالیزم جهانی آخرین سالهای عمر خود را می گذراند و مذبذبه خانه تلاش دارد تا به این عمر ننگین بیفزاید.

بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی در حالی برگزار می شود که امپریالیزم و در راس امپریالیزم انسان دشمن امریکا با دامن زدن جنگ سرد و براه انداختن مسابقات تسلیحاتی فضای سیاسی جهان را نا آرام ساخته

است. بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی بحیث بزرگترین رویداد تسوچه محافل اجتماعی و سیاسی جهان را بخود معطوف ساخته است. حزب کمونیست اتحاد شوروی بحیث سازمانده بزرگترین انقلاب سو سیالیستی یعنی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر، بحیث بسیج کننده و رهبری کننده و سازمان دهنده مبارزه قهرمانانه مردم شوروی علیه طاعون فاشیسم و شکست دهنده آن از احترام زیاد همه مردمان آزادی خواه جهان برخوردار است. هکذا حزب کمونیست اتحاد شوروی سازمانده مردم قهرمان اتحاد شوروی برای ایجاد جامعه پیشرفته سوسیالیستی و رهبری کننده آنها بطرف ایجاد جامعه بدون طبقات می باشد. بزرگترین دست آورد حزب کمونیست اتحاد شوروی همانا به پیروزی رسانیدن انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر است که تحت رهبری رهبر بزرگ انقلاب در سال ۱۹۱۷ به پیروزی رسید. مردم افغانستان در حالیکه به دوستی و همسایگی نیک و برادرانه اتحاد شوروی و همکاری و کمکهای آنکشور ارج بزرگی قایل هستند. تشکیل بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی این سازمانده نخستین انقلاب کارگری را درخورد اهمیت زیاد می دانند انقلاب کبیر

سوسیالیستی اکتوبر بر که تحت رهبری حزب کمونیست اتحاد شوروی به پیروزی رسید حادثه و رویداد عظیمی در تاریخ بشریت است که اهمیت آن بمراتب از مرزها، سرحدات کشوری که این انقلاب در آن وقوع پیوسته به بیرون جعبیده نمی جهد. این حقیقت روشنی است که هزاران بار تکرار شده است اگر به واقعیت بنگریم انقلاب سوسیالیستی اکتوبر یک چرخش بنیادی در تاریخ بشر و گیتی می باشد. یعنی بزرگترین جهش که جامعه انسانی در جهت رهائی خویش از جبر اجتماعی کور و اسارت آور و ورود به دوران اختیار و سعادت نوع بشر انجام داده است.

انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر حاکمیت سرمایه داران و ملاکان را قهرا سرنگون کرد و قدرت دولتی بدست طبقه کارگر و دهقان رسید و لی هنوز انقلاب در رو بنای سیاسی جامعه بوده و برای اكمال آن و در واقعیت امر جهت قطعی ساختن این موفقیت باید در زیر بنا یعنی در مبنا سبات اقتصادی نیز انقلاب اجرا می گردید و این مشکل ترین و بغرنج ترین وظیفه بوده. نخستین گامی که دولت جوان شورا ها در این راه برداشت این بود که فرمانی صادر شد و طی آن همه اراضی کشور ملی گردید و در اختیار دهقانان قرار داده شد کارخانه ها و دیگر وسایل تولید عمده، و سایل حمل و نقل و بانکها و مهم ترین رشته های توزیع و مبادله و خدمات ملی اعلام شد. برای ایجاد یک اداره دموکراتیک دستگاه دولتی ای که از رژیم فر توت تزاری به میراث مانده بود و خرد گردید و به عوض آن دستگاه اداره دولتی جدید متکی به اراده مردم ایجاد گردید. این تدابیر علما و عملا سنجیده شده و مدبرانه دو نیروی عمده حاکم در رژیم طبقاتی سابق یعنی سرمایه داران

و ملاکان را که در و هله اول انقلاب حاکمیت سیاسی شان سلب گردیده بود از پایه های اقتصادی و اداری نیز محروم ساخت و در واقعیت امر آنان را بمثابه طبقات از بین بود باید به یاد داشت که جریان ساختمان جامعه سوسیالیستی یعنی از بین بردن کامل مالکیت، شیوه تولید و روابط اجتماعی و فرهنگ بورژوازی و نو سازی آنها بر مبنای سوسیالیستی، به سخن دیگر گذار از سرمایه داری به سوسیالیزم در اتحاد شوروی در حدود بیست سال (۱۹۱۷ - ۱۹۳۶) به طول انجامید. در طول این دوره کشور صنعتی شد، اقتصاد روسستانی سوسیالیستی به صورت سیستم های کلخوزی و سو و خوزی بوجود آمد و انقلاب فرهنگی با محتوی سوسیالیستی و شکل ملی اجرا گردید.

هنوز ازین اقدامات دیری نگذشته بود که وحشی ترین نماینده اردوگاه امپریالیستی و فرزند ناخلف آن یعنی فاشیسم و نازیسم سر بلند کرد و هدفش از بین بردن و تار مار کردن کشور شورا ها این گهواره انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر بود. در سال ۱۹۴۱ تحت عنوان پلان بارباروس آلمان هتلری با کمک ایتالیای فاشیستی و جاپان بر کشور اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پیشروانه تجاوز نمود. صدمات غیر قابل تصوری که تجاوز فاشیسم هتلری بر اتحاد شوروی وارد کرد، حرکت اتحاد شوروی را بسوی جامعه بدون طبقات و بهروزی عام و تام و همه گانی بامشکلات عظیمی روبرو ساخت. برای تصور ویرانگری و وحشی گری تجاوز کاران فاشیستی به ذکر ارقام واقعی زیر می پردازیم:

در طی چار سال جنگ اتحاد شوروی با آلمان هتلری و هم دستانش در حدود بیست میلیون نفر انسان

نیز درین صف یکی بعد از دیگری قرار گرفتند و لی باید متذکر شد که چون در آن هنگام حتی قبل از ختم جنگ جهانی دوم، امپریالیسم و استعمار حکمرانان و فعال‌میشاء جهان بودند و از همین رو جنبش‌های کارگری و ضد استعماری اکثرا با شکست مواجه می‌شد.

تأثیر مثبت و مستقیم انقلاب کبیر اکتوبر بر پیشرفت‌های اتحاد شوروی و کسب قدرت اقتصادی و نظامی عظیم کشورشوراها بر افغانستان قهرمان کاملاً مشهود و هویداست. کشور صلح‌دوست اتحاد شوروی با پیروی از اصول لنینی همزیستی مساومت آمیز و روابط نیک با کلیه کشورهای جهان و مطابق و صایای هرمدبر انقلاب، مردم افغانستان را با کمک‌های اقتصادی، فرهنگی و کلتوری خویش روز تاروز مساعدت‌های بی‌شایبه و بی‌غرض نموده است. از سال ۱۹۱۹ تا امروز که در حدود شصت و یکسال را در بر می‌گیرد صد ها پروژه متمرکز و پرفیض اقتصادی، تکنیکی، زراعتی و فرهنگی در کشور ما به کمک اتحاد شوروی احداث و مورد بهره‌برداری واقع شده است که این موضوع علاوه از آنکه به رشد اقتصادی کشور ما کمک نموده است محمل‌های مادی رشد شعور سیاسی و اجتماعی را نیز در کشور ما بمیان آورده است. هکذا از آغاز دوستی و حسن همجواری میان اتحاد شوروی و افغانستان هزاران نفر از محصلین افغانی در پوهنتونها و آموزشگاه‌های اتحاد شوروی کسب علم و مهارت نموده و در بازسازی استقلال کشور بحیث اشخاص فنی و مجرب داخل خدمت شده‌اند.

پیروزی انقلاب شکوهمند شور که به همه زواید و نواستعماری و وابستگی کشور با امپریالیسم و ارتجاع خاتمه داد در روند دوستی افغان، شوروی بابت تازه‌ای را کشود. سرنگونی دار و دسته امین جاسوس و وارد شدن انقلاب شور به مرحله نوین و تکاملی دوستی افغانستان و اتحاد شوروی را نیز وارد مرحله نوین و تکاملی ساخت، بقیه در صفحه ۴۵

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را ((روسیه شوروی)) می‌نامند مرکب سهو می‌شود و یا اینکه قصداً مغالطه می‌نمایند زیرا طوریکه در بالا تذکر دادیم کشور بزرگ اتحاد شوروی اکنون دارای پانزده جمهوریت متحد شده شوروی سوسیالیستی است که جمهوریت فدراسیون روسیه یکی ازین جمهوریت‌هاست باید دانست که در داخل بعضی از جمهوریت‌های اتحاد شوروی چند جمهوریت خود مختار و مناطق ملی نیز وجود دارد.

یکی دیگر از دست‌آورد‌های بزرگ انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر در سیستم استعمارگری امپریالیستی ایجاد بحران است. در قدم اول باید گفت که حاصل عظیم این انقلاب برای مردمان تحت ستم و استعمار سیستم سابقه تزاری این است که حلقه‌های استعمار و استبداد را از دست و پای خلق‌های ساکن در آن مناطق شکستاند زیرا با پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر دولت استعمارگر تزار که دولت سرنگون داران و ملاکان روسیه بود سرنگون شد و بجای آن نظام شوراها مستقر شد. هکذا انقلاب کبیر اکتوبر که در تاریخ بشریت برای نخستین بار ریشه ستم ملی و ستم طبقاتی را از بیخ و بن برکنند، باین کار خویش سر تاسر جهان را تحت تأثیر عظیم خود قرار داد. تحت تأثیر انقلاب اکتوبر برخی از کشورهای جهان انقلاب

پرو لتری به وقوع پیوست مانند آلمان و مجارستان، و در عده‌ای از کشورها جنبش‌های رهایی بخش ضد استعماری اوج بی‌سابقه‌ای گرفت و به آزادی سیاسی آنها منجر شد درین ردیف کشور و مردم قهرمان مادرپیشاپیش سایر خلق‌ها و ملل قرار داشت و آزادی سیاسی خویش را از قید استعمار امپریالیستی انگلیس در سال ۱۹۱۹ بدست آورد (کمتر از دو سال پس از پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر) همچنان چین، هندوستان، اندونزی، هند و چین، ایران و ترکیه و غیره

مادی و فنی گذار مستقیم به جامعه کمونیستی پدیدار می‌گردد. در مرحله سوسیالیسم رشد یافته برتری‌های سوسیالیسم نسبت به نظام سرمایه داری بطور روشن‌تر، محسوس‌تر و ملموس‌تر نشان داده می‌شود.

حال می‌پر دایم به بررسی مختصر بعضی جهات دیگر یک جامعه پیشرفته شوروی که در نتیجه انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر بمیان آمده است و به آن نایل آمده است.

یکی از بزرگترین دست‌آورد‌های انقلاب سترگ کارگری و دهقانی اکتوبر و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حل مسئله ملی است. روسیه تزاری شوروی بود کثیرالملله.

نظام استعمارگر و استثمارگر و جبار و مستبد تزاری حقوق تمام ملیت‌ها راغصب و آنها را به اسیر و برده خود مبدل نموده بود. بعد از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر حزب کمونیست تحت رهبری دایمانه و لادیمیر ایلچ لنین تئوری سیاست ملی عمیقاً علمی و انسانی را تدوین نمود که در جهان بنام ((حق تعیین سرنوشت ملت‌ها)) و یا سیاست ملی لنین شهرت یافته است. مطابق این تئوری و سیاست انسانی در کشور کثیرالملله اتحاد جماهیر شوروی هرملتی در تشکیل دولت مستقل خود آزاد است. لذا به آن مللی که در تحت فشار تزاریسم دست و پا می‌زدند در شرایط حاکمیت دولت شوروی حق تعیین سرنوشت

بصورت کامل داده شده است. از همین لحاظ سیاست درست‌لینی حزب کمونیست در مورد ملیت‌ها به نتایج مطلوب خود رسید. ملل روسیه سابق با تحصیل حق حاکمیت ملی و تشکیل جمهوری‌های مستقل و یا خود مختار بصورت داوطلبانه و بر اساس برابری و همکاری برادرانه و رفیقانه در پایان سال ۱۹۲۲ دولت بزرگ اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را بوجود آوردند. درینجا یک نکته مهم قابل تذکر است و آن اینکه اگر کسی پس از سال ۱۹۲۲ کشور

شوروی گشته، دهها میلیون نفر علیل از جنگ شدند، ۱۷۰ شهر بزرگ و کوچک مانند لنینگراد، مینسک، ستالینگراد، کیف و غیره منهدم گردید، در طی این سال‌های مشکل هفتاد هزار روستاء شش میلیون خانه مسکونی، سی و دوازده واحد صنعتی، نود و پنج هزار کیلو متر خط آهن، چهل هزار شفاخانه و واحد و مراکز صحتی، هشتاد و چهار هزار مرکز تعلیم و تربیه و ریسرچ از بین رفتند. در طی دوران جنگ مذکور هفتاد میلیون روس‌ها و اشغال‌نظام تلف شدند و بعزت کشتارها و تهاجمات اردوی هیتلری میلیون‌ها کانون خانوادگی از هم پاشیده شد. سیاست ضدصلح ((جنگ سرد)) که گاه به جنگ گرم بوضعی از جانب امپریالیسم کشانیده می‌شد، مسابقه تسلیحاتی سرسام‌آور که پس از جنگ جهانی دوم از جانب امپریالیسم بر بشر تحمیل گردید نیز بر مشکلات رشد سریع کشورشوراها افزوده است. ولی با وجود این همه ایجاد جامعه رشد یافته سوسیالیستی افتخار بزرگ نسل‌های قرن حاضر شوروی می‌باشد. زیرا مردم مبارز و میهن‌دوست کشور شو را با یک قهرمانی درخور ستایش و در شرایط پشتیبانی برادرانه مردمان صلح‌دوست جهان، مرحله ترمیم‌خرابی‌های جنگ و بازسازی اقتصادی شکوفان همه مشکلات را پشت سر نهادند و بتدریج وارد مرحله جدیدی شدند که همان مرحله رشد یافته سوسیالیسم رشد یافته می‌باشد. سوسیالیسم رشد یافته عبارت از مرحله است که نیروهای مولد سرتاسر زیر بنا و روبنای اجتماعی به سطح عالی تری از رشد و تکامل گام می‌نهد. اگر سوسیالیسم در آغاز پیدایش خویش بر روی ویرانه‌های جامعه سرمایه داری ایجاد گشته و ازین سبب آثار سرمایه داری در عرصه‌های مختلف جامعه سوسیالیستی تا مدتی نمودار بود. سوسیالیسم رشد یافته بر بنیاد مستحکم خود جامعه سوسیالیستی بوجود می‌آید و در آن پایه‌های

يك نظر خوا هی همه جانبه از اقصاء مختلف مردم پیرامون :

ارزشها و مایه‌های دوستی افغان و شوروی

پوهنډل عزیز الرحمن سعیدی رئیس
پوهنتون کابل .

این نافوس پرآوازه و تکان دهنده که کره زمین را از خواب غفلت بیدار ساخت ، در گوشتی استعمارگران و استعمارگران در ساحات ملی و بین المللی ، بخصوص امپریالیسم و یوا امریکای جهانخواه و انگلیس جهانگیر که آفتاب در سر زمین مستعمراتی وی غروب نمی‌کرد چنان طنین مرگبار و گریح کننده انداخت که بابتی از آن عده زیادی از کشورهای ملل آسیا ، افریقا و امریکای لاتین طلسم های شوم ا سارت بندگی را از گردن خود بدور افکندند و زنجیر های استعمار را از هم فرو ریختند که از جمله می توان بهشت های آزادی خواهی و قیام توده یی همچو قیام یکه‌تزار

برای توده های میلیونی خلق کثیر الملل شوروی تامین گردید ، بلکه تمام سیستم مناسبات بین المللی و روابط بین الدول از ریشه دگرگون گشت و راه برای جنبش انقلابی طبقه کارگر و نهضت آزادی بخش خلق های تحت ستم استعمار به سهویه جهانی هموار گردید .

استحکام و نیرو مندی سریع قدرت سیاسی ز حمتکشان در وجود شوراهای نمایندگان کارگران ، دهقانان ، روشنفکران و سایر ز حمتکشان و رشد انکشاف همه جانبه کشور بزرگ شوراهای به رهبری وی نشین و امواج خروشان انقلاب کبیر اکتر که از پهنای گهواره انقلاب به بیرونها جیبید ، قصر های استبداد کهنه کار و استعمار کهنه جهانی را در آسیا ، افریقا و امریکای لاتین سخت لرزاند ، حرکتها و جنبش های رهایی بخش ملی را بتاسی

و اینک در آستانه تجلی ل و بز گد اشت از شصتمین سال دوستی مباحات آمیز و پیر تمرافغان و شوروی ، دوستی ایکه علی الرغم همه جنجال های سیاسی و دروغ پر داز یهای دستگا هرهای خبری امپریالیزم جهانی همچنان شکوه آمیز و پر افتخار به استحکام خود میافزاید و با گستر دگی خود در پهنای وسیع حیات اجتماعی هر دو ملت هر روز و هر ساعت یاد و خاطره تازه تری را از ارزش های همسایه گی نیک در بعد خاص صلح طلبی و آزادی خواهی درج جامعه تاریخ ساز ما میکند و اینک که این دوستی پر آوازه مدل و نمونه یی شده است درجهان که طنین آن در همه جا پیچیده است بگذار دشمنان هرچه میخواهند بگویند و هرچه میخواهند بکنند ، ما هم چنان با فریاد خود ، فریاد صلح خواهی و آزادی طلبی خود گوش امپریالیزم را کر میسازیم و چه بهتر که در این راه مقدس و پر از اوج و فرو دوستی از زنده و شصت ساله ، دوستی که هیچ زمان مردم ما را در تنگنای شرایط زمان تنها نگذاشته یار و مددگار ما باشد .

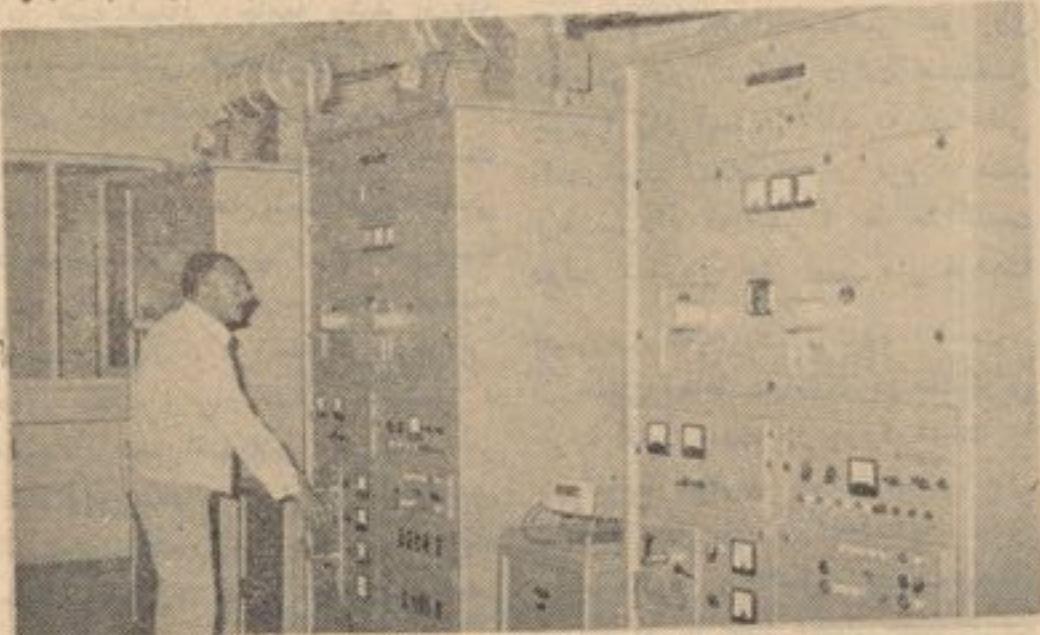
ژوندون به خاطر انعکاس نظر مردم در این زمینه فقط نظر تنی چند از اقصاء مختلف را به عنوان مشتم نمونه خروار تبارز میدهد ، همین و بس .

* همین اکنون پنج هزار محصل افغان در شوروی درس میخوانند ، صد ها کارآموز و متخصص شو روی در رشته های مختلف علمی و صنعتی ، پروژه های ماریاری میدهند و این یک نماد کوچک است از دوستی خدشه نا پذیر میان خلق های دو کشور .

...

* شا هراه سالنگ تا قرن های دیگر هم فریاد گویایی خواهد بود از همکاری های میان ملل و حسن همجواری و همسایه گی نیک .

...

دستگاه مخا بره یکه توت که زیر نظر انجنیران و متخصصین کشور شوراهای اعمار گردیده است .

از جهان بینی علمی و اندیشه های مترقی دامن زد و بنیاد گذاشت ، روند تکامل تاریخی جهان بشریت چنین صفحه پر ارج و درخشانی را تاکنون بیادگار نهاده است ، این صفحه زرین تاریخی نوید زنده گانی نوین و دگرگونی های عمیق سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی جا همه را به جهان و جهانیان ، بخصوص به حمتکشان و ستمکشانی که در طی قرون متمادی ز جرا و زخم های اتمام ناپذیری را کشیده بودند اعلام نمود .

تحت ر همود های داهیان رهبر کبیر پروتاریای جهان وی لنین درس زمین پناور روسیه صورت گرفت نه تنها به تسلط طبقاتی حاکم و استعمارگر و استبداد تزاری خاتمه داده شد و برای نخستین بار در تاریخ زندگی انسان قدرت ز حمتکشان در یک ششم حصه کره زمین بنیاد گذاری شد و شیوه تولید کهنه سرمایه داری و فئودالی به شیوه تولید سو سیالستی بدل گردید و صلح آزادی ، دمو کراسی و خوشبختی واقعی

رئیس پوهنتون کابل در پاسخ نخستین پرسش در این زمینه که وی پس منظر دوستی عنعنوی مردم افغانستان و شوروی را در جریان ده های که بر آن گذشت است چگونه به بررسی میگیرد و چه مقطعی را به عنوان نقطه عطف در آن مورد توجه بیشتر قرار میدهد ، میگوید :

باپروزی انقلاب کبیر سو سیالستی اکتر یکه تزار و نهضت و هفده که به رهبری حزب طراز نوین طبقه کارگر ، حزب بلشویک

برای نخستین بار این همکاری ها از چه زمانی به آغاز گرفته شد ؟

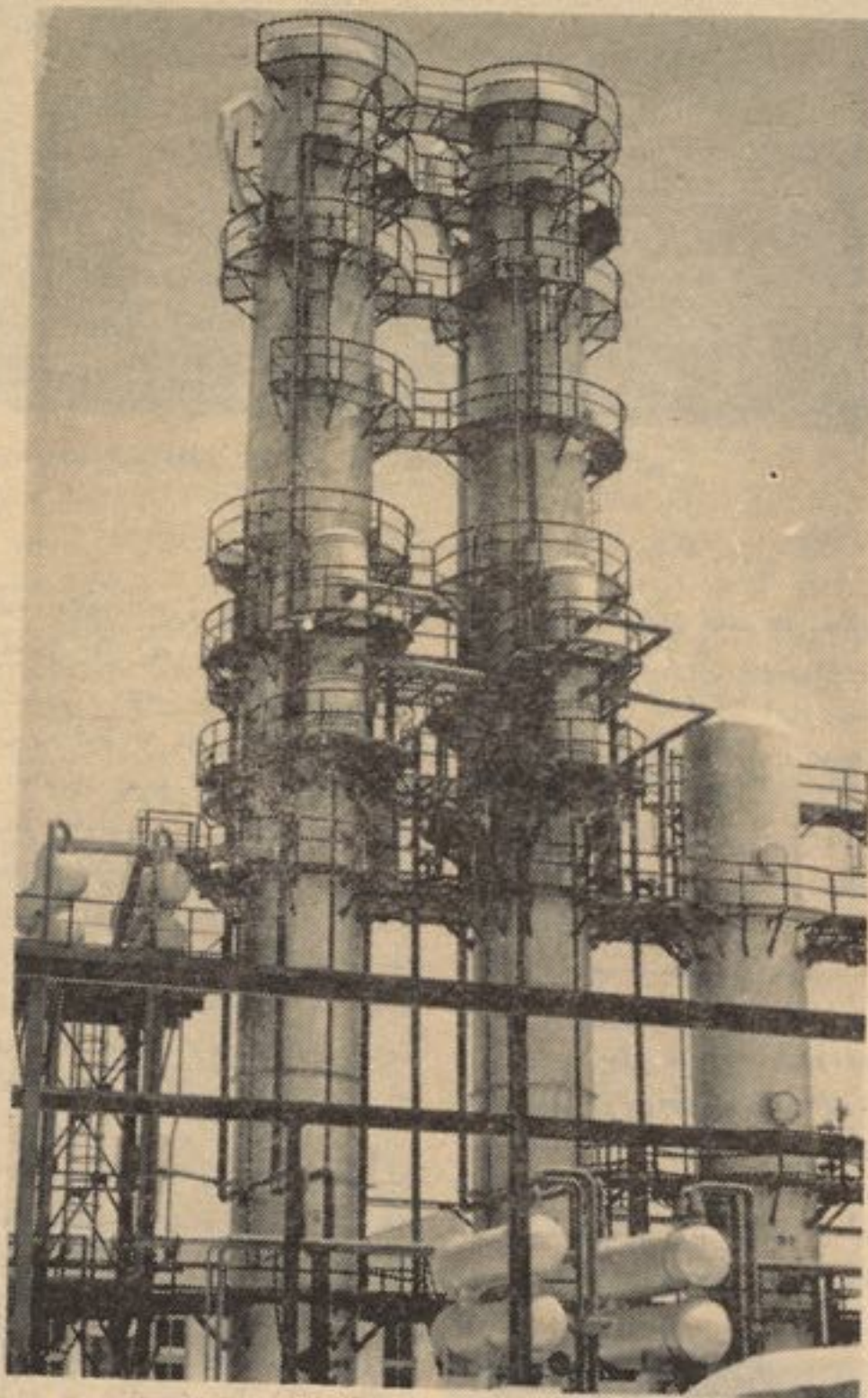
« بسیار مشکل است که آغاز جریان همکاری میان دو کشور به گونه مستند تعیین گردد . ممکن است این همکاری در سال ۱۹۲۱ زمانی که کار گران کنسولگری عمومی اتحاد شوروی در شهر هرات اولین قدم مستند انقلابی را نشان دادند آغاز گردیده باشد و یا زمانی که تماشای گران شوروی در پرده های سینما زندگی سالهای بیست مردم افغانستان را دیدند که توسط «نالیوتی» اولین فلمبر دار شوروی در نتیجه باز دیدش از کشور ما تهیه شده بود و یا تسلیمی اولین دستگاه مخابرات در سال ۱۹۲۰ به عنوان دوستی در اختیار حکومت واک افغانستان و اعزام یک گروه متخصصین شوروی را برای تعلیم و تربیه جوانان افغانستان در رشته مخابرات میتوان آغاز همکاری شمرد .

« شما در فهرستی که از انواع کمک های شوروی در سکتور های مختلف به بیان آوردید تقریباً هیچ اشاره ای به مسائل فرهنگی نکردید در حالیکه به ارتباط وظیفه کنونی باید اراسته معلومات در این زمینه اولت میدارید . منظور این است که شما به سمت رئیس پوهنتون کابل نظر تان در باره نحوه همکاری های فرهنگی افغانستان و شوروی چه می باشد ؟

« به صراحت میتوان ادعا کرد که کمکهای بلاعوض و کریمت های دوستانه کشور کبر شورا ها در ساحه فرهنگی نیز به کشور ما خیلی وسیع ، گسترده و ارزنده بوده و در انکشاف سیستم تعلیم و تربیه رشد و شکوفایی علم و فرهنگ ، تربیه کادر های فنی و تخنیک حفظ آثار باستانی ، تشویق هنر و هنرمندان در کشور و بیداری شعور اجتماعی مردم ، بخصوص روشنفکران ما نقش قابل ملاحظه ای داشته و دارد . طی مدت فاصله میان استرداد آزادی کشور تاکنون قرار داد های متعددی همکاری علمی ، فرهنگی و کلتوری میان دو کشور دوست و برادر منعقد گردیده که بر اساس آن همکاری بین موسسات علمی ، فرهنگی هنری و ورزشی دو کشور و تبادل استادان ، هیات ها و گروه های نویسندگان و زور نالیستان هنر مندان ، تدویر سیمینار ها و کنفرانس ها ، تاسیس نهایشگاه های علمی و هنری ، تشویق و ایجاد تاسیسات گرزندوی ، تاسیس موسسات تعلیمی ، تبادل کتب و نشرات مطبوع ، داد و ستد فلم های هنری و مستند ، همکاری در ساحه باستانشناسی و موزیم و غیره بیش از پیش مستعکم و گسترده گردیده است . اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ساحه تعلیم و تربیه نسل جوان ، آماده ساختن کادر ها و پرسونل علمی ، فنی و تخنیک کشور ما سهم بزرگ داشته و در این راه همیشه از هیچگونه همکاری های علمی و تخنیک خویش دریغ نکرده است . بهترین نمونه این نوع کمک های بی شائبه تاسیس انستیتوت پولی تخنیک کابل ، تخنیک

استیشن هوا شناسی در نقاط مختلف کشور .

علاوه از همه ، اینها اتحاد شوروی معادل ده عا پروژه تمر بخش دیگر در زمینه های مختلف به کشور عزیز ما افغانستان همکاری نموده و می نماید که همه و همه به خاطر تقویت سکتور دولتی و تحکیم زیر بنای اقتصادی جامعه ما صورت می گیرد . هم چنان در جریان شصت

نفت و گاز شیرخان که تحت نظر انجمن از اتحاد جماهیر شوروی اعمار گردیده است .

و دو سال دوستی خدشه ناپذیر بین افغانستان و اتحاد شوروی ، مناسبات فرهنگی و کلتوری نیز به نفع خلق های دو کشور به طور مطلوب گسترش یافته و روز بروز گسترده تر می گردد .

« شما تقریباً فهرست کاملی از چگونگی و نحو امداد کشور دوست شوروی را به افغانستان در جریان چند دهه بر شمردید . ولی آیا امکان دارد از چگونگی آغاز این کمکها و زمان آن چیزی بگویید ، منظور این است که

۱۱- پروژه سا ختمان پل حیر تان - بنابر حیرتان - شیرخان و تور غندی .

۱۲- پروژه سا ختمانی شاهراه سالنگ و صد ها کیلو متر شا هراه اسفلت شده در سایر مناطق کشور .

۱۳- پروژه مطالعات ، توسعه و تجدید و تجهیز سا ختمان میدان هوایی بین المللی کابل .

ج- در ساحه مخابرات ، ترا نسو رت و توریزم .

۹- پروژه نقشه برداری صفحات شمال کشور .

سوم - در سکتور برق و انرژی :
۱- پروژه بند برق نغلو و درونته .

۲- نصب استیشن ۲۴۰ کیلووات در مزار شریف .

۳- شبکه بلخ و مزار شریف .
۴- اسکیم مرکز .

۵- بس سرحد شوروی - کندهز پروژه جدید .

چهارم - سکتور صنایع - ارزاق و انحصارات دولتی :

۱- پروژه مونتاژ توربین چهارم و دیگر بخار .

۲- فابریکه جدید کود کیمیای مزار شریف .

۳- فابریکه نساجی چاریکار و فابریکه رنگ آمیزی چاریکار .

۴- پروژه جن و پرس بلخ .
۵- پروژه جن و پرس تخار .

۶- چندین پروژه ایجاد فابریکه های نساجی .

۷- پروژه فابریکه کار خانجات جنگلک .
۸- پروژه مونتاژ مو تر های ژیل

یکصد و سی .

۹- ذخیره مواد نفتی دشت سفایه لوگر ، ذخیره مواد نفتی شهر کندهار ، پروژه های مواد نفتی شهر های هرات و گردیز .

۱۰- سیلوی مر کزی کابل ، بلخمری ، مزار شریف و هرات و پروژه های آسیای

مزار شریف ، هرات و بلخمری .
پنجم - سکتور خدمات اجتماعی :

الف در ساحه صحت عامه :

۱- پروژه شفا خانه چار صد بستر اردو در کابل .

۲- پروژه شفا خانه دو صد بستر در کندهز .

۳- پروژه بانک خون در کابل .
۴- پروژه بیمه مامورین در کابل .

۵- پروژه میا دله ملاریا .
ب- در ساحه ساختمان :

۱- فابریکه خانه سازی کابل .
۲- پروژه انستیتوت پولی تخنیک کابل .

۳- پروژه های تخنیک جنگلک کابل و مزار شریف .

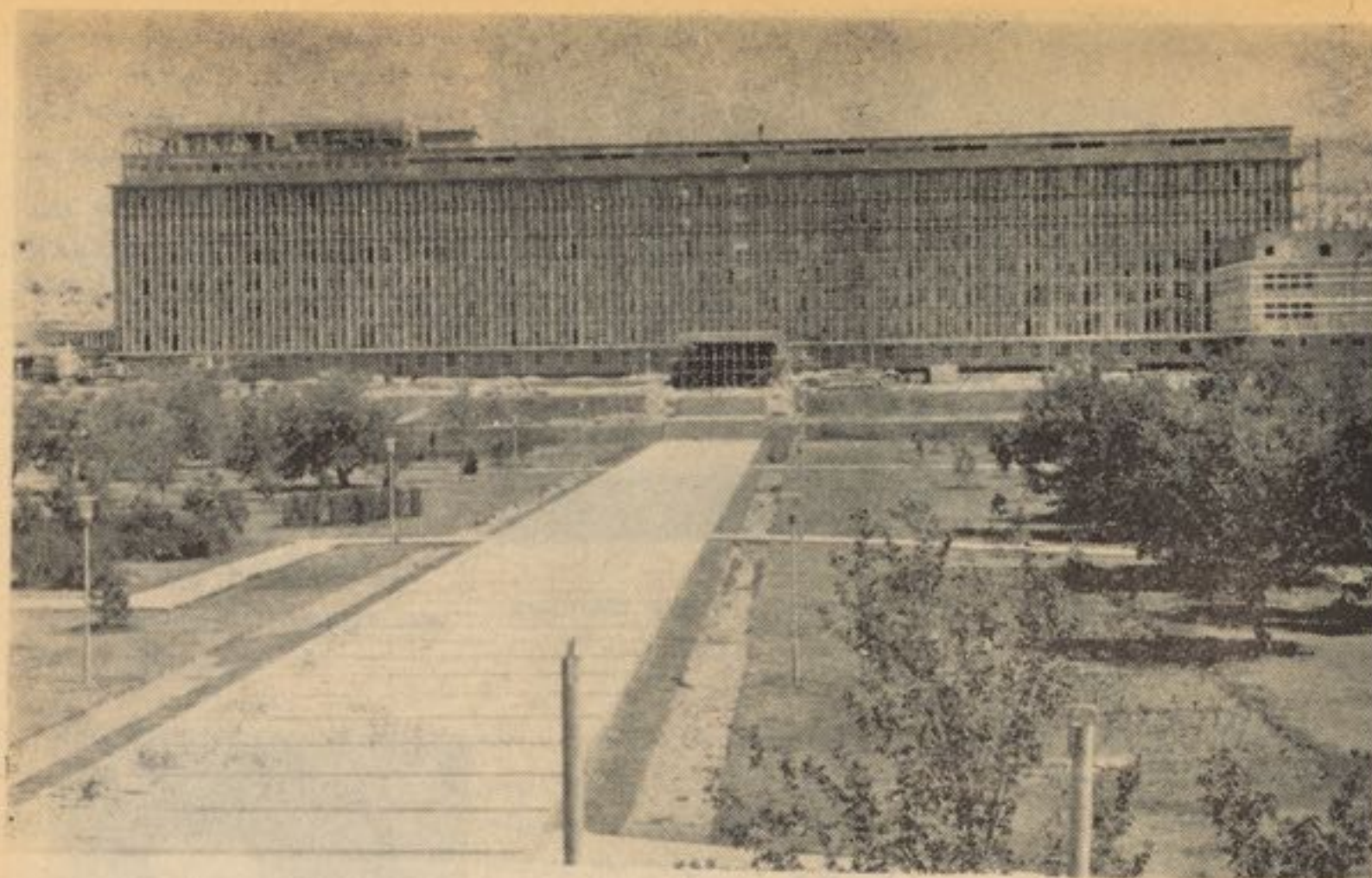
۴- پروژه شفا خانه چار صد بستر اردو .
۵- مطبوعه وزارت دفاع ملی .

۶- پلی کلینیک ار دو .
۷- پروژه سا ختمانهای وزارت دفاع ملی .

۸- پروژه و و کشاپ های وزارت دفاع ملی .

۹- تعدیل فابریکه خانه سازی .

۱۰- پروژه سا ختمانی میدان هوا یی بین المللی کابل و شش میدان هوایی در ولایات کشور .

شفاخانه چهارصد بستر اردو که به کمک کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی اعمار گردیده است .

نفت و گاز مزار شریف و تخنیک جنگل کابل میباشد که به کمک بلاعوضی اتحاد شوروی در افغانستان اعمار گردیده و با عصری ترین سامان و وسایل لابراتواری و مواد و وسایل درسی مجهز می باشد ، اتحاد شوروی بهترین پرسونل علمی و استادان خود را غرض همکاری باین موسسات تعلیمی اعزام می نماید و با استادان داخلی ما دوش به دوش در تربیه کدر ها و متخصصان ماهر در رشته های مختلف همکاری می نمایند .

انستیتوت پولی تخنیک کابل که دارای امکانات و ظرفیت سه هزار و پنجاه نفر محصل می باشد در پهلوی پوهنتون کابل و سایر موسسات تحصیلات عالی و مسلکی کشور در تعلیم و تربیه سالم نسل جوان و رشد استعداد های آنها ، در راه بخش و توسعه عالی ترین پدیده ها و دست آورد های علمی و تخنیکی و در راه بخش و شکوفایی اندیشه ها و افکار عالی و مترقی عصر ما به خاطر تأمین کدر های علمی و فنی متناسب به نیازمندی های تکامل اقتصادی جامعه و به خاطر اعمار جامعه نوین پیشرفته و مترقی در کشور عزیز ما افغانستان فعالیت ثمر بخش نموده و در این ساحه سهم ارزنده داشته و دارد .

امروز انستیتوت پولی تخنیک کابل یگانه موسسه تحصیلات عالی کشور است که در آن به کمک های همه جانبه کشور دوست و برادرمان اتحاد شوروی کدر ها و پرسونل در رشته های مختلف علمی و تخنیکی به سویه ماستری تربیه می شوند و برای اولین دفعه تعداد پانزده نفر از کدر های جوان پروگرام «دکتورا» رانیز تعقیب می کنند .

هم چنین اتحاد شوروی با پوهنتون کابل پوهنتون ننگرهار ، انستیتوت تعلیمات عالی طبی و سایر موسسات تعلیمی کشور در قسمت استادان ، کتب و مواد درسی ، سامان و وسایل لابراتواری نیز کمک های چشمگیری نموده و برای استادان و کدر های علمی موسسات تحصیلات عالی و مسلکی کشور زمینه تحصیلات عالی و بلند بردن سویه علمی و کسب معلومات جوان افغانی پس از تکمیل دوره تحصیل در

درباره دست آورد های جدید علمی و تخنیکی فراهم ساخته است .

بر اساس قرار دادهای علمی و فرهنگی بین دو کشور دوست و برادر همه ساله تعداد زیاد جوانان کشور مادر رشته های گوناگون جهت تحصیلات عالی و مسلکی به اتحاد شوروی اعزام می گردند ، در تمام پوهنتون ها و انستیتوت های اتحاد شوروی برای آنها امکانات فراوان و زمینه خوب تحصیل فراهم می گردد همین اکنون در حدود پنج هزار محصل جوان مادر موسسات مختلف تحصیلات عالی و مسلکی اتحاد شوروی مصروف تحصیل می باشند .

طی مدت گذشته هزاران کدر فنی و علمی در ساحات مختلف مورد نیاز کشور ماچه در داخل کشور به کمک اتحاد شوروی و چه در خود اتحاد شوروی تربیه شده اند ، محصلان عالی و بلند بردن سویه علمی و کسب معلومات جوان افغانی پس از تکمیل دوره تحصیل در

گاتال درونته یکی دیگر از نمونه همکاری های کشور دوست شوروی .

خارجی ، پیروزی و ترقی روز افزون خلق قهرمان و با شهادت افغانستان را باز هم مطمئن تر تضمین کرد ، بر اساس همین معاهده بود که قطعات محدود نظامی کشور دوست و برادرمان اتحاد شوروی سوسیا لیستی در اثر خواست دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان جهت دفع تجاوز و حملات دشمنانه ارتجاع منطقه و امپریا لیزم جهانخواه به کشور ما آمدند و قهرمانانه ما را در امر دفاع از میهن و انقلاب ما کمک نمودند و استقلال و حاکمیت ملی کشور ما را تحکیم بخشیدند . و همچنان زمانیکه انقلاب حماسه آفرین تور وارد مرحله نوین تکاملی خویش گردید دوستی بین افغانستان و دوست دیرینه اتحاد شوروی به صد ها و هزاران رشته گره خورد و با سرفرازخی که رفیق بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به کشور شوروی نمودند روابط غنیمت دوستی و برادری و حسن همجواری بیش از پیش مستحکم گردید و با امضاء معاهدات و موافقت نامه همه جانبه میان نمایندگان با صلاحیت دو کشور دوست افغانستان و اتحاد شوروی چشم جهان امپریا لیزم را خون آلود ساخت و این معاهده همچو آتش سوزانی بود که بر خرمن جهان جنگ و سرمایه اتید و جهان امپریا لیزم رابه سویه بین المللی نا آرام ساخت .

از رئیس پوهنتون کابل به خاطر این گفت و شنودش تشکر می کنم و به سراغ چند تن از خانم های روشنفکر و کارگران در موسسات

تعلیمی و کارگری میروم .
لطفا ورق بزنید

اتحاد شوروی نه تنها مهارت تخصصی بلکه روحیه وطنپرستی و خدمت به خلق زحمتکش و اندیشه های نجات بخش توده ها و ساختمان جامعه نوین رانیز با خود به کشور آوردند و امروز دوشادوش سایر هموطنان خود در این راه کار و پیکار می نمایند .

به نظر شما انقلاب شور و بغض ص مرحله نوین آن در بسط و توسعه مناسبات دوستانه میان دو کشور چه نقش و اثری داشته است .

« مناسبات دوستی بین دو کشور همسایه نیک افغان و شوروی با پیروزی انقلاب هستی آفرین تور تحکیم و تعمیق یافته و وارد مرحله نوینی در تکامل خود گردیده است ، سرحد دو کشور همسایه نیک که همیشه سر حد صلح بوده به سر حد دوستی برادرانه تبدیل گشته و کمک های برادرانه اتحاد شوروی به افغانستان انقلابی در ساحات سیاسی ، اقتصادی ، علمی فرهنگی و نظامی استحکام و توسعه دست آورد های انقلاب ملی و دموکراتیک تور ، مبارزه به خاطر سر کوبی ضد انقلاب ، خنثی ساختن توطئه ها و مداخلات ارتجاع منطقه و امپریا لیزم و در راس امپریا لیزم امریکا و شونیزم عظمت طلب چین علیه افغانستان انقلابی و ساختمان جامعه نوین و مترقی در کشور بیش از پیش افزایش یافت و در نتیجه دوستی تاریخی و غنیمت دو کشور را شکست ناپذیر ساخت ، چنانچه انعقاد پیمان دوستی ، همکاری و حسن همجواری مورخ پنج دسامبر ۱۹۷۸ بین دو کشور که در تاریخ مناسبات دو ستانه افغان شوروی اهمیت بخصوصی دارد .

حفظ و حراست استقلال ملی ، تحکیم دست آورد های انقلاب شکوهمند تور ، طرد مداخلات

دوستی

پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر
بسان چرخش عظیمی بود در حیات
زحمتکشان شوروی و جهان که
سیمای جهان را به نفع صلح و
آزادی، ترقی و دموکراسی و زوان
و زیان ارتجاع، استبداد و امپریال-
لیزم تغییر بخشیده نخستین دولت
کارگری و متمدنی را بروی سیاره ما
بوجود آورد.

بعد از استقرار حکومت
زحمتکشان در کشور شوراها در
۲۸ فبروری ۱۹۱۹ هنگامیکه امیر
امان اله خان پادشاه تر قیخواه
افغانستان استقلال کشورها را
اعلام داشت، اتحاد جماهیر-
شوروی او لین کشوری بود که
استقلال افغانستان را بر سمیت
شناخت و اساس دوستی دیرین-
افغان و شوروی پی ریزی گردید.
اعلیحضرت امان اله خان پادشاه
فقید افغانستان طی پیامی عنوانی
رهبر محبوب زحمتکشان جهان و
رئیس دولت شوراها چنین اظهار
داشت:

((از آنجا که شما حضرت دوست
محبوب و بزرگ من رئیس جمهور
کشور معظم روسیه به اتفاق دیگر
رفقای خود دوستان بشریت وظیفه
پر افتخار شرافتمندانه مراقبت از
صلح و آسایش را به عهده گرفته
اید من خوشو قتم از اینکه برای
اولین بار از جانب ملت تر قیخواه
افغانستان پیام دوستانه واقعی
کشور مستقل و آزاد افغانستان
را ارسال می دارم.))

رهبر خردمند زحمتکشان جهان
بجواب چنین نوشت:
((ما از اراده اعلیحضرت شما که
می خواهند مناسبات مرغوب با خلق
روسیه تأسیس نمایند استقبال می
کنیم و خواهش می کنم که نماینده
دایمی خویش را در مسکو تعیین
کنید.))

۲۸ فبروری ۱۹۲۱ روز پر ارجی
بود در تاریخ میهن ما و کشور
شوراها، چه درست در همین روز
تاریخی بود که معاهده دوستی بین
افغانستان و کشور شوراها عقد
گردیده زمینه دوستی، همکاری و
برادری بین خلقهای هر دو کشور
همسایه فراهم گردید.

ژوندون

ترمینل میدان هوایی که به همکاری کشور دوست ما آباد گردیده است.

شوراها چه معلوماتی دارد، می گوید:
** این دوستی بی شایبه و صاد قانه و
خالی از هر گونه زیاده و تزویر سیاسی ریشه
های بس عمیق و استوار دارد. دولت کبیر
شوراها به اساس پیروی از رهبری خردمندانه
لنین کبیر که برای اولین بار آرمان بدست
داشتن قدرت سیاسی کارگران را تحقق
بخشید و با پیروزی رساندن انقلاب کبیر
اکتوبر صلح عادلانه و تأمین عدالت واقعی را
در میان ملیت های روسیه آن وقت به عمل
آورد. از همان آغاز پیروزی سیاست حمایت
از جنبش های دموکراتیک و ضد امپریالیستی
صلح خواهی وعدم مداخله در امور داخلی
کشورهای دیگر و کمک به رشد و شکوفایی
فرهنگی و اجتماعی کشورها از انکشاف
دور نگهداشته شده رابه عنوان پایه های
سیاست خارجی کشور شوراها به پذیرش
گرفت و بر همین اساس از زمان جنبش دهایی
بخش مردم افغانستان علیه امپراطوری
بریتانیا تا اکنون از هیچ کمک و مددی در
راه به ثمر رساندن این اهداف مضایقه نکرده
است.

کشور کبیر شوراها نخستین کشوری بود
که استرداد آزادی افغانستان رابه رسمیت
شناخت و در آن زمان که امپریالیزم جهانی
باتمام قوا می کوشید کشور ما را در محاصره
اقتصادی نگه دارد و به این ترتیب از رشد
بالتدلی جامعه آزادی خواه ما جلو گیری کند
با امداد بلاعوض خود در ساحات اقتصادی، فرهنگی
و اجتماعی از آزادی واقعی کشور ما حمایت
کرد.

هم چنین در جریان بیش از شصت سال
این کشور با چنان صداقتی در امر توسعه
کشور ما حصه گرفت و با الخصوص بعد از
پیروزی انقلاب تور و خاصا مرحله نویسن
تکاملی انقلاب چنان ساحه این همکاری های
سودمند و با ارزش را گسترش داد که اینک
فرد فرد کشور ما از خرد تا بزرگ و از زن تا
مرد و پیر و جوان به این دوستی میبالند و آنرا
گرامی میدارند.

تا تمام

جامعه نوین افغانی و راه اجتماعی مردم افغان-
نستان گردند و در این شرایط که ارتجاع
داخلی و خارجی با تمام قوا می کوشد تا
انقلاب رابه عقب برگرداند دوستی بی شایبه
همسایه بزرگ شمالی ما به عنوان یک پشتوانه
قوی و قابل اعتماد و اطمینان در خنثی ساختن
فعالیت های ضد انقلاب نقش مؤثر و ارزنده
دارد.

وی می گوید:
به عقیده من در این شرایط خاص وظیفه هر
فرد این کشور است که در شناساندن دوستان
و دشمنان ملی ما به مردم نقش اساسی داشته
باشند تا باز هم با وحدت زنجیری مردم ما
شکست امپریالیزم در این منطقه جهان قطعی
تر گردد و صلح و آرامش و شکوفایی جامعه
سریرت عملی گردد.

غلام دستگیر کارگر

غلام دستگیر کارگر شعبه صحافی مطبعه
تعلیم و تربیه که بیش از هفده سال است به
عنوان کارگری پر تلاش مصروف خدمت است
و کار و کوشش را یکی از اساسی ترین علل
خوشبختی میداند در پاسخ به این پرسش که
وی پیرامون سوابق تاریخی دوستی بی شایبه
افغانستان و همسایه شمالی اش کشور کبیر

هادیه ننگرهای خانم جوان و روشن اندیشی
است که به سمت معلم در مکتب ابتدایی محمد
نعیم شپید بلخری ایفای خدمت می کند.
وی در پاسخ به یک سوال در این زمینه
که وی روابط دوستی عنعنوی میان دو کشور
همسایه نیک افغانستان و شوروی را چگونه
توجیه می کند، می گوید:

** مروری هر چند کوتاه و شتابنده به
چگونگی روابط دوستانه و برادرانه مردم افغان-
نستان و شوروی نشان دهند این واقعیت است که
این دوستی بی شایبه، خدشه ناپذیر و خلل
ناپذیر بوده و پایه های آن در جریان دهها
سال احترام متقابل و حسن همجواری استحکام
روز افزون یافته است.

هادیه

کشور کبیر شوراها در هر مقطع تاریخ
و برش زمانی و در هر اوضاع و احوال سیاسی
ثابت ساخته است که به عنوان یک دوست
دیرینه و ثابت قدم یار و مدد کار مردم افغان-
نستان بوده و می باشد که این روش سیاسی
از اهداف عالی و انسانی و از صلح طلبی و
ضدیت با جنگ و رویه خصمانه با سلب آزادی از
ملت ها و ملیت ها مایه می گیرد که همیشه
بعد از پیروزی انقلاب اکتوبر بارهبری داهیان
رهبر کبیر کارگران جهان به وسیله دولت
شوروی پیش برده شده و می شود.

وی ابراز نظر می کند که:
مردم افغانستان اینک به نیکی دوست را از
دشمن باز می شناسند و به همین دلیل به
امداد بزرگ و بلاعوض شوروی در ساحه های
فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و نظامی که به
خصوص بعد از پیروزی مرحله نوین تکاملی
انقلاب تور با گسترده و پهنای بیشتر به
عمل می آید ارج فراوان می گذارند و میداندند
امپریالیزم جهانخواه و در راس امپریال-
لیزم امریکا به کمک شیونیزم چین و دیگر
وابسته گان خود می کوشند مانع سازندگی

شصت ساله و آزمون شده

از آن تاریخ به بعد اتحاد شوروی به بزرگترین پشتوانه و تکیه گاه نیرومند مردم ما در دفاع از حاکمیت ملی، استقلال ملی و تمامیت ارضی و آبادی و شکوفائی کشور مبدل گردیده از هیچگونه مساعدت و همکاری سیاسی، اقتصادی، علمی فرهنگی و تخنیکی در برابر مردم ما دریغ نورزیده است از همین جهت است که مردم، حق دارند سرحد بین افغانستان و کشور شوروا را سرحد صلح، دوستی و همکاری بنامند و از مساعدت های بی شایبه و بی آلاشانه برادران شوروی خویش با قدر دانی و سیاسگذاری یاد آوری نمایند.

بعد از پیروزی انقلاب نجسات بخشش ثور این ادامه انقلاب کبیر اکتوبر که به اراده و حمایت خلق زحمتکش کشور در تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ((پیش آهنگ طبقه کارگر و تمام زحمتکشان کشور)) توسط افسران دلیر و سر بازان شجاع ما به پیروزی انجامید و زحمتکشان عذاب دیده و مستضعف ما راه ساختمان جامعه عادلانه نوین فارغ از استثمار فرد از فرد را در پیش گرفتند کشور بزرگ صلح جهان اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی پیروزی انقلاب ملی و دمو کراتیک مردم ما را گرامی داشته همبستگی گاه مل خود را با انقلاب زحمتکشان افغانستان ابراز داشت، ولسی سازمان جهنمی جا سوسی ایالات متحده امریکا (سیا) با رو یکبار نمودن صدیق ترین چاکر خود حفیظ اله امین و باند جنایتکار وی همانسا نکه می خواست انقلاب شکوهمند ثور را از مسیر اصولی آن به بیراهه سوق دهد به همدستی ارتجاع بین المللی، هژ مونیسم مرتد چین و نظامیگران پا کستان و معامله گران مصری سعی نمود تا دوستی و همبستگی عنعنوی و نیم قرنه مردم افغانستان و اتحاد شوروی را که بر اساس اصول

حسن همجواری، صلح، آزادی و همزیستی مسالمت آمیز استوار است خدشه دار سازد و دوستی دیرینه ما را که با گذشت چندین دهه پیروز مندان از بوته آزمایش بدر آمده است برهم زند، مگر از آن جایکه این دوستی صادقانه و خالصانه از اعماق قلوب مردم ما و کشور شوروا ها منشاء گرفته است و در دل های مردمان هر دو کشور سخت جای دارد تلاش های مذبو هانه ارتجاع و امپریالیزم بی اثر می ماند و دوستی و همکاری افغان و شوروی مستحکمر می گردد.

مردم ما و جهانیان شاهد آن بودند که امپریا لیزم جها نخوار امریکا هژ مونیسم مرتد چین ارتجاع منطقه و بین المللی که پیروزی های پیگیر و چشمگیر انقلاب نجسات بخشش ثور مردم افغانستان را خار چشم خود می دانند و آنرا زنک خطر تازه یی، بر مرک و نابودی ابدی خویش می شمارند در صدد آن بر آمدند تا با پراه انداختن توطئه ها و دسیسه های مختلف افغانستان آزاد، سر بلند، مستقل و انقلابی را از روی نقشه سیاسی جهان بردارند و انقلاب آزادی بخش و مردم قهرمان افغانستان را به شکست و نا بودی بکشانند. ولی مردم آزاده و انقلابی ما بادرک ماهیت کثیف این توطئه ها و دسایس خاینانه با هو شیاری کامل به سر وقت مردم میهن و انقلاب خود رسیدند و طرح ها و نقشه های خاینانه ارتجاع و امپریا لیزم را که علیه میهن، مردم و انقلاب دورانساز ما طرح گردیده بود نقش بر آب گردانیده انقلاب و میهن عزیز خویش را از ورطه هلاکت و بربادی نجات بخشیدند.

در این جا دوستان بین المللی ما آرام نه نشستند و مردم ما را در امر طرد و دفع تجاوزات خارجی و

جنگ اعلام ناشده ارتجاعی و امپریا لیستی تنها نگذاشتند و کشور دوست اتحاد شوروی بر اساس معاهده دوستی منعقد قوس سال ۱۳۵۷ میان هر دو کشور و مطابق به حکم ماده (۵۱) منشور ملل متحد با اعزام قطعات محدود نظامی خود بنا به درخواست حزب و دولت جمهوری دمو کراتیک افغانستان بیدر نگ بیاری ما شتافتند و در حساس ترین لحظات تاریخی رسالت بزرگ انترنا سیو- نالیستی و حسن همجواری خویش را در برابر مردم و میهن ما اداء نمودند.

بعد از سقوط مر گبار استبداد امین و پیروزی مرحله جدید و تکاملی انقلاب شکوهمند ثور ساحه دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی و افغانستان ابعاد گسترده تری را بخود گرفت و باوجود تبلیغات خاینانه و پرو پاگند های زهر آگین دشمنان هر دو کشور این دوستی سنتی و عنعنوی همچنان ادامه دارد و روز بروز محکمر و استوار تر میگردد. علاوه بر آن مردم ما از مساعدت های اقتصادی و تخنیکی کشور دوست و برادر اتحاد شوروی بر خور دار است که بطور مثال تا کنون در حدود (۱۳۰) پروژه خرد و بزرگ به همکاری برادران شوروی در کشور ما ساخته شده است و یا در حال ساختمان میباشد، همچنان هشتاد در صد مساعدت از طرف اتحاد شوروی در تطبیق پلان پنج ساله کشور ما صورت می گیرد. بهمین ترتیب سالانه هزاران تن از جوانان و نو جوانان افغان به کشور بزرگ و پهنایور شوروا ها جهت تحصیل اعزام میگردد و بعد از کسب دانش در ساحات مختلف علوم بحیث بهترین و ورزیده ترین ما هران و کسار شناسان چیره دست به کشور انقلابی خود باز میگرددند و در خدمت میهن، مردم و انقلاب آزادی بخش خویش قرار می گیرند.

اکنون که دست غارتگر و چپاوی لکر ارتجاع و امپریالیزم از دامان مظهر مردم و میهن ما قطع میگردد

و به همت والای زحمتکشان آزاده ما تجاوزات و مداخلات بیشر مانه ارتجاع و امپریا لیزم عقب زده می شوند، زمان آن فرارسیده است که زحمتکشان انقلابی ما در شاهراه ترقی و تکامل گام های وسیعتری بر دارند دو ستان بین المللی ما بخصوص برادران شوروی ما نیز در اجرای این امر بزرگ یعنی طرد و دفع تجاوزات بیشر مانه خارجی و اعمار جامعه عادلانه نوین فارغ از استثمار فرد از فرد مارا تنها نگذاشته تا سرحد پیروزی کامل بر دیو سیاه ارتجاع، هژ مونیسم و امپریا لیزم یار و مدد گار ما خواهند بود.

چنانچه لیو نید بریژنیف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونس و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی هنگام اقامت هیات عالیرتبه حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در اتحاد شوروی در این مورد چنین اظهار داشتند:

((افغانستان در مبارزه بخاطر جامعه نوین، در امر دفاع از دست آورد های انقلاب خود بعد از این میتواند بر پشتیبانی مردم شوروی اتکا داشته باشد.))

جای بسی افتخار است که مردمان آزاده وقهرمان ما در مبارزات عادلانه ضد ارتجاعی و ضد امپریا لیستی خویش و دفع و طرد تجاوزات و مداخلات خارجی از حمایت و پشتیبانی دوستان بین المللی خویش بر خور دار است، از حمایت و پشتیبانی چنان دوستانیکه دفاع از صلح و آزادی، ترقی و دموکراسی دیتانت و همزیستی مسالمت آمیز به سویه جهانی شعار روز آن ها را تشکیل می دهد.

سر انجام پیروزی از آن خلق قهرمان ما می باشد زیرا مبارزات مردم ما بر حق، راه ما روشن و بشریت مترقی و پیشتاز یار و مدد گار ما می باشد.

کردند ، منافع ملی افریقاییان را بر منافع
قبیلوی ترجیح میداد .

پروگرام این موسسه که در نخستین کانگرس
غیر قانونی آن در ۱۹۶۲ به تصویب رسید
بغوبی گرکتر ملی فعالیت های سواپو را نشان
داد که در آن با تاکید بر ضرورت اتحاد همه
نیروهای مترقی و وطن پرست ، آن ها را بدون
در نظر داشت ملحوظات نژادی و مذهبی در یک
حزب واحد سیاسی جمع نمود .

در مرام نامه سواپو اهداف عمده آن چنین
آمده بود :

حصول استقلال ملی برای نامیبیا ، تأسیس یک
کشور آزاد و دموکراتیک طبق منافع و با اشتراک
جمع مردم نامیبیا ، تحقق رفاه و پیشرفت های مترقی
در ساحات اجتماعی ، اقتصادی و کلتوری .

سواپو در آغاز فعالیت خود از اصل مبارزه
صلح آمیز برای نیل به استقلال ملی طرفداری
میکرد و بعضی از اعضای آن در قبال ظلم
و اختناق افریقای جنوبی بر نفوس این قلمرو از
قرار گرفتن نامیبیا تحت قیمومیت بین المللی
طرفداری میکردند . فعالیت این موسسه در
صحنه داخلی متکی بر روش عدم تشدد و احتجاج
علیه غارتگری افریقای جنوبی بر ثروت های
نامیبیا و تبعید ساکنین بومی این قلمرو
بود . کذا این موسسه در تنظیم اعتصابات و
مقاطعه کارگران با کارهای شان بحيث جز مبارزه
علیه اشغالگر ان افریقای جنوبی نقش مهمی
ایفا می کرد . این اقدامات از یکطرف باعث
افزایش نفوذ سواپو در بین توده های وسیع
مردم گردید و از سوی دیگر باعث شد تا سرانجام
ده سازمان محلی سیاسی که فعالیت جداگانه
داشتند با سواپو ملحق گردند . این پیروزی
های قابل ملاحظه سبب شد تا موسسه اتحاد
کشورهای افریقایی در سال ۱۹۶۵ ، سواپو را
بعیت یگانه نماینده قانونی مردم نامیبیا برسمیت
بشناسد و موسسه ملل متحد در سال ۱۹۷۳ ،
سواپو را بعیت یگانه نماینده قانونی مردم
نامیبیا برسمیت شناخت .

تغییر تکتیک

در قبال اوضاع متحول جهانی و طرح های
امپریالیستی مبنی بر استفاده از ستراتیژی
نیو کلر نیالستی برای تحکیم مواضع قبلی خود
سواپو ناگزیر شد تا تکتیک خود را از مبارزات
صلح آمیز با مبارزه مسلحانه تبدیل نماید .
چه سال های ۱۹۶۰ شاهد آزادی ملی چندین
کشور مستقل در آفریقا بود که بسیاری
از این کشور ها استقلال شان را از طریق توسل
بمسلحه بدست آورده بودند . فیصله سواپو
مبنی بر توسل به مبارزه مسلحانه همزمان با وقتی
بود که افریقای جنوبی به غارتگری استعمار
خود در نامیبیا توسعه می بخشید و قدرت های
امپریالیستی فیصله های ملل متحد و شورای
امنیت آن موسسه را در مورد سواپو سیوفاژ
میکردند . سام نجوما رهبر سواپو در مورد
کات : « در حالیکه نفر و پریشانی نفوس بومی
نامیبیا که از هر گونه حقوق مدنی محروم بودند

سام نجوما (در وسط) رئیس موسسه خلق افریقای جنوب غرب هنگام شرکت در کنفرانس مربوط به نامیبیا.

رسول یوسفی

ترجمه و نگارش

سواپو و سالهای دشوار مبارزه

این نهضت که ۲۵ سال عمر دارد
همه عناصر مترقی و میهن پرست
نامیبیا را بدون در نظر داشت
نژاد و مذهب در حزب واحد
سیاسی گرد آورده است

حصول استقلال ملی ، ایجاد یک کشور آزاد و دموکراتیک و تحقق
اصلاحات مترقی در ساحات اجتماعی ، اقتصادی و کلتوری از اهداف بزرگ
این نهضت میباشد .

(۲۵) سال قبل موسسه مردم جنوب غرب افریقا ، تشخیص و به جهانبان معرفی شد و
افریقا بنام سواپو عرض اندام کرد تا مردم طبیعت استعمارگرانه ، ظالمانه و اختناق آوران
نامیبیا را در مبارزات دشوار شان جهت نیل به آزادی ملی و ختم سلطه غیر قانونی رژیم
اشغالگر افریقای جنوبی رهبری کند . ماهیت غیر انسانی و جنایت کارانه سیستم
آپارتاید که مصایب آلام بیشماری به جمع نفوس بومی عاید نمود به بهترین وجهه
توسط این حزب پیشاهنگام جامعه با پروتکلاریای

در قبال تشدید اختناق بعضی طلبان افریقایی
جنوبی علیه اکثریت سیاه پوست و اهالی
بومی جنوب غرب افریقا بود که اولین سازمان
سیاسی مترقی شامل کارگران ، زحمتکشان
و سایر نیرو های مترقی و وطن پرست ظهور کرد
هرگاه نظری بتاریخ تأسیس این نهضت بیا -

برای انجام بهتر فعالیت های مبارزاتی ،
موسسه سواپو در سال ۱۹۶۰ بهوض سازمان
سر زمین او امپوا تأسیس شد و سام نجوما
همچنان بعیت رئیس آن برگزیده شد .
سازمان آزادی بخش سواپو برخلاف سایر
مؤسسات که در عین زمان در نامیبیا ظهور

انگلستان، فرانسه، جمهوریت اتحادی آلمان و کانادا در قبال تشدید مبارزات سواپو به فکر از دست رفتن منافع انحصاری شان در جنوب غرب آفریقا افتادند و از این رهگذر نگران شدند.

بدون شک سواپو طی (۲۵) سال مبارزات دشوار خود برای آزادی نامیبیا به پیروزی‌های قابل ملاحظه نایل شده و این مبارزات جز مبارزه آزاد یغواپی ملی آفریقا است که خود نیرو تازه به پروسه انقلابی جهانی محسوب می‌گردد.

زنان در نهضت سواپو:

یکی از وجوه برجسته نهضت سواپو اشتراک وسیع زنان درین نهضت میباشد. تدویر اولین کانگرس شورای زنان سواپو در انگولا یکی از کشور های جبهه مقدم، حادثه مهمی در تاریخ مبارزه برای آزادی نامیبیا محسوب می‌گردد. درین کانگرس به تفصیل از مصایب وآلام مردم نامیبیا تحت تسلط خون آشام آفریقای جنوبی و پیروزی های سیاسی سواپو صحبت شد.

سام نجوما رئیس سواپو در هنگام افتتاح کانگرس شورای زنان سواپو در مورد نقش بقیه در صفحه ۵۲

سوسیالیستی جهانی و طبقه کارگر بین المللی بود. برای مردم نامیبیا در مبارزات شان علیه مقامات آفریقای جنوبی از اهمیت خاصی برخوردار است.

تصویب فیصله نامه (۳۸۵) شورای امنیت ملل متحد در سال ۱۹۷۶ که از مطالبات عده سواپو حمایت میکرد پیروزی بزرگ دیگر برای سواپو است. این فیصله نامه عدم ادامه اشغال غیر قانونی نامیبیا را توسط اعساکر آفریقای جنوبی، شناسایی از تعامیت ارضی نامیبیا، تکوین پلیس آفریقای جنوبی اهالی جمع محبوسین سیاسی و القای همه قوانین اختناق آور رادر نامیبیا تقاضا کرد.

۳۱ دسامبر ۱۹۷۸، آخرین وقت توسط ملل متحد برای تطبیق فیصله نامه مسذکور بود که آفریقای جنوبی از تحقق آن سر باز زد. سواپو در قبال انکار آفریقای جنوبی از تطبیق فیصله های ملل متحد راجع به نامیبیا مبارزات خود را توأم با براه انداختن مارش ها و اعتصابات شدت بخشید و نیروهای دموکراتیک و سوسیالیستی در سراسر جهان طرفداری خود را از مبارزات مردم نامیبیا ابراز کردند. نمایندگان پنج کشور غربی یعنی آمریکا،

گردد که هدف از آن غیر استعماری گردانیدن نامیبیا گفته شده بود در حالیکه غایب واقعی آن تحکیم مواضع رژیم تبعیض طلب آفریقای جنوبی و تسلط آن در نامیبیا بود سواپو طور موفقیت آمیز علیه این پلان مبارزه نمود و پالیسی خود را به توده ها با آنکه حالت نیمه قانونی داشت توضیح میکرد. تحریم شرکت در اسامبله مشورتی تبعیض طلبان آفریقای جنوبی در ۱۹۷۳ توسط اهالی نامیبیا و انجام مظاهرات علیه مانور های امپریالیزم باعث گردید که آفریقای جنوبی در کوشش های تازه خود ناکام شود. تشکیل اردوی نجات بخش نامیبیا در سال ۱۹۷۱، از پیروزی های قابل ملاحظه مبارزاتی سواپو محسوب میگردد در سال ۱۹۷۳ سواپو بحث یگانه نماینده قانونی مردم نامیبیا از طرف ملل متحد برسمیت شناخته شد و از سال ۱۹۷۶ با بنظر حالت ناظر رادر ملل متحد و موسسات اختصاصی آن حفظ کرده است.

باید گفت که سقوط امپراتوری پرتگال در آفریقا و تاسیس دول آزاد و مترقی بر خرواب

همچنان ادامه داشت. ما برای مدت طولانی و مکرر از استعمارگران آفریقای جنوبی تقاضا حقوق کردیم ولی آن ها به مطالبات مشروع مادر مورد بی تفاوتی نشان دادند بناء مافصله نمودیم تا تحت رهبری سواپو جهت نیل با استقلال ملی خویش به سلاح متوسل گردیم تا در بر تو این فیصله در سال ۱۹۶۴ اولین مرکز تربیه گریلایی با عضویت اعضای سواپو که همزمان تربیه زیر زمینی را در چندین دولت مستقل آفریقای فر گرفتهند تاسیس شد در اندک مدت یک کوب بزرگ نظامی آفریقای جنوبی توسط گریلای سواپو مورد حمله قرار گرفت و قسمت بزرگ آن از بین رفت. یکسال بعد از تاسیس این مرکز مبارزه مسلحانه از طرف سواپو طور قابل ملاحظه گسترش یافت بطوریکه مناطق شمال غربی نامیبیا را نیز فراگرفت و اسباب نگرانی محافل امپریالیستی و آفریقای جنوبی را فراهم نمود. در حالیکه حکومت پرتگال تاکنون جرئت نموده که موسسه سواپو را که از پرستیز خاص بین المللی بر خودار است، ممنوع اعلام

نماید به اختناق شدید علیه فعالین حزبی سواپو دست زد. چنانچه بیش از (۵۰۰) نفر از فعالین سواپو تنهائی سانبای (۱۹۶۷-۱۹۶۸) دستگیر شدند. عدهی از دستگیر شدگان در پرتگال محاکمه شد و به حبس های عمری و طولانی محکوم گردیدند.

مبارزات مبین پرستان نامیبیا مخصوصا بعد از تدویر کانگرس منظم سواپو دراو اخر سالهای ۱۹۶۹-۱۹۷۰ در تانزانیا اوج گرفت و طی این کانگرس مبارزات سواپو طور عالی ادزیایی و تایید شد. کانگرس سام نجوما را بهیئت رئیس سواپو تایید مجدد نمودند.

مانور های جدید تبعیض طلبان آفریقای جنوبی:

حکومت آفریقای جنوبی در قبال رشد مداوم مبارزات آزادیخواهی مردم نامیبیا و فشار افکار عامه بین المللی مجبور شد تا در سالهای ۱۹۷۰ دست به مانور سیاسی تازه بزند و درین مانور آفریقای جنوبی یک پروگرام انتخاباتی را معرفی

آفریقای امروز در پرتو پروسه انقلابی می‌رزد، می‌آموزد و مصروف اعمار جامعه نوین است. عکس های ذیل صحنه یی از پهلوهای مختلف حیات اجتماعی افراد این کشور را تشکیل میدهد.

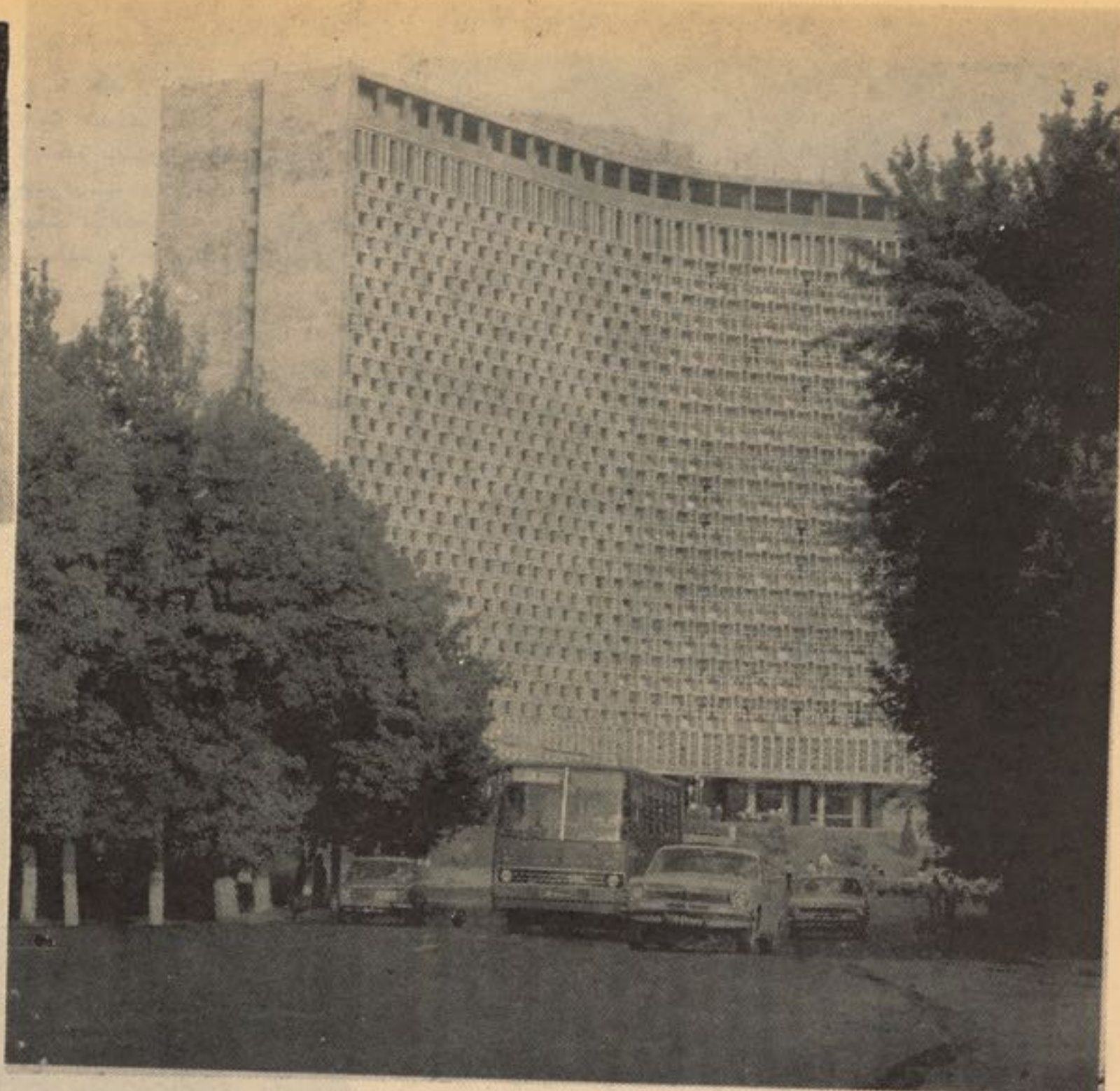

یکی از ستونهای چوبین منبت کاری در مسجد قدیمی خیوه

مختصر میتوان تذکر داد که آثار تاریخی و نمونه های معماری باستانی در شهرهای مختلف آسیای میانه بیشتر مظاهر برجسته از مدنیت های قدیمی دوره خوارزمشاهیان، سغدیان، باختریان، سامانیان، تیموریان و غیره است و برای ارزیابی پذیرا و دلچسپ واقع می شود.

آرامگاه سامانیان - زمرد هنر معماری آسیای میانه است :

اسم کتابی است که «بولانوف» دکتور رشته معماری آنرا عنوان اثر خود قرار داده و بحث یک منبع تحقیقی برای اهل خیرت و دانش، خاصا برای سیاحان و خارجیانی که به ازبکستان شوروی می آیند و آثار تاریخی شهر های مختلف آسیای میانه را دیدن می کنند، بسیار سودمند بوده و معلومات جامعی را در مورد آثار معماری باستان بخصوص در عهد سامانیان ارائه میدارد. این کتاب توسط اداره انتشارات «غفور غلام» با قطع و مواد پرمایه طبع گردیده است و اداره مذکور بحث یک

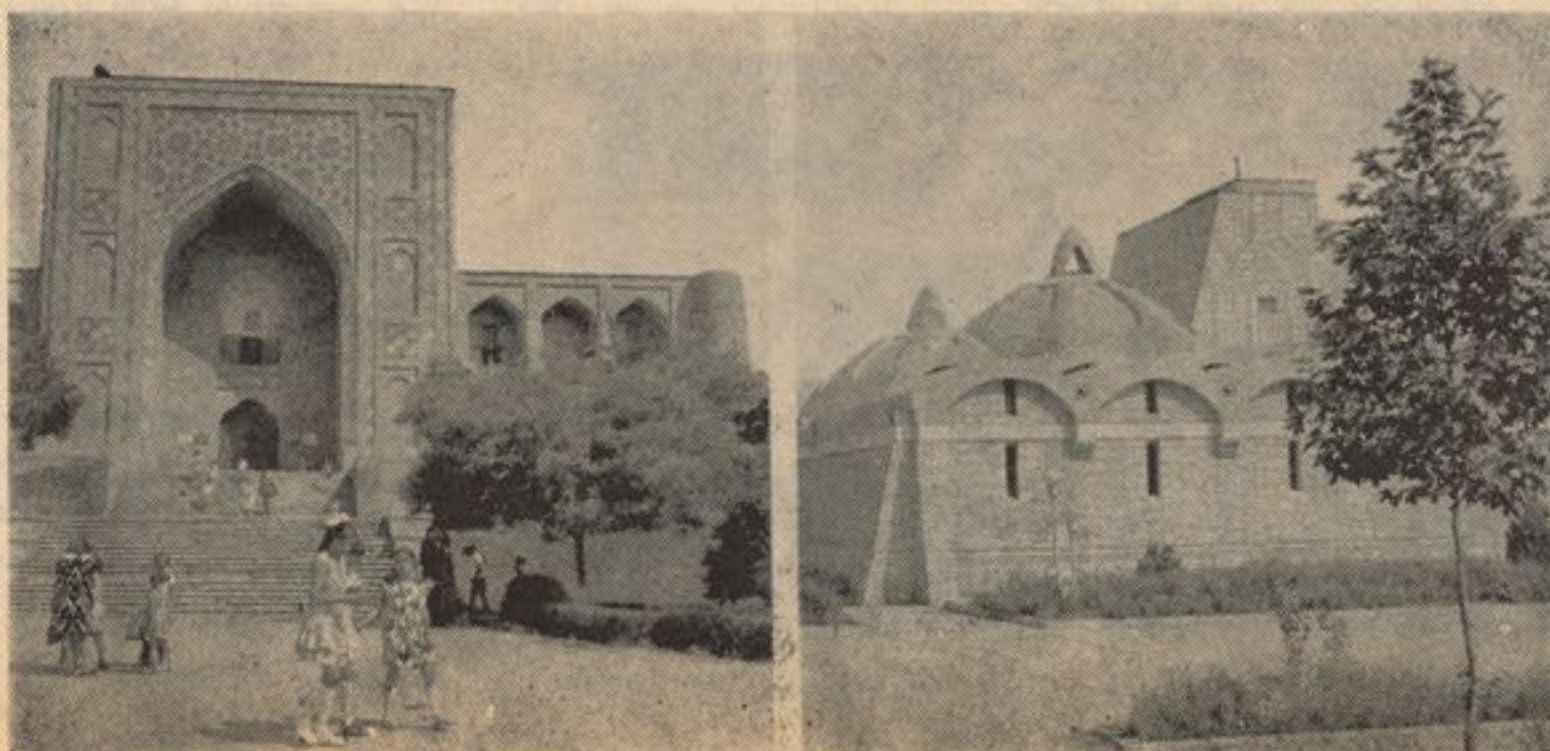
هتل سی طبقه بی تاشکند که طی سالهای اخیر به سبک معماری پذیرنده اعمار شده است.

پیوسته بگذشته

نگرشی بر معدوده از

آثار مدنیت معماری

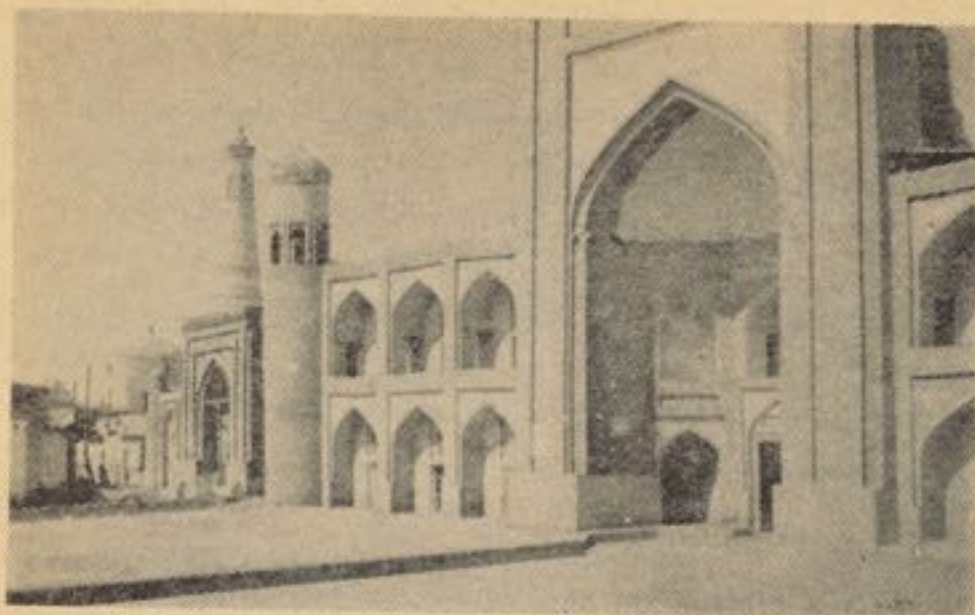
آسیای میانه در درازای سالها و قرون مختلف

در شهر تاشکند پایتخت ازبکستان نیز آثار تاریخی و دیدنی زیادی وجود دارد که بر علاوه مفاصل عصری و مرفقی این سر زمین، بقایای ساختمان های قدیمی، مانند مدرسه کویلدش (قرون وسطی) مدرسه باراک خان و دهها مواضع دیگر بر عظمت این شهر افزوده است. لذا بصورت

یک حمام از یکی که به سبک قدیم در تاشکند اعمار و ساخته شده است .
مدرسه کویلدش واقع تاشکند .

میناره اسلام خواجه (سمت چپ) و مدرسه قلی مراد در خیوه *

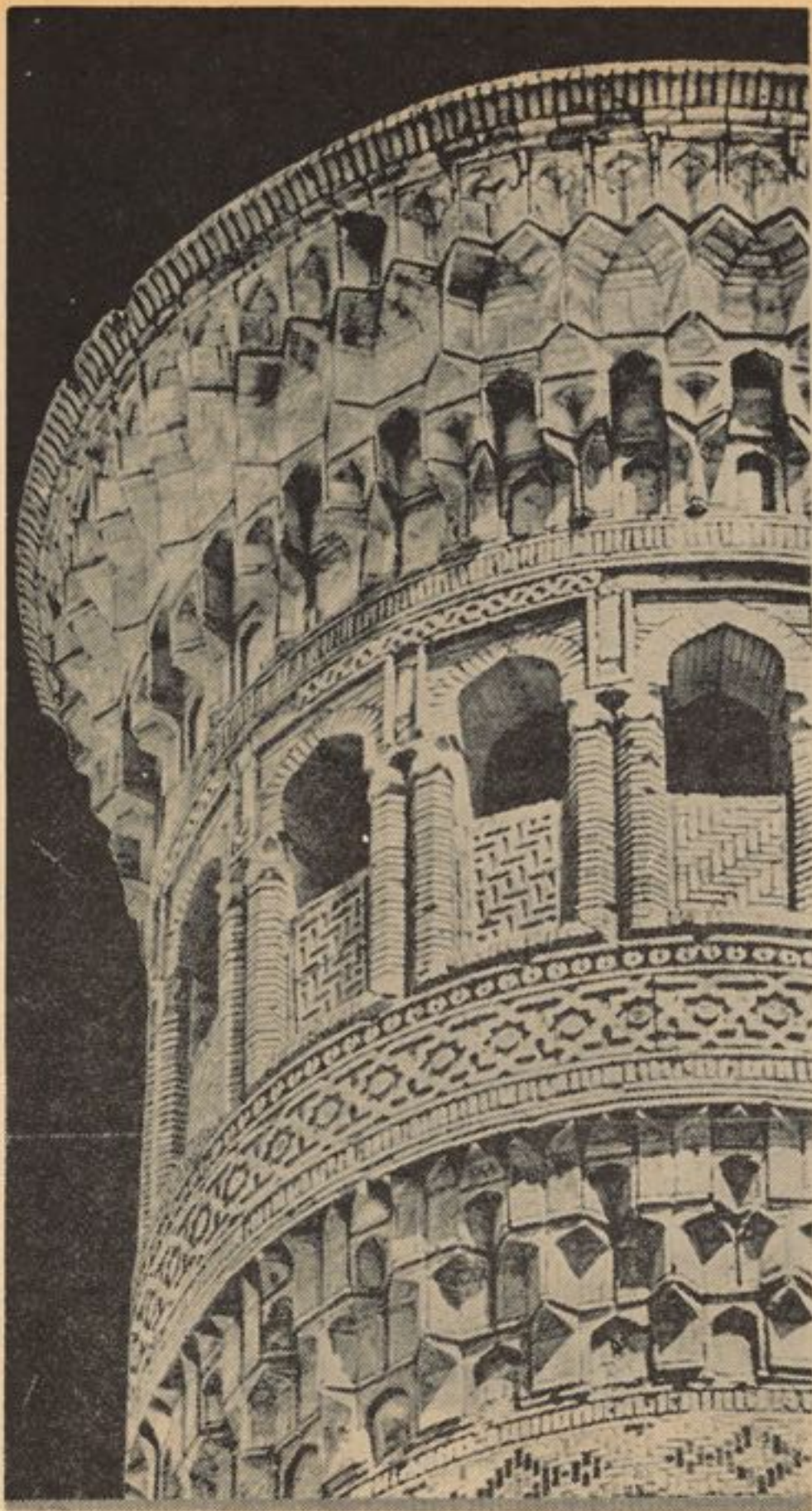
مقبره اسماعیل سامانی یکی از حکمرانان سلاطین سامانیان بلخ واقع بخارا که به «زمره آسیای میانه» شهرت دارد. طرح و ساختمان داخلی و خارجی این آرامگاه با کتیبه و منبت کاری دروازه چوبین آن برای بینندگان و تازه واردان بسیار جالب است *

خیوه : آثار شکوهمند مسلمانان آسیای میانه که مطالعه تاریخ آن برای اهل تحقیق آموزنده است *

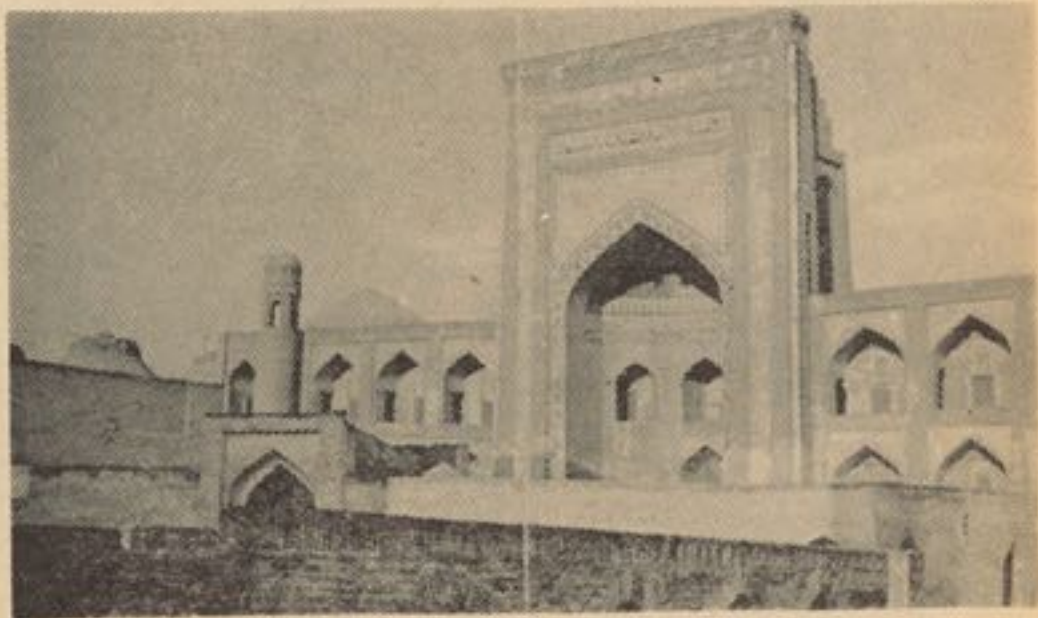
موسسه چاپ و نشر کتب ادبی و هنری بعد از تأسیس خود در سال ۱۹۵۷ به اسم «غفور غلام» شاعرو اکادمیسین بر جسته ازبک و دارنده جایزه لنین مسمی گردیده است که از بدو آغاز کار های طباعتی خود به طبع و انتشار آثار ادبی و تاریخی و ترجمه و کتب متعدده السنه مختلف خدمات ارزنده مطبوعاتی را انجام داده که نشر کتاب «آرامگاه سامانیان زمرد هنر معماری آسیای میانه است» یکی از نمونه های بارز کار های مسلکی آن موسسه به حساب میتواند رفت. بر علاوه کتاب «آرامگاه سامانیان زمرد هنر معماری آسیای میانه است» نشرات معلو ماتی دیگر نیز جهت استفاده سیاحان تخصیص داده شده و رقتاً فوقتاً طبع شده و میشود چنانچه ادارات طبع و نشر ازبکستان طی نزدیکتر ین سالهای آینده بیش از صد آلبوم رنگی، نشریات اطلاعاتی، اوراق و هنمایی و مجموعه های پستکارد های حاوی مناظر کشنگ

لطفاً ورق بزنید

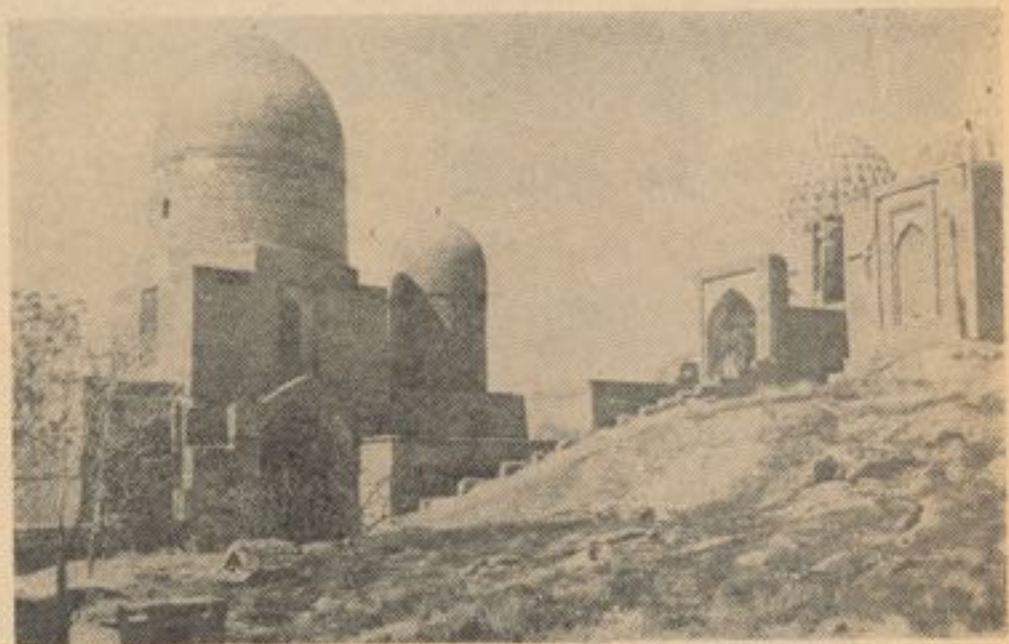

بخارا : قسمتی از قبة مینار قلیان یا کلیان که سبک معماری آن، هنر ایشیه سازی مسلمان و باغوبی نمایانگر است .

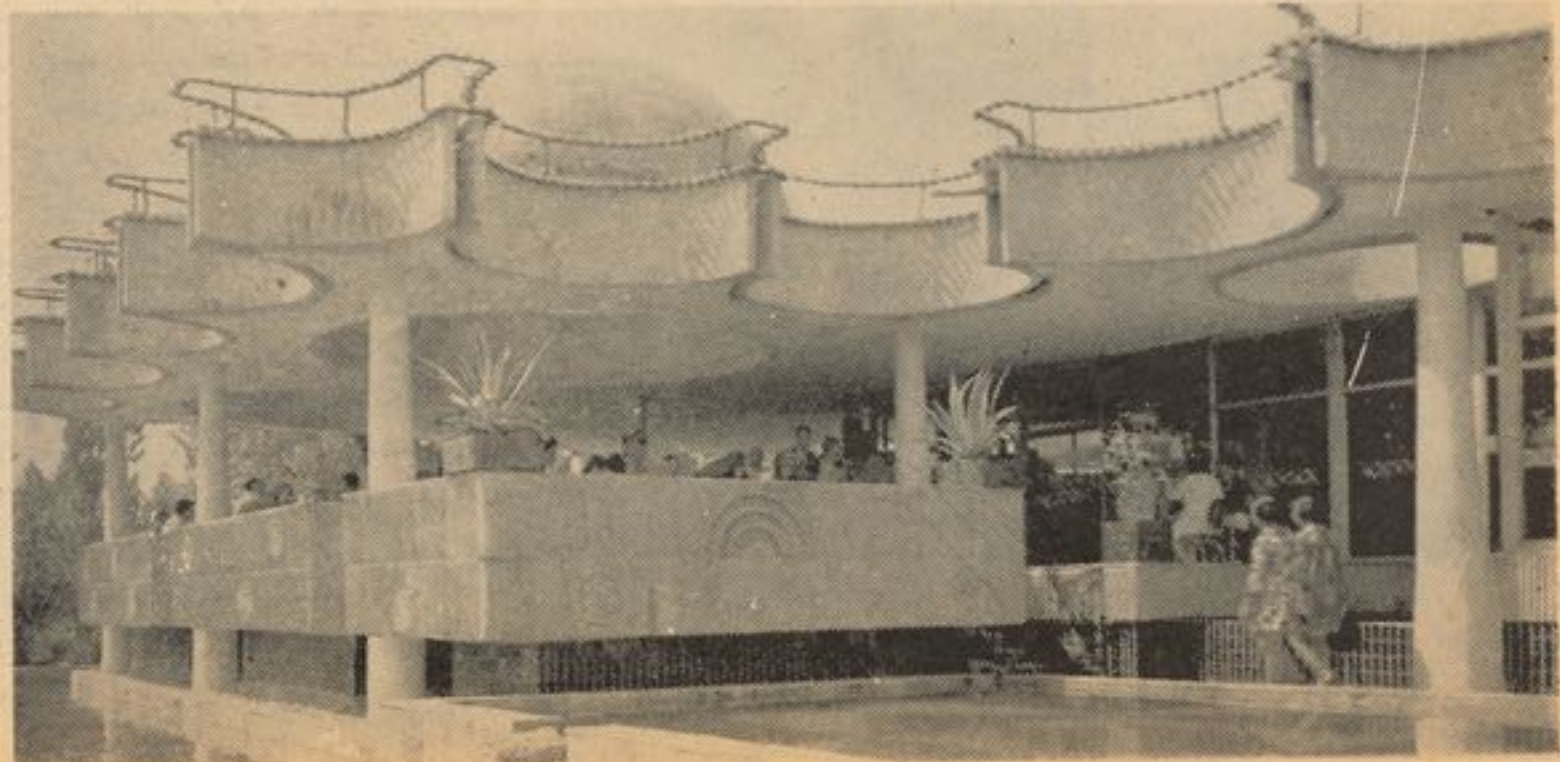
«در جمهوری ما (مقصد آن ازبکستان است) بسال ۱۹۷۰ سازمان دولتی حفاظت از آثار تاریخی کشور بوجود آمد. بر پایه آن شبکه وسیع ادارات مشغول به سوغات تحقیق، احیا و مرمت آثار گذشته و ایجاد آثار و پیکره هاو مجموعه های یکپارچه معا سر بوجود آمد. انجمن حفظ آثار تاریخی و فرهنگی ازبکستان که بیش از سه میلیون نفر در صفوف آن اند نیز در امر به حساب آوری، حفاظت و تبلیغ میراث فرهنگی و دیعه بزرگی میشد، هر ساله برای حفاظت و احیای آثار باستانی وجوه هنگفتی به مصرف میرسد. تنها طی سالهای نهیمین نقشه پنجساله (۱۹۷۱-۱۹۷۵) در جمهوری ما برای امور مرمتی آثار مذکور (۷۵۰) میلیون

طرف چپ بالا : گوشه از مدرسه الله قلی خان واقع خیوه .

منظره از اديرة «شاه زنده» در سمرقند .

تاشکند : کافه «گنبد های آبی» .

چه کسانی در پی بهره‌برداری از وضع نا بسامان و متشنج حوزه خلیج اند؟

پروگرامی که از جانب لیو نید بریزنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی بمقصد عادی شدن اوضاع در حوزه خلیج هنگام سفر وی به هندوستان به پارلمان آن کشور ارائه گردید با علاقه و پشتیبانی خاص افکار عامه جهان مواجه گردید. باید متذکر شد که واکنش‌های متفاوت در مقابل آن نشان داده شد. عده بی‌آنها جهت حل بحرانی‌ترین اوضاع کنونی حوزه خلیج ابتکار بس نافع و سودمند خوانده اند.

عده بی‌دیگر با این ابتکار اتحاد شوروی وادار گردیده اند تا در باره آنچه که چه چیز مواجه به خطر است با جدیت فکری کنند.

منطقه دریخ نوپزیده اند با پیاده شدن جانشینان امریکایی شان در منطقه در زمانی که پدر سلطان فعلی عمان تما شای تلویزیون و سینما را مردود می‌شعرد و تبادله در بازار های کشور های عربی تنها بواسطه سکه های فلزی صورت می‌گرفت زیرا بانکو تنها هیچ اعتبار نداشتند و در سالهای هفتاد نفت باعث پترو دالر و پترو دالر موجب رشد اقتصادی گردید. یک فصل فعال، تحصیل کرده و وطنپرست که با انکشافاتی فرینه اقتصادی و ساختمان مطلق اجتماعی آشتی نا پذیر اند بعبان آمد آنها با فرمانبرداری مداوم استعمار نوین غرب چون شاه سابق ایران که ادعای زاندارم حوزه خلیج را می نمود و میخواست تعقیب سیاست خود خواهانه خود را مداوم گرداند سخت مخالف بودند. فقط بعد از سقوط شاه در ایران بود که تمامی پلانیهای شوم و فعالیت های مخفی قصر سفید در جهت به مخاطره

شرح تصویر: طیارات جاسوسی ایالات متحده امریکا که مجهز با سیستم اکتشافی عوایی اواکس می باشند دیده می شوند.

طوری که همه آگاه اند هیچ تشنجی در هیچ گوشه جهان به این سرعت خطرناکترین حالتی را که همین اکنون درین منطقه بخود گرفته بوجود نیامده است عوامل اصلی این همه کشیدگی های کنونی حوزه مذکور دروش دشمنانه امپریا لیزم در جهت مخالف تحولات سیاسی و اجتماعی در منطقه و ترس انحصارات غربی به خاطر از دست دادن کنترل شان بر مناطق نفت خیز این منطقه می باشد.

باید خاطر نشان نمود که استعمارگران انگلیسی در زمان سلطه شان بر منطقه از هیچگونه سعی و تلاش مذبحوحانه شان در جهت جلو گیری از هر نوع پیشرفت و ترقی

انداختن امنیت و آرامش حوزه خلیج بهجانبیان آشکار گردید. باید گفت که مقامات امریکایی قبل از سقوط شاه در ایران و تحولات افغانستان (یعنی در سال ۱۹۷۷ بدینسو) یک سلسله اماده گی هایی را جهت ارسال عساکر شان به مناطق نفت خیز خلیج در صورت ضرورت روی دست گرفته بودند و از همین طرحها بود که موجودیت فعلی نظامی ایالات متحده امریکا در حوزه خلیج پارس بعبان آمد. و این موجودیت دارای سه جز

اساسی ذیل می باشد:

نخست گزیده دایمی دریایی این آبها توسط نیرو های بهر یکه مشتمل بر شصت کشتی بحری دیگر کشور های غربی با سه

کشتی طیاره بردار ایالات متحده امریکا می باشد.

دوم نیروی سریع در خود ایالات متحده امریکا که تعداد آن قرار راپور های منتشره مطبوعات ایالات متحده امریکا بالغ بر سیصد هزار می رسد. مگر تعداد تفنگداران دریایی آن که به (۱۸۰۰) نفر میرسد نسبتا کم است و همیشه آماده اعزام بهر نقطه جهان (که احساس ضرورت به عملیات مسلحانه شان شود) توسط طیارات قوای بحری آن کشور می باشند و قرار است این نیرو هم تقویت بیشتر یابد. جزء سوم موجودیت نظامی ایالات متحده در حوزه خلیج عبارت از تمرکز هر چه بیشتر قوای نظامی ایالات متحده در جزیره دیگوگارسیا می باشد این تخته خیز بزرگ قوای هوایی و

قوای بحری پنتاگون در ماه مارچ سال گذشته بحیث یک مرکز عملیاتی نظامی پنتاگون اعلام گردید. و اولین طیاره (بی-۵۲) حامل بمب اتمی قبل از درین جزیره فرود آمده بود. در مورد تحت البحر ها ی عستوی باید گفت که از مدت ها ست که آنها

از تسهیلات مخصوص بندری که برای آنها در بنادر جزیره مذکور فراهم گردیده بسود استفاده می نمایند. باید یادآور شد که ازین جزیره به حوزه خلیج پارس بحری و عمان یعنی جاهاییکه تاسیسات نظامی ایالات متحده امریکا در آنها بنا یافته و یادار حال اعمار اند و به سیستم اکتشافی عوایی (اواکس) در عربستان سعودی که پنتاگون راقادر خواهد ساخت تا تمام حوزه خلیج را تحت نظرش داشته باشد. هدف اصلی ایالات متحده امریکا از یشبهه تالاشهای مذبحوحانه آن تاسیس کنترل مستقیم نظامی آن بر منطقه ایجاد ماشین نظامی جهت مداخله بیشتر در امور داخلی کشور های منطقه و جلو گیری از فعالیت های تمامی جنبش های آزادی بخش ملی مردمان این کشور ها.

در دوکتورین جیمی کارتر رئیس جمهور اسبق ایالات متحده امریکا که در جنوری سال (۱۹۸۰) اعلام گردیده آمده است که: «هر نوع کوششی که توسط هر قدرت خارجی جهت بدست آوردن کنترل بر حوزه خلیج

پارس صورت گیرد تخطی صریح علیه منافع حیاتی ایالات متحده امریکا تلقی خواهد شد و ایالات متحده جهت دفع آن بهر وسیله ممکن حتی استفاده از قوه نظامی دست خواهد برد».

هدف اصلی ایالات متحده امریکا از این اعلامیه اشاره به مداخله خیالی اتحاد شوروی در حوزه خلیج پارس می باشد در حالیکه مفکوره های استادانه که طرح فوق الذکر را تصویب نموده اند هم نمی توانند شواهدی از چنین یک تهدیدی را در خلیج پارس بیابند. و این جعلیات ایالات متحده را یک بار دیگر لیونید بریزنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی طی بیانیهای که در پارلمان هند ایراد نمود در کرد. وی در بیانیه اش در ینمورد اظهار داشت: «ما برخلاف دوکتورین تجاوزکارانه امپریا لیست هادر مورد خلیج فارس مطابق به خواست کشور های حوزه یک دوکتورین صلح و امنیت داریم. لیو نید بریزنف در مورد پروگرام مفروحه اتحاد شوروی جهت استقرار صلح و امنیت پایدار در حوزه خلیج چنین اظهار داشت: «ما به ایالات متحده امریکا، دیگر قدرتهای غربی، چین، جاپان و تمامی کشور هاییکه در ینمورد از خود علاقمندی نشان میدهند پیشنهاد می نمایم که باید در مورد تعهدات آتی به توافق متقابل برسند».

علم تاسیس تا سیاست نظامی کشور های خارجی در حوزه خلیج فارس و جزایر همجوار آن، جایجا نمودن سلاح های هستوی و دیگر سلاح های مغرب جمعی در خلیج عدم استعمال قوه و تهدید به استعمال قوه در مقابل کشور های منطقه خلیج، عدم مداخله در امور داخلی آنها، احترام به موقف فعلی کشور های حوزه خلیج (موقف بیطرفی شان)، عدم ادخال آنها در گروههای نظامی که نیرو های هستوی جز آنهاست، احترام به حق مستقل کشورهای این منطقه بر منابع طبیعی شان، عدم ایجاد موانع و یا تهدید در جهت تجارت نورمال این کشور ها با کشورهای دیگر جهان و استفاده از راه های بحری که کشور های

بقیه در صفحه ۵۳

پیوسته بگذشته

نگرشی به سینمای شوروی

این سینمای انسانی

ادوارد تیسه که مسؤول فیلم برداری تمام صحنه خارجی فیلم بود تصاویر درخشان ماندگار و مولتی از دشت های پهناور و تهدید کننده روسیه عرضه کرده که همگی علیه مهاجمین تاتار اسلحه بر گرفته بودند صحنه های فتح قازان روحیه خوش بینی و حرارت مردمی را القا می کند در سال ۱۹۴۴ وقتی اولین قسمت فیلم کامل شده بود مفهوم نیاز به یک دولت نیرومند موضوعی معاصر گسب می کرد نبرد ایوان با دشمنان داخلی کشور با نواختن کاملاً متفاوت فیلم برداری شده است اندری موسکوفین که تمام صحنه های داخلی را فیلم برداری می کرد زوایای تیره و گرفته کاخ را با سقف های اطاق نهایی کوتاهاشان نشان داد ۰ سایه های غریب بر تابیده از شمع ها، پیه سوزو شمع ها چشمان عظیم عقاب آلودشمالی های بی زانگی، و تلا - لومنتوب ابریشم ها و خزهای لباس ها

انگیزه عمده تابه مضامین جنگی روی آورد گرچه نو لید بر خسی فیلم های تاریخی و انقلابی نیز ادامه یافت ، طبیعی است که سوزده های جنگی و همیشی در این فیلم ها غالب بود سیماهای رهبران نظامی بزرگ گذشته مانند فیلم مارشال کوتوزوف ادمیرال ناخیموف و قهرمانان جنگ داخلی مانند

شخصیت های فیلم دارا هستند شجوقین و ستراوخ در تدارك انجام وظیفه بی نهایت دشوار و پر - مسؤولیت ایفای نقش لنین مصایب عظیمی متحمل شدند مطالعه دقیق و موشکافانه ریخت چهره طراحی حرکت ها، لحن صدا فیلم های صامت، عکس ها، صداهای ضبط شده، طرح ها و نقاشی ها و خاطرات معاصرین لنین مدت

که از آن میان سازندگان فیلم بر نبرد برای اتحاد مجدد اوکراین و روسیه تکیه کردند. کارگردانی ستایش بر انگیز ساو چنکووا اسکا را هم از دوژنکو و هم از یودو فیکن متاثر است گرچه او نیز روش فردی مشخص خود را داراست مبارزه خلش اوکراین علیه زمین داران لهستانی آرزوی دیرین آن ها برای دوستی با مردم روسیه و عشق آن ها به آزادی در تصاویر شیوای شاعرانه ترسیم شده است و فایس عظیم تاریخی به تفصیل به نمایش در می آید فیلم همچنین سرنوشت قهرمان انقلابی سینمای شوروی در سال های دهه سی در حوزه فیلم های انقلابی تاریخی به مولفیت های قابل ملاحظه ای دست یافت فیلم جاپایف محصول سال (۱۹۳۲) شاهکار برادران سرگی وکتورسکی و اسلیف بابو چکین رادر نقش اصلی نشان می دهد این فیلم تابلوی روشن و پویای شگرفی از روحیه ملی روس در زمان جنگ داخلی نشان میدهد تصویر ساز فرد روسی با درایتی است که به انگیزه انقلاب ابعاد تاریخی می یابد .

چند فیلم برجسته دیگر مانند تریلوژی سه بخشی (ماکسیم (۱۹۳۵) ۱۹۳۷ و ۱۹۳۹ ساخته گوزنتیسف و تروبرگ فیلم مازگروشتان هستیم (۱۹۳۶) از دژیکان نماینده با لستیک (۱۹۳۷) از غی ویتسرو زارخی نیز در آثار تاریخی قرار دارد و تحلیل عمیقی از مبارزه طبقاتی ارایه می کنند پوریس مشجوقین و ماکسیم ستراوخ در فیلم های انقلابی تاریخی و میخائیل رموسرگی یوتکهویچ بیکرهای عالی و انسانی از لنین ترسیم می نمایند لنین در اکتبر (۱۹۳۷) اثر میخائیل رم فعالیت های لنین رادر خلال مهم ترین و حساس ترین مرحله انقلاب نشان می دهد از زمان باز گشت از فلاند تا نقطه تاریخی او در گنگرودوم شوراهای این فیلم که لنین سیمای مرکزی آن است هم سر نوشت افراد و هم حوادث اصلی اکتبر را که نقطه عطفی در تاریخ انقلاب هستند به نمایش می گذارد .

فیلم مردی با تفنگ (۱۹۳۸) ساخته یوتکهویچ به معرفی سیمای یک دهقان روسی یعنی شادترین سرباز می پردازد او که در زمان قیام به پتروگرا دوار میشود در نتیجه دیدار و گفتگوی با لنین با انقلاب هما آوا می گردد لنین تنها در چند پلان از فیلم ظاهر می گردد اما این صحنه ها اهمیت حیاتی در سرنوشت تمام

الینا کرونینا هنر پیشه موفق شوروی

ها وقت گرفت گروه بزرگی از مشاورین فنی هنرپیشه ها هنر مندان گریم ، مهندسين و دستیاران صدا در زیر سرپرستی کارگردانان فیلم به همکاری پرداختند هدف اصلی هر دو بازیگر تحلیل ماهیت شخصیت لنین از خلال آثار ، نامه ها و رویداد های زندگیش بود به واسطه مطالعه آموزش ها و جهان بینی لنین بود که آنها توانستند ماهیت شخصیت او را دریابند و عظمت تاریخی او را درک کنند .

جنگ بزرگ میانی ۱۹۴۱ - ۱۹۴۵ : - سینمای شوروی خلال این سال های دلهره

کوتوفسکی ، بارخومنکو و سوخه باتور به روی پرده آمدند این چهره هاست فداکاری جان بازانه در راه سر زمین مادری ، ارزش های قهرمانانه و ایمان به شکست ناپذیری مردمی که برای استقلال و آزادی می جنگیدند را برای آیندگان به ارث گذاشتند .

ایوان مخوف : در این سال های دشوار بود که اینشتین شاهکار فناپذیر خود ایوان مخوف (۱۹۴۳) - (۱۹۴۶) را ساخت چارلی چاپلین آن را بهتر ین فیلم تاریخی همه دوران ها توصیف کرده است .

کوتوفسکی ، بارخومنکو و سوخه باتور به روی پرده آمدند این چهره هاست فداکاری جان بازانه در راه سر زمین مادری ، ارزش های قهرمانانه و ایمان به شکست ناپذیری مردمی که برای استقلال و آزادی می جنگیدند را برای آیندگان به ارث گذاشتند .

ایوان مخوف : در این سال های دشوار بود که اینشتین شاهکار فناپذیر خود ایوان مخوف (۱۹۴۳) - (۱۹۴۶) را ساخت چارلی چاپلین آن را بهتر ین فیلم تاریخی همه دوران ها توصیف کرده است .

توصیف کرده است .

چند صحنه از يك فلم معروف اتحاد شوروى

မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြပါသည်။

မကုသလအာရုံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားရခြင်းဖြစ်သည်။

ازاد پاكستان

از. یا ن دردا

کندوهاو

زنبورها

این هفته از ادبیات حکمی

داستان کو تاه ((کندوهاوزنبور ها)) که در اصل با عنوان ((کندو دار)) به نگارش آمده و به وسیله کاظم انصاری به دری برگردان شده است با مقدار ی تزیید و تصرف برگزیده شده و نمونه بسیار جالبی از ادبیات چکی میباشود در داستانهای چکی و خاصتاً آن قصه هایی که در سالهای بعد از جنگ دوم به نگارش آمده است و حشیکری هاو بیرحمی های اساس های نازی از یکسو و عین پرستی مردمان کشور های در جنگ نازیسم افتیده از سوی دیگر به خوبی تصویر شده است که کندوها و زنبورها از این مانند است .

((یان دردا)) نویسنده این داستان که از نویسندگان معاصر میباشد بیشتر قصه‌های کوتاه خود که تعداد آن به صد ها میرسد میگوید منظره‌ای از جنگ را به عنوان سوژه برگزیند و با خلق و ادا نه تیپ های جا لب وزنده قهرمانان خود را جاویدان بدارد .
شما را به مطالعه این داستان جا لب دعوت میداریم .

های خود مید و یدند ، آهنگ آرام
وعادی زند کی روستا که مد یسر
نکته از چهل سال پیش به آن
آشنا بی داشت مختل شده بود .
پیر مرد زیاد تعجب نکرد زیرا
سته جوانی را که در خانه خود پذیر-
فته بود روز پیش به وی گفته
بودند که حادثه ای روی خواهد
داد: چند روز بود که مو تر های
خاکستری رنگی در اطراف آن
ناحیه میگشتند و اغلب به علل
اسرار آمیزی در چهار راهی ها
توقف میکردند و در پوران به
بهانه تر میم ما شین مو تر پیا ده
می شدند و جاده ها را زیر نظر
میگرفتند .

سه دوست جوان پیر مرد تمام شب گذشته بکس ها و صندوق ها را به جنگل برد و فقط يك بکس زرد كو چك را بجا گذاشته و خود نیز پنهان شده بودند.

خطر نزدیک میشود ، از عقب خانه به طرف جنگل بدوید ! جوان تلگرافی بید رنگ از کلبه بیرون آمد و شتابان گفت :
- اسبابها را جمع کنید ، من خواهم گریخت !
لبخندی حاکی از بی‌قیدی و بی‌اعتنایی بر لبانش نقش بسته بود به طرف بوته‌های کنار-جوی دوید و با چابکی و نرمی به آنسوی پشته پرید.

از بوته های گلها ی شگفته یی
که سه سمت باغ را احاطه کرده
بود را یحه شیرین تا بستانی هوا
را عطر آلود میساخت ، سیل
پایان نا پذیر زنبو را ن غسل
از سو را خهای کندو های
و نگارنگ که در قسمت آفتاب رخ
خانه قرار داشت بیرون میامد
درفضای آبی گسترده میشد و دو
باره در مسیر های دایره شکل
پیوسته یی به کندو های که
باشکل های ستاره و قلب و برگ
علامت گذاری شده بود باز
میگشت .

جوانی که میخواست جان خود را نجات دهد بروی افتاده و چهره اش در علفها پنهان بود، شکا ر چنان مدتها در این قسمت چمن کمین کرده بودند تا راه فرار او را قطع کنند.

پیر مرد چشمها را بست، او به منظره مرگ عادت داشت اما مرگی که به دهکده میامد و به عنوان دوست به خانه سالخورده رگان میرفت، اما او امروز مرگ را برای نخستین بار در قیافه فاشیستهای نازی میدید.

لطفا ورق بزنید

به جایی که فراری به پشته دیگر پریده بود، میرفت تا گهائنا سالهای دراز عمرش بر شانه های او سنگینی کرد.

در حالیکه شاخه های درختان را از هم باز میکرد، میکوشید خود را قانع سازد که صدای فیر مرمی ها فقط خطا ری بوده و صدای فیرهای متواتری که گوشهای او آشکارا تشخیص داده تنها در درون اوطنین افکند است.

در نیمه راه باغ و بیشه یی که در آن سوی آن قرار داشت بر روی چمنی که در هنگام بهار علفهای زرد رنگ رویده بود

در این صورت او مجبور بود تا جان در بدن داشت مقاومت کند و ردپای آنها را به دشمن نشان ندهد، این فکر مانع آن شده بود که ها و لیک علیرغم تمام دستور ها و اعلامیه ها و تفنگ خود را تحویل دهد.

اما با شنیدن صدای سه مرمی ای که در نزد یک کلبه به گوش رسید و ظاهرا فقط یک هدف داشت وضع به کلی عوض شد، وقتی ها و لیک در بکلبه را در عقب خود بست متوجه شد که چگونه دستایش میلرزد، هنگامیکه به سمت بوته های تو ز زمینی

هاولیک به درون کلبه رفت و روی میز کوچکی بکس زرد را با دستگاه مخا بره دید که پایه های آن به میز محکم شده بود، پیر مرد بیچ ها را باز کرد و تمام وسایل را در بکس گذاشت و آنرا بست، آنگاه دیواره عقب یکی از کندو ها را برداشت و بکس را در آن مخفی کرد، با وجود تمام مخاطراتی که در پیش بود تبسمی رضایت آمیز روی لبها نشانشست و نگاه دقیقی به اطراف کند و افکند تا کوچکترین هدف را کسی به جای نماند با شد.

صدای فیر سه مرمی از نزد یک خالیکاه کندو به گوش رسید و پیر مرد ناگزیر بود بر اعصاب خود مسلط شود تا دست و پای خود را کم نکند و کار را به انجام رساند.

دیواره عقب کند و را محکم کرد، شیشه الکین را باز نمود، سیم آنتن را کلوله ساخت و بی آنکه تار های عنکبوت تینده شده گوشه دیواره را بگسلد، آنرا عقب یکی از چوب بست ها مخفی ساخت، از مدتی پیش فکر کرده بود که در صورت وقوع خطر چه باید بکند و اینک تمام کارها را با چنان دقتی انجام داد که کوچکترین اثری بجای نماند.

اما احساس میکرد که چگونه قوایش رو به سستی میرود، در آن شبها که بیدار میماند و میبانشد بدون احساس ترس پیش بینی میکرد که چه حوالی ممکن است روی دهد، همیشه اطمینان داشت که با خون سردی و آرامش کامل از دشمن استقبال خواهد کرد، هنگامیکه آن سه جوان به تصور اینکه این دهکده دو رافتاده جای امنی برای اختفای آنهاست روی بام خانه به خواب عمیقی فرو می رفتند، ها و لیک به جای آنها در پشت کندو، عقب دستگاه بیسیم مرا قبت میکرد و کتاب ((تاریخ ملت چک)) را ورق میزد، او با روشن بینی مردی سالخورده خوب میدانست و قنسی این سه جوان را به خانه خود قبول کرد چه خطراتی در راهش قرار گرفت، اگر دشمن تصادفا هنگام عبور از این ناحیه به دهکده میامد چیزی را پیدا نمیکرد، اما اگر ناگهان با اطلاع دقیق یکر است به سوی خانه او میامد

و حشیتی که بروی چیره گشت چنان او را فلج ساخت که تسلط بر بدن خود را از دست داد و با انگشتی متشنجش به شاخه ها چنگ زد تا بر زمین نیفتد.

اولین دسته عساکری که شتابان به طرف خانه آمدند او را روی زمین یافتند، تکانش دادند و ناگزیر شدند او را از شاخه ها که حتی در حال بیپوشی محکم نگه داشته بود جدا کنند.

اساس ها که موافقت شان در خونریزی آنها و حشی و خشمگین ساخته بود یکی به دنبال دیگری فریاد میکشیدند که جوان مر می خورده از این خانه بیرون آمده و باید خانه را آتش بزنند.

آنان با تفنگ های آماده برای فیر کنار هم در دایره های تنگی در اطراف خانه ایستاده بودند، پیر مرد فریاد زیر ضربات قنداق های تفنگ خاموش روی زمین باغ زانو زده بود و اس اس ها تمام لوازم خانه اش را می شکستند و زیر و رو میکردند، متوجه شده بودند که در دهکده هیچکس نیست که بتواند مسلحانه در برابر شان مقاومت کند و آتش خشم آنان شعله ور شده بود.

آنوقت سیم آنتن رادر میان شاخه های درختان کشف کردند. سیم آنتن خوب مخفی شده بود. دور شاخه یی در میان پر گهای سبز می پیچید و از پائین به هیچ وجه دیده نمیشد. اما محل اتصال آن بابام امکان پذیر نبود.

تمام اس اس ها بطرف کندی هجوم آوردند و در جستجوی بی سیم از هم سبقت گرفتند، اما همینکه در بپستو را گشودند مبهوت و پریشان به جای خود میخکوب شدند، در انبار جز چند کندی و کهنه و شکسته عسل و مقداری و سایل تربیه زنبور عسل که روی میزار قرار داشت چیز دیگری نبود.

سردسته اس اس ها به سوی هاولیک دوید، پس گردش را گرفت و فریاد کشید که باید بید رنگ مخفیگاه بیسیم را نشان دهد، میگفت: انکار سودی ندارد زیرا آنها اطلاع دارند که فرستنده در همین کلبه است و چنان

نچه او از نشان دادن محل آن امتناع ورزد در ظرف پنج دقیقه تمام خانه در میان شعله های آتش خواهد سوخت.

پیر مرد آهسته چشمهای آبی و بی فروغش را گشود، از فراز خانه افسر آلمانی دهکده خود را میدید، چشمش به برگهای آفاقی فراز بام خانه افتاد که از زیر آنها تا ریخها و صلیب های ساخته شده از سفال به وی درود میگفت، درختان گیلاس را مشاهده کرد که با زحمت و شکلیایی فراوان برای آموختن پرورش میوه به همسایگان نش به دست خود پیوند کرده بود.

زنبو را ن خود را دید که با هیجان میان بوته های گل و کندو ها در پرواز بودند، باز گشت شعورش با نچه در سراسر عمر برای او عزیز و گرامی بود آرامش و متانت خلل ناپذیری را که در شبهای بیداری در باره آن اندیشیده بود به وی می بخشید، هر عمل مسالمت آمیزش، از پیوند درختان گیلاس و پرورش زنبو را ن عسل تا کار کردن در باغ، اینک به طرز عجیبی با آخرین عملی که میبایست انجام دهد ارتباط متقابل داشت، چون زندگی صلح آمیز را دوست داشت شت نمیتوانست جز بیکار با آلمان ها که صلح و آرامش کشورش را بهم زده بودند، کار دیگری انجام دهد.

با لحن ملایمی گفت: فریاد نکشید، من به شما چیزی نخواهم گفت!

سردسته اس اس ها که مفهوم این جمله را درک نکرد و می پنداشت که پیر مرد بیمناک شده و میخواهد مخفیگاه بی سیم را نشان دهد، فریاد برآورد:

عترجم، مترجم!

اما وقتی مترجم به زبان شکسته چکی که خاص آلمانی ها است خواست پیر مرد را متقاعد سازد، فقط سر را به علامت نفی تکان داد و آنوقت سردسته که در آتش خشم میسوخت پیر مرد را به یکسو کشید، تفنگ یک اس اس را گرفت و باخشم و دیوانگی به میان

کند و ها فیر کرد و فریاد کشید: ((فیر، فیر!)) اس اس ها به پیر وی از وی کندو ها را به مرمی بستند، صبر نکردند که کندو ها را یکی یکی بگشایند، بلکه آنها را درهم شکستند و رو بهم ریختند، کند و ها بسا ن مر می که ضربت مهلکی به آنان وارد شده باشد روی زمین می افتاد، از خانه های شکسته آنها عسل غلیظ، روی زنبو را ن و خانه های شکسته آنها جاری میشد.

زنبو را ن که در اثر فیر مرمی و شکسته شدن کندو ها رمیخته بودند به سرعت از سوراخ کندو های شکسته خارج میشدند، بیمزده به اطراف پراکنده میشدند، به صورت دسته های کوچک و بزرگ بر فراز باغ پرواز میکردند و بهر چه سر را هشان بود حمله میکردند.

افراد اس اس در اثر وزوز گوش خراش آنها که پیوسته فزونی میکرد دست و پای خود را گم کردند و بیپروا ده میگوشتند این حشرات را از خود دور کنند، دستها را در هوا تکان میدادند و سر انجام پا به فرار گذاشتند. سردسته که از تیش زنبو را ن درمان نمانده بود فریاد میکشید، دشنام میداد و تهدید میکرد که فراریان را اعدام خواهد کرد و همین تهدید ها موثر افتاد و بالاخر او راه موافقت ساخت که افراد دسته را دوباره جمع کند.

یکبار دیگر از فاصله زیادی باغ را که اینک بر فراز آن آبشار تهدید آوری از زنبو را ن آویخته بود و گاهی فرود می آمد و زمانی بلند می رفت احاطه کردند، زنبو را ن مانند رعد می غریدند و از یکسوی باغ بسوی دیگر آن پرواز میکردند و دسته های کوچکی از آنها که آماده تیش زدن بود بهر سو حمله میکردند.

مدیر مکتب در باغ مقابل کندو های ویران شده خود زانو زده بود، با دستهای لرزان شاخه های عسل شکسته شده را نوازش میداد و مانند کودکی میگریست، زنبور ها که و حشترده با طراف پرواز میکردند روی موهای

سرو ریش و سینه و دستهای او می نشستند دسته یی که پیرا مون او میگشت پیوسته متراکمتر میشد، مثل اینکه در وجود او پناهما می می جست و یا در نزدیکی با او آرامش می یافت، هر دم زنبو را ن بیشتری روی بدنش می نشستند، دیگر جای خالی وجود نداشت.

دستهایش از شهید عسل چسبناک و از شدت درد و وحشت کرخ و بیخس شده بود، با این حال توانست ملکه زنبو را ن را در تکه های شاخه های شکسته پیدا کند، ملکه زنبو را ن ظاهرا بیخس شده بود و قدرت پرواز نداشت پیر مرد با احتیاط آنرا بر نوک انگشت سبابه خود گذاشت و با صدای لرزان و گریانی گفت:

— ((آنها اینطورند... حشیتی زنبو را ن را... میکشند!))

سردسته و مترجم گریخته و عقب دیوار خانه ها و لیک پناه برده بودند و از آنجا فریاد میکشیدند که او توقیف است و فوراً باید از باغ خارج شود و خود را تسلیم کند و گرنه به سمت او فیر میکنند.

آموزگار پیر سخنان آنها را نمی شنید، پس از آنکه مترجم برای سومین بار دستور را تکرار کرد، سردسته تفنگی را بدست گرفت، این از آن تفنگها بود که با آن کندو ها را شکسته بودند و قنداق آن هنوز از شهید عسل چسبناک بود، قنداق را بیصدا به شاخه گذاشت و نشان گرفت و فیر کرد، پیر مرد بیصدا به زمین غلطید.

اما در حال احتضار، هم چنان که روی علف ها میان شاخه های شکسته دراز میکشید، دستش را با ملکه زنبو را ن که بر نوک انگشت سبابه آن نشسته بود، با احتیاط و ملاحظت فوق العاده یی به جانب صورت برد - به لبها یش نزدیک کرد و آن را بو سید و نجوا گونه با صدا یی شکسته زمزمه کرد:

— ((وطن ما خانه ما است، ما مردو برای حفاظت خانه های خود جان دادیم...))

هنر و تئاتر

تئاتر و ناهمگونی

هنر تیاتر و تعهد آن نسبت به جامعه

از اثر تأثیر پذیرد ، شاید با خود نخواکرده باشد :

آیا چگونه چنین چیزی واقع میشود ؟ اما در تیاتر می‌آید و می‌بیند و بعد پنداری را که شاید نمیتوانست بپذیرد باور میکند . با این حال تمام مردم که خواننده و تعلیم یافته نیستند فقط عده محدودی میتوانند از خواندن لذت ببرند و بقیه در صفحه ۵۴

(۱) تورج رهنما ، (به مناسبت هشتادمین سالگرد برتولت برشت) ، سخن ، ۶۵ ، (۱۳۵۷)

این است که در هنر باید از يك سو واقعیت های موجود را تغییر داد و از سوی دیگر تصویری از دنیای که بهتر و انسانی تر است عرضه کرد (۱) تیاتر که خود مخلوطی از ادبیات و هنر اکت و تمثیل است برای منظور ما اولویت دارد چه در تیاتر است که بیننده چیز را به چشم می‌بیند و با گوش ها می‌شنود . ما میتوانیم اثری نوشته شده را به شخصی بسیاریم تا بخواند آنوقت برای ما روشن نیست که چقدر توانسته

کرده است . هنر در جوامع بورژوازی ویر خواست طبقات حاکم هدف بوده ولی هنر رسالت مند همان هنری است که وسیله باشد نه هدف والتر بنیامین متفکر آلمانی در باره هنر طرز فکری چنین دارد : (در ادبیات باید مردم را با زندگی حاضر شان بیگانه کرد) معنی جمله

هنر عبارت از باز آفرینی واقعیت با مبدء اندیشه و تخیل هنرمند است ، یا اینکه ابتکار خلافة انسان برای باز آفرینی واقعیت ، هنر است . در هنر ذهن آدمی واقعیت را به یاری رموزها ، نماد ها و تصویر های که از شناخت او صورت میگیرد ، می آفریند .

سوفوکل از نخستین پایه گذاران تیاتر در یونان باستان

هنر انواع مختلف دارد اما قدر مسلم اینست که هنر اولیه انسان نقاشی و حکاکی بر روی سنگها بوده است . با تکامل انسان همانطور یکه همه روایط او تکامل کرده ، هنر نیز انکشاف یافته و جزو اساسی زندگی انسانها گردیده است . در مسیر زمان تحولات و تغییراتی حاصل

موضع گیری ثمر بخش زنان

شکار کنی حتی اگر به قیمت مرگ تمام شود و این کس هر که میخواهد باشد جاپانی فرانسوی، امریکایی یا چینی.

اینها سخنانی است از يك دختر مبارز و پیکار جوی ویتنامی که دلیرانه و بی هراس می‌رز مد و بخاطر دفاع از سرزمین پاک و مقدسش همواره در سنگر نبرد می ایستاد تا با ریختن آخرین قطره خونش درفش پیروزی را بر افراشته نگذارد.

ولی با آنهم این دو شیزه رزمجو ورزمنده ویتنام گاهی با خود چنین می اندیشد و میگوید.

مرتب از خودم می پرسم که چرا انسانها یکدیگر را به قتل می رسانند ؟ !!

این احساس پاک و راستین در نهان خانه دل همه زنان اعم از سپید و سیاه پیرو جوان و شهری و روستایی باقوتش باقی است.

وصلح برای زن، برای مادر مقدس است زیرا صامن حفظ آزادی، آرامش و بقای فرزندان اوست. کدامین مادر مشتاق است که فرزندش در وحشت و خود خواهی جنگ جوین طماع سینه اش را گذر گاه گلوله ها سازد، کدا مین مادر ؟ !

بگذار فریاد رسای صلح از گلو او بگوش رسد، صلحی پایدار و جاودانه ...

زیرا احساس زن، عاطفه زن و قلب زن تاب پذیرش کینه و نفاق و جنگ و کشتار را ندارد و سرشت جنگ جویی و انتقام گیری در نهادش هرگز آب نخورده است.

بجز آنکه او موجودیست صلح آفرین، پر صفا، زندگی ساز و آرامش بخش.

بقیه در صفحه ۴۵

زنان را از میان می برند. بدین جهت زنان روشنفکر و نمایندگان ملیو - نهان بادلیری و شجاعت بخاطر دفاع از صلح جهانی و ضد جنگ اعلام میدارند که :

مبارزه برای صلح با مبارزه برای استقلال ملی ترقی و آزادی ملی و دموکراسی با مبارزه علیه استعمار و استثمار نو ارتجاع و دیکتاتور ی در يك جبهه به پیش برده میشود.

و دیگر همه زنان سر اسر دنیا در وجود اتحادیه های ملی و بین المللی و سازمانها و وظیفه خود میدانند که نه تنها در راه آزادی و حقوق همه جانبه زن مبارزه کنند بلکه برای بیداری زنان در عرصه ملی و بین المللی پیکار نمایند.

(وطن مانند کلبه تست اگر کسی برای غارت آن وارد شد باید او را

و اپاتاید به نحو چشمگیری تجاوز می نماید و شعار (صلح) سر لوحه تمام انجمن ها، اتحادیه ها و موسسات زنان جهان قرار گرفته است اتحادیه های مترقی زنان ملل جهان در همه مرام نامه ها اطلاعیه ها و فیصله نامه های خود به نحوی از آنها آن قوای جنگ طلب و ارتجاع بین المللی را محکوم ساخته اند که :

سیاست تجاوز و جنگ را تقویت می نمایند و مسابقه تسلیحاتی را دامن میزنند و باعث وخامت اوضاع بین الملل میشوند، در نقاط مختلف دنیا جنگهای محلی را تحریک می کنند، به آزادی ملت ها تعرض می نمایند، جنبش های آزادی بخش ملی را سرکوب و رژیم های فاشیستی و تبعیض نژادی را رو یکار می آورند و آزادی های مدنی و اجتماعی

شرکت عظیم زنان ملل جهان در پیکار بخاطر صلح یکی از ویژه گی های ارزشمند دو ران ماست.

دورانی که بشریت به پاسداری از صلح پیا میخیزد و جنگ و نیروی جنگ طلب را در هر عرصه محکوم به شکست میسازد.

زن این عنصر فدا کار که نیمی از نفوس بشریت را تشکیل میدهد در هر گوشه یی از دنیا صدای اعتراض شدیدش را نسبت به تجاوز قوای جنگ طلب بلند میکند چنانکه :

موضع گیری جدی و ثمر بخش زنان آگاه و اندیشمند جهان هر روز در اتحادیه های اجتماعی و پارلمان ها و موسسات بین المللی به ویژه در مورد اقدامات علیه تجاوز در شرق میانه، علیه سیاست تبعیض نژادی

کدامین مادر مشتاق است که فرزندش در وحشت و خود خواهی جنگ جوین طماع سینه اش را گذرگاه گلوله ها سازد، کدامین مادر ؟ !

و بدانند چه بکنند که افتخار خانواده شان دو چند شود و چه کاری را نکنند که باعث نام بدی خانواده نشود.

مثلا دختران خانوادۀ همیشه با ید متوجه آنچه در خانوادۀ و بیرون از آن مر بوطشان است باشند تا با بر خورد ها و روش های نامطلوب شان حیثیت خانوادۀ پایین نیاید و بر هم نخورد.

بچه ها یا پسر ها نیز با صفا و صمیمیت در مقابل اعضای خانوادۀ با در نظر داشت حقوق خود و خواهران بر خورد داشته باشند کاری نکنند که احساسنا برای بری در محیط خانوادۀ ریشه بگیرد.

پدر و مادر نیز با واقع بینی در اوضاع و احوال قرار داشته و باید در قضاوت شان جانبداری دیده نشود.

وقتی این مسایل در پیش چشمان اعضای خانوادۀ بصورت یسک اصل خد شده نا پذیر، قابل قبول باشد ر شده های مودت و همکاری

دوستی و صمیمیت ارزش شمنندی فر هنگ خانوادۀ را با رور نموده و شکوفائی استعداد ها سا حه رشد پیدا نمود و خانوادۀ در اجتماع بر جستگی کسب می نماید.

آنچه درین جابیشتر اهمیت دارد، از خود گذری و فداکاری در مقابل اعضای خانوادۀ است و آن های که در طول حیات توانسته اند با فداکاری و صمیمیت روزگار را بگذرانند به تعین جا و مقام افتخار آمیزی در خانوادۀ داشته هم در زمان حیاتش احترام و تجلیل می شود و هم بعد از آنکه از جهان گذشت مثال خوبی ها در خانوادۀ بوده و نامش در فر هنگ خانوادۀ جا و دان می ماند. پس باید این نظریه و عقیده را همیشه در نظر داشته باشیم.

با در نظر داشت، آنچه گفته آمد مسأله انضباط از آن جهت ضروریست که اعضای نیک و خوب يك خانوادۀ با فر هنگ بوده و حتمی است که در روابط روزمره ر شده های مربوط عمیقاً درك شود.

بقیه در صفحه ۵۵

خانواده ها

و فرهنگ

گردانی حفاظت می نماید.

گذشته ازین ریشه ای از فر هنگ خانوادۀ را سنت تشکیل می دهد، و سنت بخشی از فرهنگ است که بوسیله اجداد و گذشتگان و نسل های گذشته شکل گرفته بیشتر بر روحیه خانوادۀ تأثیر دارد.

در لایه های سنت های گذشتگان نظریه شریاط محیطی و اجتماعی عقاید خرافی نیز جای گرفته که به مثابه علف های هرزه، نقش منفی در امور خانوادۀ می دارد. همچنان سنت های گرا نیهای از گذشتگان باقی مانده که حفظ و نگهداشت آن در جهت ترقی ضروری و حتمی است.

بناء فرهنگ خانوادۀ نیز به رشد و نمو ضرورت داشته و برای اینکه زنده و پویا باشد در غنا و زنده نگهداشت آن و وظیفه و رسالت اعضای خانوادۀ شرط است باید با روشن بینی و روش علمی هر يك بگویند تا فرهنگ خانوادۀ ها زنده و جاندار و همچنان نیرومند حفظ گردد و سنت های ارزنده آن محافظه شود.

درین جا لازم است تا برای ارزش شمنندی هر چه بیشتر سنت های خانوادۀ می و حفظ روحیه متشکل هما هنگی بین اعضای خانوادۀ ایجاد گردد تا در مقابل حوادث و مشکلات دارای توان و پایداری منطقی باشند.

درین مسیر خانوادۀ های موفق اند که مرز و حدود مسئولیت ها و حقوق يك دیگر را بدرستی درك نموده

زمینه های علم و هنر و اخلاق و فلسفه تشکیل می دهد.

اما آنچه فرهنگ خانوادۀ را تشکیل می دهد با اینکه با فرهنگ اجتماع که مختصراً در باره صحبت شد ارتباط ناگسستنی دارد، عبارتست از مجموعه عقاید، عادات، روش ها، آرمان ها، و مقرراتی که در امور حیاتی خانوادۀ ها در هر بخش ارتباط داشته و تمام فعالیت های اجتماعی به شکلی از اشکال به آن پیوسته بوده و قویا گره خورده است.

فر هنگ خانوادۀ ها نظر به شریاط محیطی و سطح زندگی سخت از هم فرق داشته و منوط و مربوط است به زندگی اجتماعی و مناسبات اقتصادی خانوادۀ ها.

از آن جای که اعضای خانوادۀ ها در محیط اجتماعی به فعالیت های مختلفه ای مصروف اند، از محل کار و ارتباطات روزمره بر داشت های دارند که خواه ناخواه این آید ها و نظریات بیرون از منزل در طرز تفکر شان اثر نموده و باعث می شود که فرهنگ خانوادۀ د چار دگرگونی گردد.

وزمانی این تغییر به نفع خانوادۀ بود می تواند که والدین و عنا صر چیز فهم نظر یا ت خوشرا نظر به شریاط خانوادگی و فق داده و باعث پراگنده گی نشوند در بین جابیشتر در سنت، تدبیر علمی و انعطاف پذیری توانمسا قاطعیت، خانوادۀ را از سر

صاحبان عقیده و رهروان ترقی و پیشرفت مانند تمام عناصر واقع بین معتقد اند که خانوادۀ ها سلول های اولین جامعه بوده و همانطور یکه از اجتماع تأثیر پذیر است بر اجتماع نیز نقش و اثر دارد.

بناء برای پاکیزه نگهداشت و نیکو نگهداری خانوادۀ ها متوجه فر هنگ آن نیز باید بود. قبل از اینکه به بحث در باره پرداخته آید لازم و ضروریست تا فرهنگ و معنی و مفهوم آنرا در یافته بروشنی آن، مطالب دیگر را به ارتباط فر هنگ خانوادۀ بررسی نمود.

علما و دانشمندان را عقیده بر اینست که فرهنگ عبارتست از مجموعه ای ارزش های مادی و معنوی جامعه بشری که در جریان فعالیت اجتماعی، تاریخی آن ایجاد شده است، فرهنگ فعالیت خلاق انسان ها را برای بوجود آوردن این ارزش ها و نحوه ای کسب و انتقال آن نیز در بر می گیرد.

سپس فرهنگ دارای دو جانب مادی و معنوی است: فرهنگ مادی و معنوی.

فر هنگ مادی عبارتست از مجموعه ای و سایل تولیدی، تکنیک تجربه تولید و سایر ارزش های مادی که يك جامعه در هر مرحله از تکامل تاریخی خود در اختیار دارد.

فر هنگ معنوی مجموعه ای دستاورد های جامعه را در همه

و تنها به ندای دل خود گویند -
هند .

رابطه معلمین و والدین

پدران و مادران باید از نخستین روزی که فرزند خود را به مکتب می فرستند با مربیانش تماس دائمی و منظمی برقرار کنند که البته بر اساس اعتماد و احترام متقابل . پدران و مادران باید به مربیان در زمینه شناخت فرزند خود کمک کنند از وضع تحصیل و رفتارش در مکتب آگاه شوند پیشرفت‌هایش را در هر زمینه دنبال کنند از تشویق یا تنبیح شدن و زیاد پیرهن و خود را در سرنوشت فرزندشان سهیم و ذینفع بدانند .

اطفال امروز

مسئولیت خانواده‌ها و مدارس

دربار اطفال

مکتب دومین نهاد اجتماعی مهم در یک جامعه پیشرفته است . بنیادی از ارزشهای اجتماعی و عناصر فرهنگی از طریق مکتب در جامعه مستقر می شود . اعضای کهنتر خانواده بخش بزرگی از اوقات خود را در مکتب می گذرانند و مهمترین بخش آموزش خود را در مکتب می بینند .

مکتب دومین نهاد اجتماعی مهم در یک جامعه پیشرفته است . بنیادی از ارزشهای اجتماعی و عناصر فرهنگی از طریق مکتب در جامعه مستقر می شود . اعضای کهنتر خانواده بخش بزرگی از اوقات خود را در مکتب می گذرانند و مهمترین بخش آموزش خود را در مکتب می بینند .

درس خواندن کودکان :

چرا کودکان را به مکتب می فرستیم آیا برای اینکه باسواد شوند ؟ برای اینکه در آینده موقعیت شغلی بهتری به دست آورند ؟

برای اینکه افراد با فرهنگی با آیند ؟ برای اینکه به دیگران خدمت کنند ؟

تحصیلات مرا حل مختلفی دارد مراحل نخستین برای آموزش سواد و معلومات به کودکان است یعنی تا مین و سایلیمست که فرزندان جامعه در آینده می توانند به کمک آنها آموزش مورد نیاز خود را فراگیرند پس در یک اجتماع امروزی آموزش ابتدایی و راهنمایی تحصیلی در شمار آموزشهای واجب و اجباریست مانند آموزش سخن گفتن راه رفتن

شستشو کردن و مانند اینها . پدر و مادر وظیفه دارند که این آموزشهای واجب را برای فرزندانشان تأمین کنند و در مورد آنها اصرار و تأکید روا دارند .

مرحله بعدی آموزش به راهزندانگی و کار آینده فرزندان مربوط می شود . در این مرحله متاسفانه بیشتر پدران و مادران از دو گروه بیرون نیستند .

گروهی که اصرار می کنند فرزندان راه پدر و مادر خود را در پیش گیرند و گروه دیگری که می خواهند فرزندان یاد اکثر شود . یا مهندسان .

حال آنکه برای تصمیم گرفتن در باره شغل و مسلك آینده فرزندان باید عوامل گوناگونی در نظر گرفته شود . از جمله این عوامل است :

۱- استعداد فرزندان
۲- عقیده مشاوریان تحصیلی
۳- امکانات خانواده
۴- نیازهای جامعه
۵- تمایلات فرزندان

چشمپوشی از هر یک از این عوامل سبب ایجاد گرفتاریهای گوناگون برای فرزندان و خانواده می شود . ازینرو لازم است پدر -

پدران و مادران در زمینه انتخاب مسلك و شغل آینده فرزندان آگاهی داشته باشند . یعنی اول باید پدران و مادران ضرورت تحصیلات را برای فرزندانشان درک کنند و با اتخاذ روشهای درست به فرزندانشان آنها را راهنمایی کنند و همه جوانب را در نظر بگیرند .

پدران و مادران در زمینه انتخاب مسلك و شغل آینده فرزندان آگاهی داشته باشند . یعنی اول باید پدران و مادران ضرورت تحصیلات را برای فرزندانشان درک کنند و با اتخاذ روشهای درست به فرزندانشان آنها را راهنمایی کنند و همه جوانب را در نظر بگیرند .

آموزش پسران و دختران

کودک می نشیند برای اینکه نشستن را یاد داده اید . کودک راه میرود برای اینکه راه رفتن را به او یاد داده اید . پس گفته می توانیم که آموزش از نخستین لحظه زندگی شروع می شود و تا مرگ با انسان همگام و همراه است . و تئیه طفل به تدریج بزرگ

میشود نوع آموزش او نیز فرق می کند . یک روز ادای کلمات را یاد می گیرد روز دیگر جمله می سازد و این آموزش از دامان مادر شروع می شود . دنباله آن به کودکستان ، مکتب ابتدایی ، مکتب عالی و بالاخره پوهنتون و بالاتر

از آن همچنان به اجتماع کشیده می شود آنچه را که طفل از آغوش پدر مادر ، کودکستان و غیره نیاموخته باشد خواهی نخواهی در مکتب اجتماع خواهد آموخت اما این آموختن هرگز

شیرینی زمان طفلی و آغوش مادر را ندارد . اگر تلفظ باه و مادر برای طفل لذت بخش و برای مادر و پدر مسرت بوده برعکس آنچه را که از اجتماع می آموزد برایش نه تنها

امروز خوشبختانه همه جا صحبت از آموزش سیمینار ها و بررسی مسائل آموزشی است . اما سوال درین جاست که آموزش از کی و از کجا شروع می شود و آموزش و پرورش کدام یک بردیگری برتری دارد ؟

اگر اشتباه نکنم آموزش از اولین لحظه پس از تولد شروع میشود . از اولین لحظه که طفل چشمان خود را باز می کند و آموزش و پرورش شروع می شود .

طفل می آموزد و تئیه گرسنه شد گریه کند به مادر بفرماید که گرسنه است . و باوقتی که دستمالان خود را ترمی کند گریه می کند

اترا عوض کنند اگر شکمش سیر است و جایش خشک امادری دارد این موضوع را نیز با

گریه اعلام می کند طفل اولین آموزش را در نخستین روز های تولد از گریه کردن و از گرفتن پستان مادر شروع می کند . طفل میخندد زیرا شعله با او خندیده اید او خنده کردن را یاد گرفته است .

«حقایق تازه را جمع به اطفال جهان»

اماد مقابل این جهان پردردونج کودکان باجهان دیگری روبرو هستیم که کودکان مانند تمام شهر و ندان سر نوشت کاملاً دیگری دارند جهان سوسیا لیزم و کشور هایکه راه رشدگیر سرمایه داری را درپیش گرفته اند. در کشور های سوسیا لیستی اطفال از حقوق بی شماری برخوردارند. دولت برای تطبیق دادن برنامه های خود با نیاز های روز افزون خانواده ها به اطفال توجه

دایم دارند به عنوان مثال در اتحاد شوروی همه اطفال بدون استثنا در سن هفت سالگی به مکتب می روند پس از هفت سال امکان ادامه تحصیل در مدارس متوسطه عمومی تخصصی و حرفه ای برای همه وجود دارد. قانون اساسی کشور شوروی، آموزش را پایان دوره متوسطه را اجباری اعلام نموده است اکنون در اتحاد شوروی ۱۵۹ هزار مکتب عمومی وجود دارد که ۴۶ میلیون معلم از آن ها استفاده می کنند. کتاب های درسی برای متعلمان رایگان است ۷۵۰۰ کتابخانه مخصوص اطفال و ۱۴۰ هزار کتابخانه در بقیه در صفحه ۴۵

شست و سه فیصد متعلمین مکتب به انواع مریضی های روانی مبتلا هستند و پنجاه فیصد بیماری های دیگر دارند ۱۶ فیصد اطفال ۱۲ ساله و چهل و پنج فیصد اطفال ونوجوانان ۱۴ تا ۱۷ ساله این کشور به مشروبات الکبولی و مواد مخدره معتادند. در فرانسه از ۸۵ هزار طفلی که مادرانشان شاغل هستند، فقط ۶۰ هزار کودک امکان دارند در روستا های این کشور طی سه سال (۱۹۷۲-۱۹۷۵) حدود ۲۲۳۰ مکتب تعطیل شده است.

کند. انقلاب شکوهمند نور و بخصوص مرحله نوین و تکاملی آن برای تحقق آرزو های تمام مادران برای پیروزی و آینده پر سعادت کودکان وطن ما، توانسته است امکانات و شرایط لازم را بوجود بیاورد. این امکانات به کمک هموطنان ما می تواند با سرعت هر چه بیشتر از قوه به فعل در آید.

و امروز جهانی کودک:

در سال ۱۹۵۰ میلادی به ابتکار فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان و «اتحادیه جهانی جوانان دموکرات روز اول جون (دهم سرطان) روز جهانی کودک، روز جلب افکار جهان به زندگی اطفال و روز مبارزه برای کسب حقوق کامل آنها می باشد.

اینک که در حدود سی و دو سال از سن روز می گذرد و چار ماه بعد سی و دومین سالگرد این روز بر گزار خواهد شد، هنوز بسیاری از کودکان جهان از دست یابی به ابتدایی ترین حقوق خود محرومند مفاد اعلامیه حقوق کودک برای بسیاری از کودکان هنوز بروی کاغذ مانده است و این در حالی است که کودکان کشور های سوسیالیستی در پناه صلح و قوانین مترقی اجتماعی سال هاست که زندگی شاد و سرشار از سعادت دارند و به «قشری ممتاز» درین جوامع بدل گشته است.

دو جهان و دو سر نوشت

خرابی وضع اطفال، خاص افغانستان قبل از انقلاب نیست، این پدیده ای است اجتماعی، خاص کشور هایکه نظام طبقاتی بر آن حاکم است، این بلیه اجتماعی حتی در پیشرفته ترین کشور های سرمایه داری نیز، به درجات و اشکال گوناگون به نظرمی خورد. مثلاً در ایالات متحده امریکا (این پیشرفته ترین کشور جهان سرمایه داری) پنج میلیون کودک از رفتن به مکتب محروم است ۱۲ میلیون طفل فقط امکان تحصیل تا صنف هشتم ابتدایی را دارند. درین کشور وضع کلیت های نژادی ازین هم بدتر است. فیصدی مرکب و غیر میان کودکان سرخ پوست هشت برابر کودکان سفید پوست است اطفال سرخ پوست بطور متوسط فقط تا صنف پنجم ابتدایی امکان تحصیل دارند. در آلمان فدرال

کودکان افغانستان هم مانند بسیاری کودکان اکثر کشورهای جهان (به استثنای کشورهای سوسیالیستی) با مشکلات گوناگون دست به گریبان اند. انقلاب ملی و دموکراتیک نور که ماهیتاً ضد امپریالیزم ضد فئودالیزم و ضد کمپزدوری است با پیروزی خویش و در اولین روز های پیروزی حل این مشکلات را وظیفه عاجل خویش دانست، وضع کودکان به سرعت مورد مطالعه قرار گرفت و تدابیر لازم در زمینه اتخاذ شد. ولی بنا نفوذ جهنمی امین و باندش در حزب و دولت نه تنها کودکان و بهبود بخشیدن وضع شان فراموش شد بلکه بسیاری از کودکان از پدر و مادر و سرپرست محروم شدند و چه بسا که بشکل بسیار بشرفمانه عده ای از کودکان مایه عنوان مجرم سیاسی بزنجر کشیده شدند و شکنجه دیدند. ولی پیروزی مرحله نوین و تکاملی انقلاب شکوهمند نور که امین و باندش را از آریکه قدرت ظالمانه شان به زیر افکند. انقلاب و مردم را از تباهی نجات داد. پلان های مترقی و انقلابی را در مورد بهبود وضع حیات کودکان افغانستان این مردان وزنان فردای کشور یکبار دیگر روی دست گرفت اکنون وضع فلاکتبار حیات کودکان ماکه دستخوش مقالیم جامعه فئودالی بودند در حال تغییر است و باید هم تغییر نماید. کودکان افغانستان برای ساختن فردای باسعادت باید سالم، پر نشاط و دارای امکانات لازم برای زندگی و رشد داشته باشند فراهم آوردن امکانات همه جانبه تعلیمی و صحتی از اولین گام ها نیست که دولت ملی و مترقی ماچنا به آن آغاز کرده است، باید بانامین امکانات لازم برای تعلیم و تربیه کودکان، با ایجاد شرایط لازم برای پیش گیری و درمان بیماری ها در سراسر کشور و بخصوص در روستاها و شهر های کوچک، به پرورش روحی و جسمی به شکوفایی استعداد کودکان باری رساند.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان در تمام خود در اسناد رسمی، مقالات و بیانات معتقد خود، طرح ها و پیشنهادات مشخص خود را در باره آموزش و فردای اطفال عیناً و ارائه داده است و اینک مطابق آن عمل می

باوجود اعلامیه های که از طرف ملل متحد در مورد بهبود زندگی اطفال بخش می گردد، باانهم وضع اطفال در بعضی از کشورهای درجه پایین حالتی قرار دارد.

عشق میهن

خوشا در راه مردم جانم سپردنم

بشوق میهنم مردانه مردنم

خوشا سر باختن در عشق میهن

خوشا نام نیکو با خویش برهن

ستغر

پردیس

لیری لیری له خیل کورنه

خانله ناست یم پردیسی یم

هینش هینش گورمه بهر ته

له نظر سره راهی یم

• • •

یغدی- زمی دی- خیله ده

دهوا خبی دی خری

آسمان خردی - خیمکه سپینه

راکوزیری وادی لری

دفضا به سوو گوگل کی

دتورتم لره سپیره ده

خوا! دخمکی سپین تهر کی

رنا ورخ هر خوا خوره ده

• • •

مگر دلته ناتوان شوی

انسان ستر دی لازوندی دی

اوس به هرڅه واکمنی کا

دیر غبنتلی میرنی دی

دسامبر ۲ - ۱۹۸۰ کال

درېدن-انترهوتل

دمو کراتیک آلمان

بها نه

دینم نگار خود را میگشت مرد خانه
بر داشته ریایی میزد یکی سرانه
بازخمه چو آتش میزد ترانه خوش
مست و خراب و دلکش از باده شیان
در پرده عراقی میزد بنام سالی
مقدود با ده بودن سالی بدش بهانه
سالی ماه رویی در دست او سیویسی
از گمونه در آمد بنهاد در میانه
پر کرد جام اول زان باده چو مشعل
در آب هیچ دیدی کائنات زنده زبانه
پر گفت نهاده آنرا از بهر عاشقا نش
آنکه بگرد سجده بوسید آستانه
بستد نگار از وی اندر کشید آن می
شد شعله ها از آن می بر روی سروانه
میدید حسن خود را می گفت نیکو بدرا
نی بود و نی بیا بد چون من درین زمانه
شمس الحق جهانم معشوق عا شقام
هر دو بود به پیشم جان و روان روانه

جامی

دریای خروشان

دلهم مانند دریای خروشان

چو موج پر تلاطم سر به طغیان

چو سیلابی که خشم آگین و سرکش

خس و خاشاک رو بد جمله یکسان

سنگ

ناامید

ز تاب آتش عشقش گداخت دل به بزم
دعا کنید که ریزد فروز چشم تر م
چه جلوه می کنی ای نو بهار و نظرم
که من زشوق خیالش در عالم دگر م
درین حدیقه من آن نخل خشک بی ثمر م
که ناامید به سوی بهار می تگرم
چه سود می کند آزادم از قفس صیاد
کنون که سنگ حوادث شکست بال و پر م
یک امشب بگذرید روستان تنها
چون شمع نیست امید حیات تا سحر م
صدای قافله سالار مرگ گشت بلند
شنیده بانگ درادر تدارک سفر م
اگر «نوید» و صائش بیاوری قاصد
ز فرط شوق به گرد تو گشته جان سپرم
«نوید»

او مظهر عشق بود و من مظهر ننگ
وقتی که فشردهش با غو شمع سنگ
لرزید دلش، شکست و نالید که آخ
ای شیشه چه می کنی تو در بستر سنگ!
(کارو)

سنگ

لألم هوطن بدخیر بدخیر

به خشم این وطن مردانه بستیز

را پیش از تو سنگ نمیرم

بدست خویش خون شده رگم یزد

فرونزه ته

هغه وخت چې زه د ليکوالو او شاعرانو په ډله کې د شوروي اتحاد د قزستان جمهوريت ته تللی وم د پاريدلي احساس په لارښوونه می لاندنی شعر جوړ کړ او د گنت د سیمې د سمنو د فابریکې د کارگرانو په ټولنه کې می واوراوه چې د ترجمان له خوا په روسی ژبه ترجمه کیده.

فرونزه ستا د طبیعت هره څه کې
دمستی یو لوی جهان ته می نظرشی
زه انسان یمه سینه کې زه دغو ښو امید ونه دانسان دی پکسی نغبتی
زه می مه ازار و ی حسینو ښکلو د دردونو لوی توفان دی پکسی نغبتی
چی هرڅومره زه راجگ کړمه مستی ته
دوطن غریب انسان ته می نظرشی
که نه فرونزه ستا ښکلا له مستی ډکه هره ځنډه یی له ډیری هستی ډکه
ویمه شعری ستاله پیغلو ته قربان کړای ده ادایی له انسان پرستی ډکه
ویمه شعر یی گرم د غاړی امیلونه
خوښکلا د خپل افغان ته می نظرشی
فرونزه زه ستا په ښکلا باندی مین یم ستا د پیغلو په ادا باندی مین یم
ښایسته ښکلی مخونه در کی گوزی ستا له پاره په هر جا باندی مین یم
نوری، ډیری زلفی مستی در کی گوزی
چی داستا باغ و بوستان ته می نظرشی
پشپسپیک هوئل

انزیم های رنگ رنگ لابراتوار

داکتران اجل را فریفتند

مریضی که هشتاد بار بیدار مرگ پای نهاده و دو باره بیدار هستی آورده شد.

...

حاکمی از بینظمی انساج دل بود و تنها چند ثانیه با قیما نده بود که سر نوشت مرگ یا زندگی مریض تعیین گردید. فوری الکتروود را بسینه مریض چسباندند و یکجریان قوی برقی با اندازه شش هزار ولت را جریان دادند تا بینظمی اعتزاز انساج دل را بحال عادی برگردانند. در برابر جریان برقی دلواکنش نشان داد و تپیدنش را از سر گرفت و لی تپش بکندی صورت می گرفت. اعتزازات انساج دل از حال مغشوش بحال عادی برگشت. سپس مساجلهای ساحت خارجی دل سبب شد تادل فعالیت طبیعی اش را از سر گیرد.

نیم دقیقه بعد مریض چشمش گشود و با حیرت و تعجب دید که داکتران بدورش ایستاده اند تبسمی بر لب نمود و پرسید: ((صبح شده است؟)) خبر نداشت که از دنیای مردگان برگشته است.

باربار برش قلب حال عادی اش را از دست داده رقص کنان جست و خیز میزد و بسختی میتوانست برش عادی اش را از سر گیرد. درهمچو موارد خطر باید رفع گردد.

علل زیادی در بروز چنین عوارض ذیدخل است و باید علت اصلی کشف گردد. عواملی از قبیل اختلال دوران خون بداخل قلب، برهم خوردن مقدار تیزاب و القلی، کمبود پتاسیم و غیره میتوانند چنین عوارض را بروز دهد. داکتران سعی داشتند

که او مرده است. بلکههايش در برابر روشنی واکنش نشان نمیداد در شما هر گها نبض حس نمیشد. تنفس سقوط کرده بود حواسش از فعالیت بازمانده بود. گویا جان از پیکرش جدا شده بود و زندگی را پدرود گفته بود ولی در برابر این همه مشاهدات علم سرکشی نشان میداد و باور داشت که او نمرده است. علم فراموش نکردده بود که داکتر برنارد داکتر معروف فرانسوی از تجارب و مطالعات علمی اش این نتیجه را بازگوش کرده است: ((هرگاه خواسته باشیم بقوانین زیست پی بریم باید مردن انسان و حیوان را بچشم بنگریم زیرا معلومات پیرامون میکا نیزم مرگ بمایه آمادگی میبخشد تا میکا نیزم زندگانی را تا حد امکان زنده نگه داریم)) الان علم طب میتواند

فرق میان مرگ برگشت پذیر کلینیکی را از مرگ برگشت ناپذیر بیولوژیکی تمیز دهد و حتی از راز نهفته هر دو اجیل پوره آگاهی دارد یعنی تشخیص داده میتواند چنین حالت گونی میزند گمی ناشی از ایستادن تپش دل است و یا شریان دل ترکیده است و یا اختلالی در نظم تپش دل رخ داده است. پدیده آخری وقتی بروز میکند که انساج و رید بصورت بینظمی اعتزاز کند و دل از پمپ کردن خون بسا پر حصص بسدن عاجز ماند:

خطوط اعتزازات روی پرده

بخشکیدن گذاشت. بازواکنش که میان حلقه های تیوپ را بری اتکاء داشت روی لحاف بیجان و بیحرکت افتاده بود. تشخیص قاطع توسط مایوکار دیال حساس حتی از احتمال بعید بنظر میآمد با آنهم داکتران بصورت یک تیم جهت برگرداندن نفس با و با سرعت هر چه بیشتر دست اندر کار شدند و توانستند خطر را از سر مریض رد نمایند. سپس او را بمعالجه خانه بردند تا آن لحظه کدام تشویش دیگری بمشاهده نمیرسید.

یک هفته گذشت. شب هنگام حین خواب مریض زندگی را پدرود گفته بود. اگر خطوط روشنائی خطر روی پرده نمایان نمیگردید و اگر زنگ اتومات بصدا در نمیامد همگان بیخبر میماندند مریض در ست بحال خواب خوابیده بود. فقط همین بود و بس!

صدای (سو سو سو) اشاره شنیده شد. مریض با سرعت هرچه بیشتر بار دیگر بمرکز نفس بازگردانی برده شد و بار دیگر مساعی برای احیای او آغاز گردید. مدتی چند گذشت داکتران متفقاً بر این رای بودند

چند ی قبل انجیری در کشور شوروی حالش به هم خورد. در حالیکه هر روز با تن استوار کار میکرد و از نشاط و سرور صحت برخوردار بود او که هفتاد و پنج سال داشت هنوز بسن کبالت و پیری نرسیده بود، دماغش با نیرومند می کار میکرد و هیچ علتی وجود نداشت که او رابه بازنشستگی نیازمند گرداند. صرف گاهگاهی دل لرزه او را تکلیف میداد اما تکلیفش چندان قابل تشویش نبود.

روزی هنگام صبح ناگهان درد شدیدی بسینه اش خلید و قفس سینه اش از بازو بسته شدن بازماند. انگشتان دستش بی اختیار بلرزه افتاد. همسرش گوشی تلفون را برداشت و با دستپاچکی ناله و فریاد کشید: ((زود باشید. بکمکمان برسید!)) حالش سخت خراب است... درد مانند تیغ برنده که گونی سینه اش را میدرد تن او را دقیقه بدقیقه سست و ضعیف میساخت در خلال ناله ها اندکی آرام میگرفت و مانند پیکر بیجان بیدار و دود میافتاد. حالت نه خواب و نه بیدار را داشت پوست بدن سبزینه اش رو

خواستم بگویم من و تو با تفاهت
همه‌ایات طبی را تطبیق میکنیم))
قبل از آنکه اعتراضات انساج
تکرار شود نتایج دستگاه بر قی
معاینه قلب ارا نه داشت که
مریض بتکلیف ((اکستراسیستول))
 دچار است - اینگونه تکلیف
بیا نکرانست که در رگهای و -

((معمولا پس از معاینه و عمل
مریض همینگونه ضعیفی را
احساس میکند - هیچ تشویش
مکن ...))
قبل از آنکه دستگاه مانیتور
نشان دهد داکتران موظف تکلیف
را مشاهده نموده بودند با ردیگر
دستگاه بر قی را بسینه مریض

تا علت اصلی را کشف کنند و
آن موقعیتشان بستگی داشت
به یک تحلیل و تجزیه عاجل
اعتراضات انساج دل مریض
مذکور بطور ناگهانی شروع
میشد و باعث میشد تا تمام
موظفین شعبه همه یکجا دست
اندر کار شوند و با دقت و سرعت
هر چه تمامتر، در بر گردانیدن
نفس مریض مذکور بمبارزه بر-
خاستند.

سعی و تلاش بناگامی انجام
مید و مریض با زدیگر از نفس
کشیدن بازمانده و دستگاه
((مانیتور)) اشواره فرستاد
که مریض گویا زندگی را پذیرد
گفته است.

مگر راء بر قی بسینه مریض
جریان داده شد و دل بید مریض
در برابر جریان برق بصورت
بسیار خفیف واکنش نشان داد و
داکتر موظف اینبار سا حقه
بیرونی قلب را با دستان خود
مساج کرد و چند دقیقه بعد
چشمهان مریض باز شد و پلک‌زنان
رو برویش را نگاه کرد - هیچ
چیزی نگفت - گمان میشد بد -
پنخیا ل است که چه حوادث
رخ داده است.

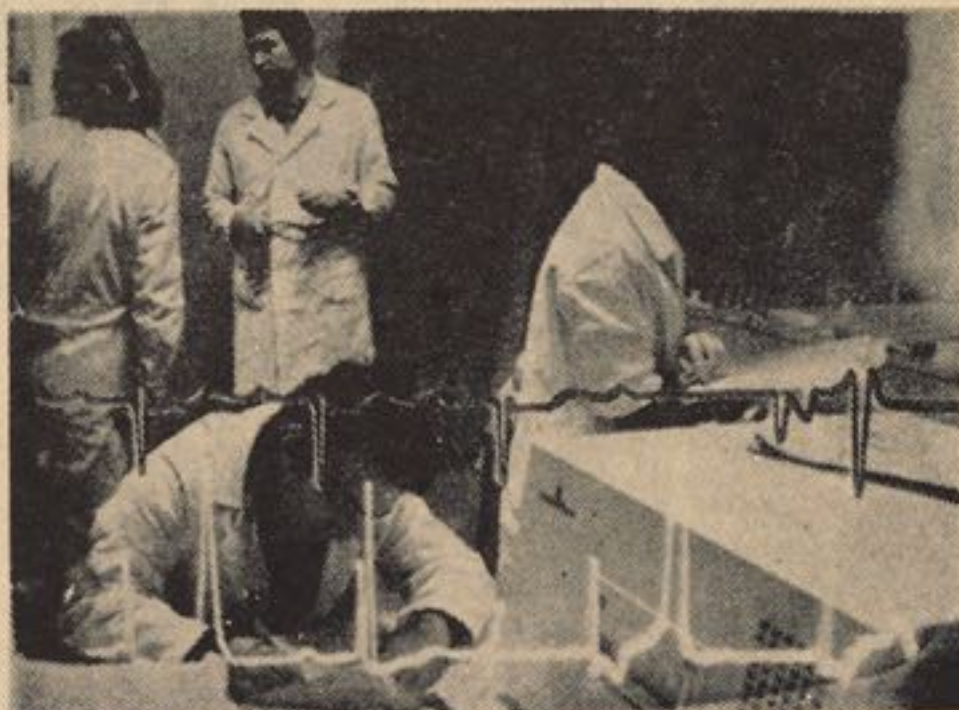
علاوه از آنکه نتایج تجزیه
و معاینات متمرکزی نبود صدای
اعتراضات انساج نا حیه دل
بیشتر از پیش شد و صداها
میرساند که بداخل دل اشتعال
صورت گرفته است و او لثرار
همه جلو اعتراضات انساج دل و
حملات آن با ید گرفته می شد
اما سوال در اینجا بود که آیا از
علم طب چنین چاره ای ساخته
بود ؟

طی چندین ساعت هیچ تغییری
در وضع و حالت مریض رونما
نگردید داکتر متخصص پس از
اخذ راپور که از چرخش وضع
مریض اکسی یا فته بود با خو -
نسردی با اتاق داخل شد و با
تبسم اطمینانی از مریض پرس -
سید : ((راحت خوابیده کدام
تکلیف آلان ندارید ؟))

مریض بجواب گفت : ((تشکر
داکتر - بلی بدون تکلیف و درد
بخواب راحت رفته بودم -
صرف اندکی ضعیفی حس
میکنم ...))
داکتر با لحن اطمینانی گفت :

دوکتوران در حال مطالعه فعالیت قلب مریض دیده می شود .

تیم دوکتوران قلبی انستیتوت کمک‌های اولیه سکيلفوسو فسکی (مسکو)

قرار گرفت .
شبیهنگام عین حادثه شبیهار
تکرار شد مشاهدات ثبت گردید
وبا رنگ سرخ زیران خط کشیده
شد . طی مدتیکه مریض در چنگال
مرگ قرار داشت در تارسیخ
طب کاملاً بیسابقه بود .

شفت دوم آغاز یافت داکتران
و ترسها جامه‌ها بدل کردند .
همسر مریض سر صبح با عجله
وارد شفاخانه شد و تقاضا
داشت تا داکتر موظف را هر چه
زودتر ببیند ، از یک مریض مرخص
شده شنیده بود که اگر داکتران چاره
برگشتاندن نفس را بشوهرش
نیابند لاجرم شوهرش از دست
خواهد رفت .

داکتر موظف نخست با ید
همسر مریض را ملاقات میکرد
تا او را تسلیت و آرامش دهد
همسر مریض داکتر را چنین
مخاطب ساخت : ((داکتر
ایا راست است که او بچنگال
مرگ قرار گرفته ؟)) داکتر
بجوابش گفت : «نه ، البته نه او زنده
است و اکنون بخواب رفته
است .»

همسر مریض ا لتمان سکنان
بدا کتر گفت : ((او را از مرگ
نجات میدید همینطور نیست ؟
داکتر عزیز ! لطفاً ...» اشک از
چشمانش جاری شد .

درست در همان لحظه مانیتور
بصدا درآمد . ساعت ۸ صبح
بود و همه موظفین شفاخانه
بکار آغاز نمودند . شش ساعت
گذشت گروه نجات مریض با
چهره‌های خسته و اعصاب خورد
شده که حتی توان سخن گفتن را
نداشتند از اتاق بیرون آمدند
مریض پس از بیست بار پیهم مردن
بهوش آمد .

مریض نجات یافت اما چه
جفا های نبود که جسم او نه
کشید . مغز او از کمبود اکسیجن
شکنجه دید و انواع فشارها
ونا را حتمای قلبی دماغی ،
روحي و هیجانات جانگاز کشید
فشارهای قلبی و شکنجه‌های
جهاز تنفسی منتج بکلان شدن
جگر او شد . با هایش تکلیف و
دیما پیدا کرد و جلد بد نش رنگ
بقیه در صفحه ۴۵

ریدی انقباض صورت تکر فته
است و باید برفع آن پرداخت .
نتایج معاینات مکرر فعالیت
قلب باز هم نتوانست ارا نه
کند که زنده گی مریض چه
سر نوشتی خواهد داشت . بی
آنکه سبب معلوم شده بتوانند
ناگهان مریض در چنگال مرگ

نهادند و داکتر دو می د کمه
جریان را فشرد ایندفعه مریض
بدون درنگ چشمهانش را دوباره
کشود و تبسم علیلا نه بر چهره
اش ظاهر شد و گویی در انتظار
ادامه صحبت است .
داکتر موظف پس از درنگ
کو تا باعین لهجه ادامه داد : ((می

... داستان آرش دارایی اصلی اوستای است که در ثبت ۸ (فقرات ۸-۷) آمده است : «... ما ، تشریه ، ستاره ی زیبا و فرهمند را می ستایم که به جانب دریای «ووروش» به همان تندی حرکت می کند که : تیر از کمان «ارخش» سخت کمان آن آریایی که از هم آریاییان سخت کمان تر بود و از کوه «خسوت» به کوه «خونوت» تیر انداخت ، آنگاه هوار مزدا نفعه ای بر آن دمید و آب و گیاه و «شیر» دارنده دشت های بزرگ نیز برای او راهی فراخ باز کردند» (۱)

زور گویی ، تسلط جویی و کشور کشایی و جهانخوا ری پدیده های تازه نیستند ، از آن هنگامی که ابزار تولید به میان آمد و انسان های نخستین تولید گروهی را رها کردند و از اصل خویش باز ماندند «(۲)» و به کار انفرادی پرداختند و در شیوه ی تقسیم تولید نا برابری رونما گردید ، استبداد آغاز یافت و پایه های استثمار بشیاد گشت اقلیتی خود خواه ، خود تگر و غاصب در پی تاراج و غارت بر آمدند و سر مایه هارا در انحصار

مقاومت در برابر خشم انسان ها نیست قدرت های اهریمن برای مدتی می توانند به یکباره تازی و تاراج ببر دازند اما برای همیشه ، هرگز !

داستان آرش که اسطوره ای است بلند و حکایت گر مردی آریایی که از دامنه های البرز کوه تیری بر تاب کرده است و جان خود را بر سر آن تیر از دست داده تامل آریایی ها و تورانی ها مشخص گردد و پاسخی گفته است آن همه بیداد و تسلط جویی افراسیاب را که از سلاله ی ظلمت بود و سر دسته ی تورانیان بیداد گر ، پس از چندین هزار سال به ما نیرو یی تازه می دهد ، هارا به مقاومت ، مبارزه ، ایستادگی می خواند . آرمش برای گستردن سر زمین خویش برای فراخنای قلمرو آریایی تیر انداخت و جان را از دست داد تا آیندگان سر زمینی فراخ داشته باشند تیر او در حقیقت جان او بود که به پرواز آمد و تا دور دست ها راه پیمود ، آرمش مرغ روح خویش را به پرواز در آورد و قلمرو آریایی هارا که از سلاله ی روشنی و دادبودند گسترده افراسیابان تاراج گر و سیطره جورا به عقب نشینی وا داشت و بدینسان آتش نیکان را فروغنا کی بخشید . این روایت اسطوره ای را سیاوش گسرایبی به شعر آورده که ستایشنامه ای است برای مردی و مردانگی آرش و سیاسی از آن سپاه یی مرد آزاده که به باسپاهت خویش شعر بلند زمانه ی خود را سرود ، در شاهنامه ی فردوسی نیز به داستان آرش اشاره ای شده است اما آرش که فردوسی از آن نام می برد کس دیگری است «فرزند قباد است که اشکانیان از نسل او بودند» (۳) نه آرش کهانیر که به شیو ارنیز معروف است در بسیاری از متون معتبر ادبیات فارسی به آرش کهانیر و از خود گذری ، شهامت ، دلیری و مردانگی او اشاره هایی شده است اما شعر سیاوشی گسرایبی که ۲۲ سال پیش از این سروده شده است شیو ترین اشاره هاست و زیبا ترین

بد نامه ها ، این شعر را که از ویژگی های نابی برخوردار است به گونه ای تفسیری بررسی می کنیم :

برف می بارد .

بر ف می بارد به روی خارو خاراستگ .
- کوه ها خاموش .

دره ها دلنگ .

راهها چشم انتظار کار وانی با صدای زنگ . . .

و این آغاز شعر است . آغازی تصویری و شاعر عمدا برای باز گویی داستان بلند آرش زمستان را بر می گزیند . فرصتی را که برف می بارد ، زمستان است و زمستان و برف و شب و قصه را ارتباطی دیرین است . از روزگاران درازی پیر مردان برای نواسه های خویش برای کودکان که سازندگان دنیای فردا اند داستان ، اسطوره ها و افسانه های حماسی ویر انگیزنده را در شب ها گفته اند . در شب های تاریک و برف بار . زمستان از نظر موسم بهترین فرصتی است که شاعر برای باز گویی حماسه ی آرش در نظر گرفته است . در زمستان است که به نشانه های

رسد ، راه پیمایان ، کاروان ها ، انسان ها از زمستان از روز آن برآلود و غمگین هراس ندارند همچنان به راه پیاپی و حرکت ادامه می دهند ، و بهاران را مژده می دهند . بهار مهربان را که لاله ها سر از خاک برمی کنند و جویباران زمره گر هستی و زندگی می کردند یخ ها آب می شوند و چمنستان ها شاداب . روزان خاموشی دل مرد می و افسردگی به پایان می آید .

بر نمی شد گر زبام کلبه ها دودی .

- یا که سو سوی چراغی گر پیا می مان نمی آورد .

رد پاها گر نمی افتاد روی جاده ها لغزان ،

ما چه می کردیم در گولاک دل آشفته ی دمسرد ؟!

آنک ، آنک کلبه ای روشن ،

روی تپه ، رو به روی من . . .

در گشودنم .

میر بانی ها نمودند م .

زود دانستم ، که دور از داستان خشم برف و سوز .

حماسه ای آرش کهانیر

م . عادل بیرنگ کوه دامن

و جنگال خویش آوردند به تصریح فرهنگها شکار نخستین بیداد گر روی زمین است که در تن او اهریمن حلول کرد و روح او را آلود ، دلتش را نیره گرد و درفش استبداد برافراشت در پی تباهی انسان برآمد ، اگر رویتن دوما بر دوشانه ی او روایتی افسانه ای باشد و با معیار دانش سنجیده نشود ماران را می توان کنایه دانست از آزمندی انسان که خون بی گناهان را می ریخته تا طینت آلوده ی او سیرابی یابد شکار مار دوش هزاران جوانه ی جوان را سر برید اما جنگل انسان تباهی نمی پذیرد و چمنستان اندیشه ها خشکی نمی یابد شکارگان اگر عبوری دراز هم بیابند سر انجام مردم از سر نقش گندیده ی شان می گذرند و لگد کوب شان می نمایند ، توده ها هیچگاه و هرگز استبداد را و بی داد را بی پاسخ نگذاشته اند ، سر انجام بر ضد نا روا یی ها به پا خاسته اند . هیچ نیرویی را یسارای

صریحی از بیداد بر می خوریم ، زمستان سیاهی غم انگیز ی دار دوا یی می تواند به استبداد ، تاریک اندیشی و سیاه دلی تیار افراسیاب بر گردد که سر زمین آریایی ها را تنگ کرده بودند بر قلمرو شان هجوم آورده بودند ، زمستانی که حرکت را از طبیعت باز می گیرد (البته حرکت ظاهری را) سر زندگی و شادابی را ، شگفتن هارو رویش را اجازه نمی دهد .

در زمستان کوه ها خاموش است و دره ها دلنگ . اما راه ها خواب نمی آید ، راه ها بیدارند و در انتظار شنیدن زنگ کاروان ها کاروان های روزی راه ها را باطنین جرس های شان گرم می کنند . لعلات خاموشی و فراموشی به سر می آید ، و دوران سرودها و صدا ، دو باره آغاز می یابد کوه های خاموش و دره های دل مردود تنگ دو باره شاهانه می شوند . روز آن غم آلود به پایان می

در کنار شعله ی آتش قصه می گوید برای بچه های خود عمو نوروز :

شاعر هم در زمستان ، در روز های ابری و ظلمت بار به سفر پرداخته است ، زمستان می تواند تمثیل واره ای باشد از وضع جامعه ای که با نظامی طاغوتی اداره می شود . شب زمستان ، تاریکی یخبندان ، رهزواره های شناخته شده ی زمان ما هستند که شاعران و سخن پردازان آگاه از آن برای بیان درد هایشان استفاده کرده اند و این نوع سمبولیسم در ادبیات و هنر نفی نمی شود . سمبولیسم اجتماعی و پوینده که برای باز تاب آرمان های انسان ها پدید می آید .

داستان ما قصه آرش بود و از حماسه ی شکوهمند ، بر انگزنده و انسان او ، بازی در روز های زمستان ، در یخبندان جان ها و روان ها و اندیشه ها که شاعر ، سراینده شعر آرش کهانیر به سفر پرداخته است در

سر راه خویش کلبه های را می بیند که از آن ها دود بلند می شود و چراغ هایی را می بیند که روشن است و را هنوز دانی را که در دل توفان در یخبندان و سرما در حرکت اند و مشغول راه پیمایی از کلبه های که دود بلند می شود و چراغی بی که می سوزند ، صدای انسان می آید و چراغ ها برای آدم ها می سوزند و به این گونه انسان ها آتش گلستان و نیکان را روشن می دارند . روح جان باختگان را که در راه کامیابی و سر بلندی انسان تشخیر زده اند و راه پیموده اند شاد می دارند کلبه های بیدار ، چراغهای روشن ، نقش پا های رهروان ، به آنکه به راه افتاده قدرت مقاومت می دهد . نیرو راه پیمایی بیشتر و حرکت مداوم . سرانجامی حماسه ی آتش که نیگرا الهام از کلبه ها و چراغها و نقش پاها گام های استوار برمی دارد به سوی سر زمین های روشن به سوی افق های صاف و آفتابی .

اگر کلبه ها خاموش باشد ، اگر چراغها بی نور باشد ، اگر جاده ها نقش پای رهروان را نداشته باشد بیم ناک است و هراس انگیز زیرا توقف انسان ، خاموشی او ، نا فوس نابودی اش را می نوازد از حرکت است و رفتن و راه پیمایی که انسان بودن خویش را مسجل می کند . انسان متوقف ، انسان ایستا مرده است . مرگ تلخ است . سرانجامی حماسه ی آتش که خود به راه افتاده است و از سکوت و سرما و یخ زدگی و ظلمت سخت بیزار است . به سوی کلبه های بیدار و چراغهای روشن گشایند می شود ، کلبه های بیدار و چراغهای روشن او را به سوی خویشتن فرا می خوانند . به آغوش گرمش پذیرایی می نمایند و مهربانی هارا در حق او روا می دارند . در کلبه ی بیدار در زیر نور لرزان چراغ ، «عمو نوروز» برای نوه های خویش داستان پایداری های آتش را حکایت می کند . کودکان به صدای مهربان «عمو نوروز» که در نقطه ی مقابل زمستان نشسته است واز گذشت روزگار بس بسیار چیزها را آموخته گوش فرا داده اند ، «عمو نوروز» دشمن زمستان است و هم اوست که طومار سرما را و یخبندان را در هم می پیچد . «عمو نوروز» برای بچه های خویش که این همه عاشق قصه اند از آتش حکایت می کنند و داستان زندگی را می خوانند «عمو نوروز» دوستدار زندگی و انسان است .

... گفته بودم زندگی زیبا ست . گفته و نا گفته ، ای بس نکته ها

کاینجا ست .
آسمان باز ،
آفتاب زر .

باغهای گل .

دشت های بی درو بیکر
سر برون آوردن گل از درون برف ،

تاب نرم رقص ماهی در بلور آب ،
بوی خاک عطر باران خورده در کپسار ،
خواب کند مزار ها در چشمه ی مهتاب ،
آمدن ، رفتن ، دودیدن ،

عشق ورزیدن ،
در غم انسان نشستن
با بیای شادمانی های مردم پسای
کوبیدن

کار کردن ، کار کردن ،
آرمیدن ،

چشم انداز بیابان های خشک و تشنه را دیدن ،

جرعه هایی از سیوی تازه آب پاک نوشیدن ،

«عمو نو روز» زندگی را ، انسان را و طبیعت را دوست می دارد ، در فروغنا ک داشتن شعله ی زندگی می گوشت ، در سگوفایی انسان و با روری و شادابی طبیعت ، زمستان را که پاسدار انجماد است و یخ زدگی دوست نمی دارد برای او آسمان باز ، آفتاب زر ،

باغهای گل و دشت های بی در و بیکر ، خواستنی و دوست داشتنی است از آسمان ابر آلود ، آفتاب غمگین ، باغهای افسرده ، ملول و غم گرفته و بی گل ، از دشت های در سگ نشسته که لاله هارا و گل هارا دامن نمی پرورد بیزار است ، «عمو نو روز» عاشق و دل بسته ی روشنی ها و رویش ها و شگفتن هاست ، از بیکار گل ها و لاله ، از شگفتن غنچه ها و پندک ها سخت شادمانه می شود

گل ها و لاله هایی که با یخبندان و زمستان و سرماستیزه کرده اند پایداری و مقاومت به خرج داده اند . اگر از وزیدن باد های تند بر پر گشته اند ، باری آتش گاه مبارزه را همچنان روشن نگاه داشته اند . اگر لاله ای را داس مرگ درو کرده است لاله های دیگر در بهاران دیگر سراز خاک بیرون کرده اند و راه لاله ی قربان شده را همچنان ادامه داده اند . «عمو نو روز» آفتاب را که مظهر

روشنی است سخت دوست می دارد ، آفتابی که تاریکی را می سوزد و با شیب و شیب پرستان به ستیزه بر می خیزد ، «عمو نوروز» آسمان گسترده را ستایش میکند که در فضای آن عقاب ها با آسانی می

توانند به پرواز در آیند و آواز بخوانند ، نه آسمان های تیره ، ابر آلود و کوچک را که آواز را پرواز را مجال نمی دهد ، «عمو نوروز» که خود مظهر انسانهای سخت گوش ، جدی

آزموده و با تجربه است ، از رقص ماهی در بلور آب شادمانه می شود ، چون او

عاشق حرکت است و دل بسته ی رفتن و سر انجام رسیدن به ساحل های نجات .

«عمو نوروز» که پاسدار زیبایی است و پیام آور بهاران و رو شنی ها و رستن ها ، با طبیعت در آمیختگی و یگانگی می یابد با خاک و باد و باران در می آمیزد از بوی خاک عطر باران خورده در کوهسار ، به سر مستی و شور یدگی می آید و این پیوندی مقدس است ارتباط خاک با انسان ، دوست داشتن انسان زمین را که این همه زیباست . نوامیشتن با

زمزمه ی باران ها و از عطر خاک و باران به شور آمدن و به تکاپو پر داختن ، در شعر

بلند آرش نماینگر سروده ی سیلوش کسرائی پیامی اجتماعی با دیدن شاعرانه گره خورده

است . کسرائی در سرودن حماسه ی آرش

زبانی ساده ، شیوا ، و شاعرانه دارد کلمات

و ترکیباتی را که او به کار می برد شناخت عمیق شاعر را از ادبیات گذشته ی دری می

رساند و مرور پیوسته ی او را در دیوان های شاعران مانند فردوسی ، مولانا جلال الدین

بلخی و ناصر خسرو ، کسرائی در شعر بلند

آرش کهانیکر از زبانی غنایمند سود چسته

است ، با استفاده از عنا صر شعری گذشته

حماسه ی بلند آرش را سروده و رنه از شاعری که ریشه در گذشته ی ادبیات دری

نداشته باشد شعری به این زیبایی نمی توان انتظار داشت .

آمدن ، دنیا آمدن ، برای رفتن و دودیدن است ، برای تکاپو و حرکت است

برای مبارزه است بر ضد ضابط ها و رابطه های قرار دادی ، کلیشه ای و پوسیده آمدن

برای عشق ورزیدن و دوست داشتن ، دوست داشتن انسان و ستودن او ، با شادمانی

انسان ها شاد گشتن و با غم شان درسوگواری نشتن . باید به راه پیمایی و سیع پرداخت

آن قدر کار کرد تا خسته شد . پس از کار و پس از خستگی بس از قبول تشنگی ها

نوشیدن آب لذت بخش است . باید بیابان های خشک و عطش زده و تشنه را سیراب

کرد . برای دشت های بخواب رفته و ملول سرود باران ها و شگفتی هارا خواند .

هرچه هست در انسان است و با انسان انسان را یاری توانستن و دگرگون است

اومی تواند در اتحاد با آدم های دیگر ، دشت های عطش زده و تشنه را شاداب و سیراب

کرد . برای دشت های بخواب رفته و ملول و سر سبز کند . آنکه با شادی انسان هاشاد و باغها اند و هیکن نمی شود نمی تواند در

میان قبیله ی انسان به زندگی خویش ادامه بدهد اگر ادامه میدهد ، آن زندگی متروک است بعمار است بی شور و شتاب و شوق است و زندگی بی شور و شتاب گوارا نیست غمناک است و تلخ ، جرعه های از سیوی تازه آب

پاک نوشیدن ، آنگاه گوارا و شیرین است که با مفهوم تشنگی مبارزه شده باشد . چوبیار

هاله روانی و زمزمه ی خویش ادامه داده باشد ، مبارزه ی فردی مفهوم ندارد .

گوسفندان را سحر گا هان به سوی کوه راندن ،

عمنفس بابلیان کو می آواره خواندن ، در تله افتاده آهو بچگان را شیر دادن ،

نیم روز خستگی را در پناه دره ماندن ، گاهکا می ،

زیر سقف این سفالین بامهای مه گرفته ، قصه های در غم غم را زغم غم های باران

ها شنیدن ، بی تکان گهواره ی رنگین کمان را ، در کنار بام دیدن ،

یا شب پر فی ، پیش آتش ها نشستن ،

دل به رویا های دامنگیر و گرم شعله بستن .

آری ! آری ! ، زندگی زیبا ست زندگی آتشگهی دیرینه پا بر جا ست

گرمی فروزیش رقص شعله اش در هر کران پیدا ست

ورنه ، خاموش است و خا موشی گناه ماست .

هموا می با گو سفندان ، با بلیان کوهی آواره ، با آهو بچگان در دام افتاده نمایی از

زندگی است و از یگانگی هم صدای انسان با موجودات دیگر طبیعت و نشانه ی خستگی

انسان از شهر و شهر وندان ، از های هوی و صدا های ناهنجار ماشین ها ، گریز

انسان از محیطی که آلوده شده از دود و بخار و گاز ، آرزوی نیم روز خستگی را در

پناه دره ماندن ، یعنی گریختن از محیط خشک و فرساینده شهر که زیر آهن و فولاد

شده است شاعر که نماینده نسلی است ، نسل سرگردان ، نسل گم کرده از شهروند

راه خود را به دره ها و روستا ها که فضایی ناب و دست نخورده دارند می کشاند ، دیگران

رانیز می خواند که با او به دشت های بیکرانه سفر کنند ، به دامنه های کوهستان ها ، که

آسمان باز ، آفتاب زر ، دارد به باغهای پر گل و صخره های پراز شقایق های سرخ زیرادر

انجاست که زندگی زیباست زندگی عربان است زندگی اسیر رنگ ها

و نیز تک ها و آرایش های دل آزار نگشته است ، زندگی در دوست داشتن

بلیان کوهی ، آهو بچگان در دام افتاده و گوسفندان کاحل می شود ، شهر پرواز انسان

را از او می گیرد ، شهر فضایی بخار آلوده دارد . شهر جلال می آورد و دلنگی ، باید

به اصل زندگی .

ادامه دارد

بیرون گشت چند صد سال قبل از امروز یعنی قرن هفده، شانزده، و صنعت فلز کاری و مخصوصاً زرگری درخشی قابل ملاحظه بی داشت شواهد تاریخی و اسناد بدست آمده نشان میدهد که هنرمندان آن روزگار از مهارت زیادی برخوردار بودند که آثار هر یک از آنها امروز در موزیمهای جهان باقی است و مویید این حقیقت است که آنها در کارشان و در هنرشان ورزیدگی خاصی داشتند چنانکه قبلاً گفتیم انسانهای اولیه بخاطر زیبایی و قدرت نمایشی از زیورات ابتدایی استفاده میکردند، که بیشتر آن را استخوانها، تکر و چوب میساخت ولی بعد از کشف آتش این صنعت در پهلوی سایر هنرها انکشاف یافت. دوره فازات یکی از جمله دورههای است که در آن هنر فلز کاری از رونق زیادی برخوردار بود. هنرمندان

آن عصر کوشش می نمودند تا از فلزات مخصوصاً فلزات قیمتی زیوردرست کنند و در همین زمان بود که دانه ها و بعضی سنگ های قیمتی نیز بکار گرفته شدند و رفته رفته این صنعت جا و مقام خاصی یافت و زیاد طرف توجه قرار گرفت انسان های این عصر و مخصوصاً هنرمندان نیکه در کار زرگری و فلز کاری مهارت داشتند نظر به اقتضای عصر و زمان بکارهای گذشته شدن بسنده نکردند و تحولاتی را در ساختمان و شکل زیورات بوجود آوردند. این تحولات زاده دید و باز دید هنرمندان از کشورهای دیگر، از مناسبات مختلف جهان بوده و از همین رو امروز شما همه میکنم که بعضی از صنایع زرگری مامشابه به صنایع کشورهای دیگر شده و خصوصاً همین صنایع همسایگان ما گردیده است.

پس گفته میتوانیم که هنر، چه هنر زرگری و فلز کاری باشد یا هنرهای دیگر حد و مرزی نداشته و حدود معینی بخود ندارد. مثلاً شما در این چند عکس چند زیورتری را می بینید که زیب این زیبا رویان ترکمن است ولی عین نمونه های نوع زیورات را در بازارهای زرگری خودمان نیز می یابیم که از زیر دست هنرمندان ما بیرون گشته است.

وقتی به محصولات هنری هنرمندان تاجیکی و ترکمنی مینگریم فکر میکنم که این محصولات کار هنرمندان ما میباشد زیرا شیوه کار و طرز ساختمان

این عکس نشانه بی از محصولات هنری هنرمندان می باشد که هیچ تفاوتی از نگاه صنعت زرگری با کشورهای ما ندارد

هنر حد و مرزی

نمی شناسد

هنرمندان هنر زرگری در ساختن زیورات و دیگر اسباب ظریف، رنج و زحمات زیادی متقبل میشوند

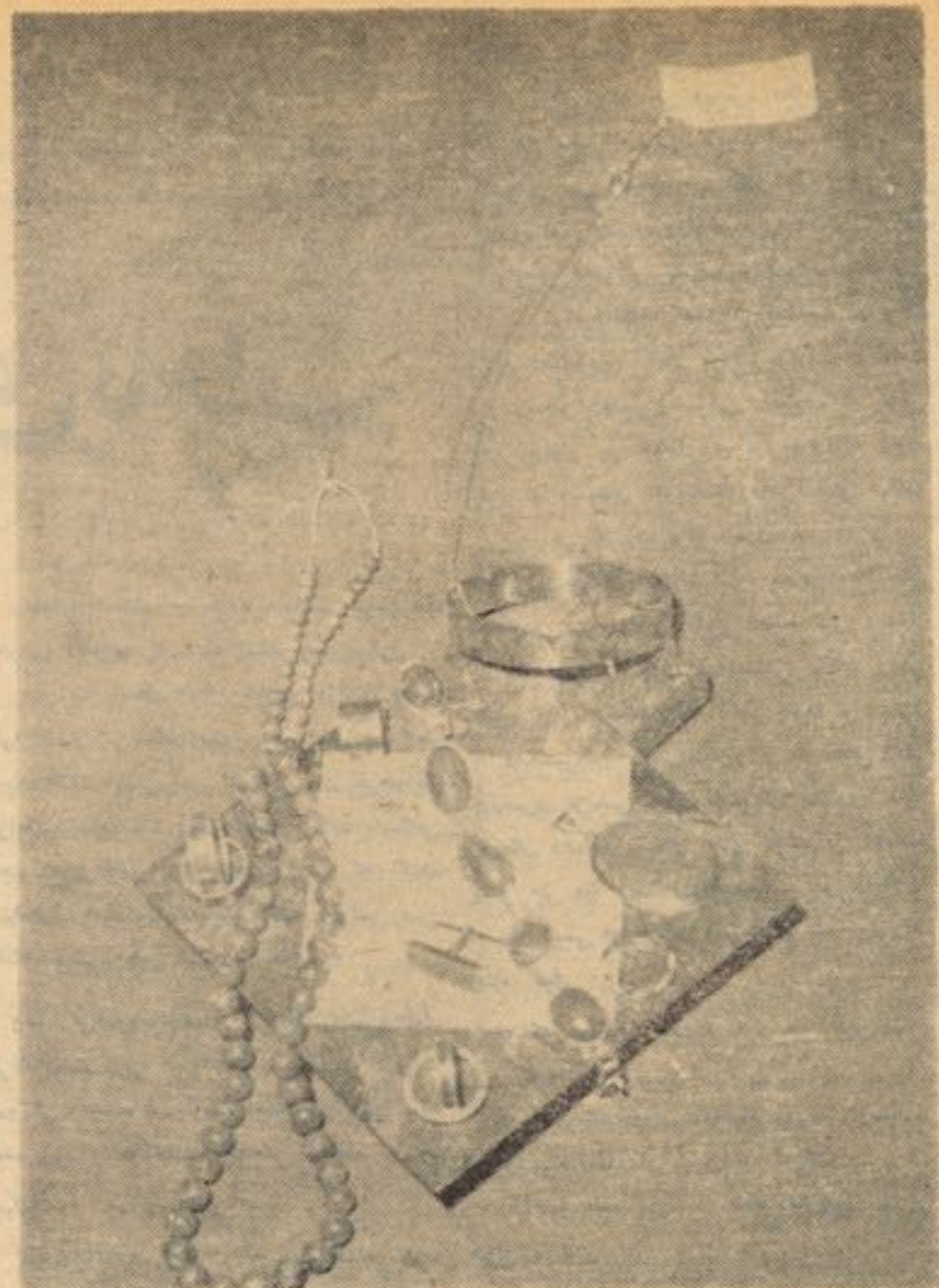
از گذشته های دور یعنی از آن زمانی که هنوز تاریخ به مفهوم واقعی آن وجود نداشت، یعنی قبل از تاریخ که نامی از علم و نشانی از تمدن نیت نبود انسان های آن روزگار برای زیبایی و قدرت نمایی خود بعضاً از زیورات معمول آن دوره استفاده میکردند و آن را بکار می بردند. اما زیورات آن روزگار زیورات این عصر تفاوت زیادی نموده. اگر در این دوره از طلا و نقره و دیگر فلزات قیمتی سنگ های با ارزش استفاده میشود در آن روزگار تنها یک پارچه استخوان عاج و چوب تراشیده شده و غیره زیورات آن زمان را میساخت اما رفته رفته با تکامل بشر صفت زرگری نیز انکشاف قابل ملاحظه کرد و از حالت ابتدایی

عقیده آنها هر پدیده که توسط دست و با وسایل ساده تهیه گردد ارزش بیشتری هنری بر خوردار است از همین رو فرآورده های سنگی که توسط دست با وسایل ساده به وجود آمده با ارزش تر از فراورده های ماشینی است.

بهر صورت حکاکی که جز مهم از صنایع زیبا محسوب میگردد و امروز علاقمندان زیاد دارد روز بروز انکشاف می یابد و بر وفق آن افزوده میگردد. اگر رهگذری به ویتترین های دکان های حکاکی نظر بیا نداشت مشاهد می کند که از سنگ های سخت آلات و اسباب زیبایی منزل و زیورات ظریف تهیه شده است. و اگر به دقت نظر اندازد خواهد دید که این وسایل به آسانی تهیه نشده و هنرمندی که این

وسایل را ساخته است در راه ساختن آن رنج و زحمت زیادی را متقبل شده است.

امروز حکاکان ما بیشتر از سنگ لاجورد که از جمله سنگ های نیمه قیمتی است استفاده می کنند و فرآورده های شان بیشتر از این سنگ است تا گفته نمائند که بعضی از هنرمندان ما - حکاکان ما واقعاً در کار شان استاد اند، زیرا تراش نمودن سنگ، آنهم سنگ سخت و آن را شکل دادن کاری ساده نیست. باینکه امروز ماشینی در خدمت بشر قرار گرفته و مخصوصاً حکاکان ما امروز از این وسیله برای ساختن و وسایل و فرآورده های شان استفاده میکنند باز هم این کار هنرمی خواهد بود و ذوق.

زیورات امروزی از ظرافت خاص هنری برخوردار است

و بکار بردن سنگ های نیمه قیمتی در این محصولات عین کاری است که هنرمندان مامی نمایند علت این تشابه کار در چه می باشد.

بعضی ها را عقیده بر این است که وجه تشابه فرهنگی باعث میشود که بسیاری از محصولات فرهنگی و هنری باهم مشابه باشند و امروزیان حرف و نظریه طرفدار زیاد پیدا نموده است.

مهاجرت و دید و بازدید هنرمندان از یک کشور به کشور دیگر نیز باعث ایجاد تشابه هنری و محصولات هنری می گردد بهر حال منظور این است که هنر از گذشته ها تا امروز حدوداً روند داشته و ندارد. چنانچه امروز نمیتوان یک هنرمند را مشخص به یک کشور دانست.

دست بند، گوشواره، گلو بند و انواع زیورات مروج به توسط طرحها و نوفا عضو اتحادیه هنرمندان ترکمنستان با مهارت تمام ساخته می شود.

وقتی از هنر زرگری صحبت کردیم بد نیست از هنر حکاکی که جز دیگر این هنر زیبا است صحبت کنیم و چند کلمه در این باره نیز یاد نمائیم هنر

دمیافقیر الله

جلال آبادی په باب

افکارو پا څاوه هغه شیطان سره چې دژوند په معنوی ډگر کې ورسره مخامخ وو. او دښک او تردید دپیدا کېدو عامل ووهغه شیطان چې انسان یې دخپل نفس او حرص غلام کاوه او دبل وژلوته پیراخواوه. مباحثه دمعنویت دښوونې په رڼا ورته. هغه یې پرېښم کړ. دانشان کمال او فضیلت یې څرگند کړ. دطالبانو محفل یې تو ډگر. دکتابونو او رسالو دعلم او پوهې دتصوف او عرفان په څیړولو یې ځانغا وی او جوماتونه تاوده کړل. او دشیطان اوشیطنت داهریمن او خبالت پر ضد یې له معنا ډکه مبارزه پیل کړه.

مونږ هم دشیطانانو سره مخامخ یو دشیطان دمدادوښمن شیطان مادی تجسم دی دانتقلا له رڼا تېښتی دانتقلا دروښنایی پر ضد ویلی کیږی اوښ دمیافقیرالله دکلی جوما تونه سیزی دمیافقیرالله دکلی امامان وژنی او دهغه دکلی توری اویښی ابلې ماشومان خللوی. دا شیطان دهماغه شیطان مادی تجسم دی ځکه هغه پسی چې میا رڼا راواخیسته. دی دانتقلا له رڼا تېښتی اودحقیقت دغریبه اوریدو اوغرونه پناه کوی.

نوځکه مودمیادونه کوو میا فقیر الله مون ته پیام لری. دوه سوه کلن دوران دغه پیام مودته راوسپاره اومون یې دراتلونکی نسل نذرانه گڼو. دمیافقیر الله پیژندنه دهغه دما حول پوری هم اړه لری.

دمیافقیرالله ماحول دهغه دافکارو تصوراتو او اندیښنو پاتوې دی دی دیوی وروسته پاتی قبیلولی. اوماقبل فیودالی ټولنی مولود دی. حصارک جلال آباد اوشکار پور دری، واپه دیوی سیمی دری دری وی او میا په دی دیوی او حجر وکی مریخیلی او شپې یې سبا کړیدی که له یوی خوا میا پدی سیمه کی ژوند کاوه اویدیځ خواته ستره صفوی کورنی دغروچنه وروسته دوران پیل دی اوله پلې خوا دهندهغلی دولت قدرت هم په زوال وو. دا هغه دوران دی چی دکندهار اویښور په شاوخوا نږدجا - میر داری مناسبات لاسبری پیدا کوی دلویو لیارو پسرلوی ځمکه وال خانان او اشرافی کورنی مېشخ ته راځی اویا راغلی دی.

ددی چاپیریال او سیدونکی دکوچی نیمه کوچی، او کلیوالو بزگرو په توگه ژوند کوی هر څه چی پخپله کړی هماغه پخپله ریښی او کله یې هم دلو یولا رواکار وانونو په باج او مالیه کی ورکوی. داحمدشاه ابدالی ددیده په همدی وخت کی راپیدا کیږی، وخت دخاصو اجتماعی اقتصادی مناسباتو داسیا دتولیدی خصوصیاتو او په تیره دپښتنی قبیلولی ژوند په جومات کی دوخت دمسلمونو فرهنگي موسساتو دوجودیت په ترڅ کی پښتنی تیت پرک قبیلی په یوه مرکز کندهار را ټولوی. او ددراڼی امپراتوری بنسټ ږدی، دولت او دولت ارگانونه او موسسات دی ته اړکیږی چی دوخت مرکزی دولت دجیر

محترم استاد او فاضل محقق پروفیسور حبیبی دده په باب په ښکلی نشرلیکی: «در بهار سال ۱۹۵۷ میلادی ۱۳۳۶ ه ش مرا گلری پر شکار پور، شهرستان سرزمین سند افتاد. این شهر از نظر یک نفرجهانگر مزایایی ندارد و نه درآن آینه بزرگ باستانی وجیز های قابل دید موجود است که نگاه سیاحان وجهانگردان را جلب کند. ولسی من بانگاه دیگری این شهر را میدیدم».

وهر کوچمودیوارکپنه آنرا بچشم انیسوالفت مریکریستم زیرا بمن معلوم بود که باریک درویش وارسته سر زمین اجداد من باین شهر آمده ودر اینجا خانقاه کوچکی ساخته بود و جهانی را گردآن فراهم آورده!

من میدانستم که سوزدل این عارف اش باری از مجاری دریای سند تاآمو جهانی راگرم داشته بود ومهر فیوض این مردبزرگوار بردل شهر یاران وتوانگران و مستندان وښوایان تابیده بود.

مردیکه از حصارک ننگرهار برآمد و جهانی راگرفت صاحب دلی که دلپای ملیونها انسان رابه تیش درآورد. حصارکیکه حصار ظلمت وجهایت را فرو شکست جلال آبادی ایکه جلال وجمال را بهم آمیخت!

دانش مردی که از خانواده رشد وتقواست دستم گرفت وکشان کشان برد وگفت: بین! باری درین کوی، موکب ابدالی بقصد زیارت این درویش میگشت!

او هغه نن زموږ دیادونو او محفلونو سروکی دی دهغه نوم اوس ددوه سوه کاله په سبا افغانستان کی په درنښت یادېږی، او اوس په ځکه ښه یادېږی چی لکه څرنگه چی میادشیطان سره په معنوی جگړه بوخت وو ددوو سوو کالو په سبا مون دشیطان او داهر یعنی قوت سره په څرگنده فزیکي جگړه بوخت یونو ځکه دده یادونه دمی جلال آبادی یادونه، مون ته، مون زموږ خلکو ته، زموږ انقلاب ته، اوزموږ دوران ته یو پیام لری.

دده پیام په دی کی دی چی ده دجهل او تاریکی پر ضد دنایوهی او ظلمت پر ضد دوحشت او بربریت پر ضد د (دنی روښنایی) یعنی دعرفان څراغ بل کړ. هغه شیطان او هغه اهریمن چی ده دشهود په رڼا لرونو او

خومونږ به نه خو. یوازی یوه کیسه کوو، دتر وپوه یادونه کوو، او دتیر له خاطر واو پیښو سره خپل فکر غبر کوو. همداس اوس ددوو سوو کالو په سپادستند دشکار پور په ښارکی اوس هم هغه گنبد و لایه ده اوس هم هغه هیبتناک یادگار شته چی دسیمی لارویو یې زیارت کړی دی. هلته په ملنگانو او دتکی مریدانو الله هو، الله هو، هم کړی وی او اوس به هم په دغه مزار دسولی سپینی کوتری را غونډی وی.

خومزار دیو دوران دفرهنگ یاد گاردی. دا یادگار دوه سوه کاله دمخه جوړ شو. هلته یو پیر یومرشد یو صوفی یو قلندر یو عارف یو عالم یو روحانی اویوادیب څاو روته سپارل شوی دی.

هلته یو داسی انسان خاوروته سپارل شوی چی دشهود په مدرسه کی یې اوم آسمان ترپښو لاندی کړ، څو دشهادت په امر دخاورو یخی غیزی ته ورغی.

هغه دهمدی گنبدی دیخ سیوری لاندی پروت خودهغه دتصوف اوشهود جاودانی افکار اوس هم دفرهنگ او ادبیاتو، تصوف او عرفان کره برخه ده. په دی چونگ کی به هغه تل ژوندی او ستایل کیږی به، ځکه هغه دخپل زمان یو ژبورؤد خپل زمان کمال ورسره وو اودخلکو مرشد وو.

دی میافقیرالله جلال آبادی وو. میا فقیر الله دجلال آباد په حصارک کسی سرراحت کړی دی دحصارک له سپیروخاورو لوگجنو کوږو څخه راپورته شوده په دغو سپیرو کڼم والو او کڼم روکی سترگی وغړولی هغه له همدغو کلیو څخه راپور ته شو دجلال آباد لرغونی ښارچی هرگز یی اوسنی څیره نه در لوده هیڅکله یی دو مړه گڼی ونی نه درلودی، او هیڅکله یی لارو یواو مساپرو دومره دسپاره سیوری مژه نهوه خپلی هغه دمیافقیرالله زمان وو میا یکی وگرځید، راو- گرځید، او بیادستند شکارپورته ورسید. نوځکه دده میا فقیر الله حصارکی جلال آبادی نس شکارپوری وایی.

له همدی گریو پوره دوه سو کاله تیر شول، دوه سوه کاله دشهکی دگری په دی پیدیکی دسر گو په رب کی پناه شول، په دی دوه سرو کالو کی دی خاوری، دی وطن، دی خرونو، اوسیندونو اودی چاپیریال دپسری پیښی ولیدلی او دپسری حادثی یې له خانه سره خوندي او په همدی دوو سوو کالو کی دکوچیانو دیر کتارونه دخیر له دری راننوتل دیولان اودکوملی په تنگیو او لیارو ننوتل دکندهار او سپین بولدک لاره یی لته کړه، دوی پخپل وطن کی مهاجر کله آخوا او پوی اوکله هم دی خوا کله دهندپراخی سین ته ورننوتل چی څو کاله وروسته دهند ستر شاعر رابندر نات تاگور داسی ترسیم کړل:

«خوک نه یو هیری چی دجا آواز دی»
دشیریت څو دریا بونود کوم کوم څایه داته سیلاب راوو پ.
او پدی نه خلاصیدونکی دریاب کی ورک شو.

اریان او غیر اریایان، دارویدیان، چنایان.
هونیان، پتانان او مقل.
گردسره په دی واحد وجود کی جذب شول.

نن! سیلاب دلویدیځی خوا راروان دی.
دعلم او پوهی ...
عدل او انصاف.
راشی ای آریایانو اوای غیراریا یانو.
راشی ای مسلمانانو.

راشی ای حقو چی افکار مو له هر څه پاک دی.

اویوه له بله سره ددوستی لاسونه ورکړی.
اوکله هم داسینه دا دفرهنگو نو دیو ځای کېدو دیره او حجره ددی کلو نویه دوران کی په نورو سرو دو نو کی وستایله شوه.
دیرامیران، شاهان، سلطانان، اوشیزاده گان تیر شول.
دیر غل اسو نودتاواک اولامار کاروانونو له همدی کلیو اوچم گاونډی ونو څخه باجوته اوسو ر ساتونه ټول کړل څو کلونه تیر شول.

اوکله چی سړی دتیر ویدونه کوی اویوه خوند او مژه یی یادونه کوی او دتیر وخت په غبر کی خپل فکر څنگوی نوله فکر سره هم هغه دبار او هغه زمان ته ځی.

او فشار په زور پاتې شي او دخپل تمرکز لپاره مالياتي او خراجي فشار زيات کړي دتالان او غنایم په خاطر دقبایلو مشران او خانان ددراني لښکرو سيلاب ته داخلېږي او دهمدي غنایم او د شاه له خوا دجا گيرو نو ترلاسه کولو سره دځمکه لرونکو صنف تيارز کوي په دغه ډول نيولواو خفاستوکی چي اصلا مادی انگيزی لري دروحانيت موسسه هم بي انگيزی نه ده احمد شاه دراني چي په کندهار کي دصابر شاه له خوا ورته پرسردغمووړی وپوښل شو وروسته هم د ځمکو د ميا مريد زوی يی سليمان ميا فقيرالله جلال آبادی سره نژدی اړيکي در لودی . شکارپور هم پدی وخت کي ستر تجارتي مرکز وو .

دشکارپور ښار دکشميرملتان، اسماعيل خان ډيري، غازي خان ډيري مظفر آباد ، هزاره ضلع سکر، او اټک په خيراويا له هغو عمده اود کاروانونو دبوځای کيدونياروو دغه ښارونه چي يادونه يی وشوه دامپراتوري دعایداتو عمده مرکزونه وو شکار پور يو تجارتي بازار هم وو دتبادلې اورا کړی ورکړی ميدان هم وو اودميا فقيرالله داوسيدو او د هغه دپريدونو ټاټوبی هم .

داحمد شاه دراني په دوران کي دمرکزي دولت په حساب ددی ښار عايدات ۵۹۳ روپونه رسيدل چي ۳۹۱ روپي يی دامپراطوري خزاني ته تحويل کيدلی .

خو په مجموعی توگه يو معاصر مورخ او محقق دپښتنی ټولنی دغه کلی حالت داسي ترسيموی : (داتلسمی پيړی ترنهمایی پوری پښتنی ټولنه په دو ښمنو طبقو وویشل شوه که دیوی خوا داستثمار گرانو يوموټی اقلیت جوړ شو چي قبیلوی خانان او روحانيون پکی راتلل نوله بلې خوا دهمسایه اوبی جايداده کسانو فقيرانو طبقه جوړه شوه .

دپښتنوددولت دجوړښت لپاره داسي شرايط برابر شول :

پښتنو دهند وستان ايران او منځنی آسيا او لسونو سره گاونډيتوب در اود په کوموکی چي فېودالی روابط ډيري پيړی پخوا جوړ شوی وو .

خوموردی تحليل اوزيات کره والی پسونه گرځو ځکه زموږ مطلب دميا فقيرالله دماحول پيژندنه اوبه هغه لړه غوندی رڼا اچول دی له همدی لږ شان سره ناسره بحث څخه داسي پوهيدای شو چي ميا فقيرالله دپاد شوی ماحول په شرايطو کي رالوی شوی اود تصوف اوعرفان رڼایی په ځان کي خپره شوی اودکمال په لور يی گام اخيستی دی .

ميا دحصارک په کلیواله ټولنه کي دعلوی ساداتو په کورنی کي ښی سبا کولی دی د عبدالرحمن د شاه شمس الدین زوی دیوزرو-

سلم ډمري کال څخه دمخه وزیرید په افغانستان او هندکي يی اسلامي علوم زده کړل پهخوانی کي دمحقق عارف ليکوال اومتقي په توگه وپيژندل شو .

دی دخپلی زيريدنی ځای روتاس او خپل وطن دجلال آباد، حصارک بولی .

ميا په هند قند هار او عربي ممالکو کي له سفر او د حرمين شريفین دزيارت نه وروسته په نقشبندی طريقت کي دشېخ محمد مسعود دايم الشهود پيشوري نقشبندی څخه بيعت وکړ چي دشېخ محمد سعيد لاهوری مريد وو محمد سعيد دشېخ سعد الله په وسيله د حضرت آدم له خوا دشېخ احمد فاروقي کابلی (سرهندی) څخه استفاده کړی وه او داسي پرېښی چي دی یعنی شېخ احمد فاروقي دمير-يس دتېښت په وخت کي په عرفان او تصوف کي مشهور وو .

ميا دتصوف په ټولو برخو کي پوره مطالعه در لوده اودعرفان په طريقو کي يی عملی سفر کړی وودنقشبندی په طريقی سر بيره دقادريه په طريقه هم خبر وو .

دميا له اثارو څخه په ډاگه څرگنديږي چي ده په تفسير حديث فقه او تصوف کي هم بشپړ معرفت درلود . ميا دخپل معنوی سفر څخه وروسته په ۱۱۵۰ کال کي دسند-شکارپور ته سفر وکړ هغه ددی دووسفرينو په نتيجه کي چي يویی دمعنايه دينا کي دتصوف په پوړيو وروځوت اودشهود دمنزول مقصود ته ورسيد او بل يی دسيمی زيات ښارونه عربي ملکونه وليدل او بيایي په شکارپور کي خانقاه جوړه کړه دمعنويت رڼا يی په ډير ونورو کي روښانه کړه ډيرپيروان يی پيدا کړل او دډيرو لرو سيمو خلکو ورته عقيدت پيدا کړ .

ميا فقيرالله جلال آبادی دخپل وخت دفرهنگي ماحول پيژندل شوی څيره وده پخپلو آثار وکي که څه هم دتصوف دو معرفت ډيري پيچلی مسالې حل کړي دوخت دپوهانو او عالمانو اود منور افکرو عناصر وسره يی هم خط او کتابت ساتلی دی .

دده روحاني لارښود محمد مسعود پيشوري ده ته له مينی ډک ليکونه استولی ملافيض - الله کاکړ دوخت پر جسته عالم هم له ده سره دتصوف او عرفان په باب ځطونه او اوليکونه لري .

ملا عبدالکريم کاکړ يوبل عالم او پوه روحاني چي په کندهار کي دوخت پوه او عرفاني څيره وه دميا سره اړيکي او ځطکتابت لري همد ارنگه داسي زيات عالمان او پوهان او دوخت متصوفين له ميا سره فرهنگي او روحاني اړيکي لري .

دميا فقيرالله سره دا ټولی روحاني او

فرهنگي اړيکي ددی خبری پخه څرگند ونه کوي چي دی دوخت دیوی مېمې اوغوره فرهنگي موسسې تمثيل کوي دلاسبير اومسلط فرهنگ اودوخت دفرهنگپالونکو سره نژدی اړيکي لري اودسيمی ډيرو ځايونو کي دده دفکري طرز روابط هغه ته ډير ورته فکري طرز دخپريدو عکاسي هم کوي .

ميا فقيرالله چي دالتقاطی فرهنگي چاپيريال په محراق کي يی ژوند کړی او په همدی مرکز کي پوخ شوی په دريو ډيو يعنی پښتو ددی او عربي ډيو آثار لري او داد يونکامل فرهنگي چاپيريال سره دده اړيکي جوتوی ده چي دمعرفت په پوړيو کي دشهود په تصوفی لاره قدم ايښی او ډير طالبان يی پر ځان راټول کړي . او هغو ته يی دمعرفتي رڼادرس ورکړی ډير آثار يی پر ځای پری ايښی دی .

۱- په عربي ژبه دفتح الجميل فی مدارج التکميل اثر چي دتصوف دسیراو سلسلوک پيژند نه ده .

۲- همدارنگه په عربي ژبه بله رساله چي براعین النجات من مصائب الدين- نومېږي ۳- په دري ژبه دطريق الارشاد فی تکميل المومنين ولاولاد عرفاني رساله ده .

ميا دغه رساله دخپلو طالبانو لپاره وکړله او دخپلو طالبانو لپاره يی پکی ښی عرفاني لارښونی کړی دی .

۴- دغه په برخه کي يی دمنتخب الاصول رساله کښلی ده .

۵- داحاديثوپه برخه کي يی دوثيقه الاکابر اثر .

۶- دعالیه مدار جو په باب يی بل اثرچه قطب الارشاد نو ميري .

دغه راز دفتوحات الغيبه جواهر الاورد قصيده، مسبروره الازعاري ثبوت الاشار او په پښتو ژبه په طب کي فوايد فقيرالله په عربي ژبه محمود الاورد په دري ژبه ديانت معاد دقصیدی شرح په ځای پری ايښی ده .

ميا فقيرالله جلال آبادی ۳۹۰ په شاو خواکي ليکونه هم لري چي دوخت عرفاني - ساسي او مذهبي شخصيتونو ته يی ليري دی دمنثوی دپښتو شرح يی په ۶۰۰ سوه مخونو کي کښلی ده اودی شاعر هم وو، په دري، عربي او پښتو يی شعر هم ویلی دی او خپل عرفاني افکاريي شعر په فضاکی هم ننه ايستلی او ځای کړیدی .

اوس همدی کي يوکی پوره دوه سوه کاله پوره کيږي دوه سوه کاله زمانې وائين دخوړ- پدلی انسان دغمر پوره موده ده خو نسلونه تيريري چي يو خپل ځای بل ته پرېږدي افکار تغير خوری بدلونونه را مينځ ته کيږي موږ

دوه سوه کالو پرسبا چي مريد يی دحاجي- الحرمين الشريفين ... حضرت ايشان ما- لحاج شاه فقيرالله بن عبدالرحمان الحنفی الرئاس الجلال آبادی الشکار پوری خطاب کړی نمانځنه کوو .

مونږ يی دهغه رڼا او هغه پيام نمانځنه کوو چي دحق او حقيقت په لارکي يی خپورکړ او دجهل او ظلمت پرضديي دغرفشان او معرفت بيرغ پورته کړ مونږ ته يی پيام راپر يښود او هغه پيام دشرقي تصوف او مبارز عرفان نه پخلا کيدونکی او داتقلابی روحانيت پيام دی .

په ختيځه نړی کي داشمان دصحت اوسلامتی پيام اودهغه دکمال پيام ترزياته حده همدی افکارو در لوده .

په اسلامي نړی کي چي کله فلسفه او عرفان سره بيل شول فلسفي او فلسفيانو دارسطو اوافلاطون آثار وته پناه يووړه او دسکولا ستيستانواو متکلمينو په توگه دجاخبره چي دورينمود جنجی په خير پخيل ځان کي غرق شول له اصلي پيښر اوډوډند دتپوسونو څخه ليري شول اود صوري منطق په اضایا وويوخت شول .

دمولده ټوتونو دنه ودی اونه تکامل وجه او همدارنگه دیوی عنعنې او مذهبي ټولنی دجوړښت او دټولنی داوړده رخوت او خوب له امله فلسفي ونه شول کړای سرراپورته کړی .

نويدي پيښر کي يوبل فکري جريان دمغولو دتاروا کولو دنمځنی آسيا ډير غلگرواو دايملخا- ناو مستيدانو حاکمانو او جابرانو دجبر او ظلم په کښوالو دتصوف اوپت مقاومت جريان رامينځ ته کيږي هغه مبارز روحاني چي دوخت نا خوالی نشی منلی دپرمخو اوزيارايستونو په مال ،هستی او شرف څرگند تيری وینی نوکرگه يی په رگونو او وجود کي پوپونه وهي کله هم (دسريدان) په نوم کله هم د عيارانو په نامه راپور ته کيږي کله هم درو- ښانيانو په خير دحقيقت رڼا خپروي اوکله هم په خپله لاره او حقيقت دومره کلک ايمان لري چي «انا الحق» وايی .

اودوی په کلیواو قريوکی داستبداد خوږی منگولی وینی چي دزيارکښو بزگرانو په ستونی ښځی دی نود «کاکه توب» او زپورتوب ښمله څه هم دځان پسې راگاري او څه يی هم په سر نيغه تړلی وی چي دپوره يی باکی او جسارت ښه ده .

دوی وايی هر څوک چي ددارواعدام دمنلو زور نه لري زموږ په ډله کي نشی شاميليږد ای . دهمدی جريانا تود همدی سر غراويسو دهمدی عملی مبارزو سره دتصوف فکري طرز يو ځای کيږي او مبارز انقلابی اوتحول خصوصيت غوره کوي مثال يی روښانيزم دی پاتې په ۵۲ مخ کي

برگزیده‌هایی از میان فرستاده‌های شما

کدام یک شیرین تر است؟

عسل یا ماه عسل؟

از زمان قدیم عسل مورد توجه بوده است و گفته اند که هر کس در روز مقداری جزی عسل بخورد از ابتدا به بسیاری بیماریها محفوظ می ماند. چنانچه در قرآن مجید هم از منافع آن یاد اوری گردیده است.

ناپلیون اول دستور داده بود روی جیاد رسمی اوشکل زنبور عسل را قلاب دوزی کنند که به اهمیت آن مردم پی ببرند.

عسل دارای یک نوع قند می باشد که از شیر گل های مختلف تهیه شده و خاصیت غذایی آن دو برابر اضافه تراز قند معمولی می باشد هر عسل دارای یک عطر و یک مزه خاص می باشد و علت آن اینست که از گل های مختلف زیادی تهیه شده است و بیشتر طعم و بوی آن بسته بگلی است که زنبور از آن استفاده کرده است.

هیچ غذایی به اندازه عسل پاک و ضد عفونی نمی باشد زیرا هیچ نوع میکروبی نمی تواند در آن زیست کند، از قیر های فراغت های مصر عسل های بدست آورده اند که از ۲۳ قرن قبل باقی مانده و به مرور زمان سیاه و ضخیم شده است ولی کاملاً پاک یعنی بدون میکروب می باشد.

عسل نزد مردمان قدیم اهمیت زیاد داشت چنانچه عرب ها عسل را مظهر پاک و شیرینی میدانستند و در محافل عروسی به مصرف می رسانیدند.

هنوز هم در بعضی از کشور ها مثل مجارستان و هندوستان عسل را با نان مخلوط نموده و در شب عروسی می خورند و به همین علت است که ماه اول عروسی را در همه جا ماه عسل می نامند.

این غذای قدیمی لذیذ یکی از عجایب خلقت است که محصول گل های رنگا رنگ و نتیجه همکاری میلیون ها زنبور می باشد، گویا طبیعت گل های خاصی را بوجود آورده است که زنبور

های عسل بتوانند با عضو مخصوصی که در دهان دارند شیر آنهارا مکیده و مورد استفاده قرار دهند.

هر زنبور عسل به اندازه ده برابر وزن خود به کندی عسل می آورد و هر نیم کیلو عسل نتیجه چهل هزار مرتبه مسافت و رفت و آمد یک زنبور می باشد. هر زنبور عسل در مدت

از : محمد ناصر ((نصیب))

حلاوت مینو!!

چاکست دل زخنجر ابروی او هنوز
در بوستان که سرو خرامد، بهد غرور
صد پیچ و خم بزل بآن داده ذوق حسن
تنگ شکر ز شربت لعلش فسانه شد
زیر فشار هیبت حسش، فغانه دل
در سینه آب شد جگر، از یک نگاه گرم
سیری ز عطر زلف او، غرقست در نشاط
دین ز دور اندکی تسکین دهد، ولی
دیشب بغواب دیدم و بایک جهان سرور
تقلید نازو عشوه کند، زو پری رخاں
یکدسته گلزار به عنوان افتخار
دل می برد ز گردش چشمان پر فروغ

شد سالها که دولت وصلش نشد نصیب
بیچاره دل که پرورد آغوی او هنوز

وردک جوزا ۱۳۵۱

الکر - سرمشق - الفو - بدرقه و همراه - آغو - امید و آرزو

عمر خود سی کیلو متر مسافت را طی کرده و در حدود ۱۱۵ گرم عسل تهیه می نماید.

عسل دارای پروتین، مواد البومی، قند، ویتامین ها، قندری آهن، مس، منگنز، یتاشیم و فسفورس می باشد یعنی همان موادی که در شیر گل موجود است و خود زنبور از آن اطلاع ندارد و شاید ما و شما هم اغلب از آن بی خبر باشیم.

بیماران مبتلا به مرض قند، عسل را بخوبی می توانند نوش جان فرمایند یعنی صرف عسل برای آنها ضرر ندارد و صورتیکه قند معمولی برای آنها مضر باشد.

پوشکین

«الکساندر گویچ پوشکین» بزرگترین شاعر روسی است. وی در سال ۱۷۹۹ میلادی در شهر مسکو متولد شد. نخستین اشعار خود را در دوره جنگ روسیه با ناپلیون سرود. بعد از ختم تحصیلات در وزارت امور خارجه مشغول کار شد و در همین موقع اثر معروف خود «روسلان و لود میلان» را انتشار داد و در اثر انتقاد های شدید خود مورد غضب تزار واقع شد و چهار سال در شهر های (یکاترینوسلاو) (کیخیف) و (اودسادر) تبعید شد. درین مدت اش (بایرون) را بدست مطالعه کرد و تحت تاثیر او قرار گرفت و در نتیجه همین تاثیر بود که قطعات (زندانی قفقاز)، (فواره باغچه سرای) و (یوگن یونیگین) را سرود.

در سال ۱۸۳۰ بازن زیبایی بنام «ناتالی کنچاروف» ازدواج کرد و هفت سال بعد به اثر حسادت به (بارون هکرن) افسر خارجی که در خدمت تزار بود و بازن او ارتباط داشت اعلان دویل داد و در جنگ تن بتن در سال ۱۸۳۷ به عمر سی و هشت سالگی کشته شد. از آثار معروف او میتوان (پوریس گورونف)، (کولی ها)، (گنت تولین) (خانه کولونا)، (موتسارت)، (سالیری) و داستانهای کوتاه وی را نام برد.

نمونه از سخن پوشکین

بیداری

ای رویاهای من، ای رویای های شیرین من
خدا حافظ!

ای خو شبخنی شبهای دراز کجایی؟ مگر نمی بینی که خواب آرامش بخش از دیده گان من گریخته و مرا، در تاریکی عمیق شب، خاموش و تنها گذاشته است؟

بیدار و نومیدم. به رویای خود می تگرم که بال و پر گشوده اند و از من می گریزند. اما روح من با غم و حسرت این رویای های عشق را دنبال میکند.

ای عشق! ای عشق! پیام مرا بشنو. این رویای های دلپذیر را نزد من باز فرست. کاری کن که شامگاهان، مست باده خیال، در خواب روم و هرگز بیدار نشوم.
عنا یت الله (درآه)

ادبیات تاجک، صدر الدین عینی (ص ۲۵۹-۲۶۰)
روایاتی وجود دارد که جنیدالله حاذق اتفاقاً در آن شب که او را
به قتل رسانیدند غزل ذیل را انشاء نمود است :
چه صیدم من که نه بسمل شدم، نه زب فتراکی
نه از خو تم زمین آلود شد نه دا من پا کی
نگاهم را تما شای گل و شبینم نمی باید
من و در کنج عزمت یسار خسار عرقنا کی
دلم از بی غزلی های ابنای زمان خون شد
نبود که کاش لو حی خاطر مرا نقش ادرا کی
فلک گر سنه را عزت دهد خارش کند آخر
هوازد بر زمین، برداشت بالا چون کف خاکی
مرا شود چنین از بند ناصح کم نمی گر دد
چه امکان است راه شعله بند د مشت خا شای
نباشد هیچ داغ از داغ هجر یار سوزان تر
به وصف شمع کی پروانه راز آتش بود با کی
نمودم در بخارا زنده گی (حاذق) درین صحرا
به رنگ لاله جز داغ دل و سینه چا کی
(ص عینی ادبیات تاجک ص ۲۵۹-۲۶۰)

جنید الله حاذق از زمره شاعران معروف و با استعداد نیمه اول قرن
۱۹ است که اشعارش روان، ساده و دلپذیر است. اینک پارچه
زرین نمونه ای از خلایق ادبی او است که طور مثال آورد شده
است :

نه مرا سایه طوبی و نه کور در کار
قد چون سرو سببی و لبشکر در کار
در سخن ها رخ تقلید نمی پیمایم
کلك ما را نبود سر خطبستر در کار
فطرت را ست عصای دل روشن خرد است
هجر را در شب تاریک چه رهبر در کار ؟
شعر چون خنم می خود به خود از جوش دل است
نیست بامستی ما شیشه و ساغر در کار
مازیک نقطه دل نقش دو عالم خواندیم.
علم ما رانه کتا بخانه نه دفتر در کار
(حاذق آسان نبود گو هر گفتار به نظم
دل خالی زغم و کیسه پر زرد در کار

برف

زمستان شده زین سردی هوا سیاه میبارد زمرودن زمهریر از دیده من آب میبارد
شده گشتی صبر من ز باد و برف طوفانی بهر جانب که بینم برف چون گرداب میبارد
ببارد برف چون بال کبوتر از هوا امروز کتان پاره پاره گویی از مهتاب میبارد
نمانده طاقت رفتار ز سردی بیای من فغان و ناله در هر جازش و شب میبارد
بزلغم میبرد دست از هوس آشوخ ازین غافل که برخود پیچید این المعی و زهر تاب میبارد
نه برف است اینک ابرسیه اندر زمین آید بلای آسمانی است این که چون سیاه میبارد
چو کافور از هوا اندر سر من برف میبارد نمیدانم در پیداری است یاد خواب میبارد
علامه میکند تنهانه باد و برف از سردی
بفرق رابعه آتش بچندین باب میبارد

رابعه ((انیر))

نوشته : حق نظروف

زندگینامه يك شاعر از لابلای يك اثر تاریخی

ترجمه از : س، حسین (نهیپ)

تاریخ (روابط افغانستان و بخارا در قرن ۱۹) نتیجه یی زحمات
عالمانه و محصول پژوهش های علمی حق نظروف مورخ ناموسی
شوروی است. درین اثر گرانمایه که گوشه های مختلف زیست
اجتماعی و اقتصادی مردمان افغانستان و شهرهای روزگاران
قرن ۱۹ آسیای میانه بر رسی گردیده، برخ مشخصی نیز به
بیان علایق فرهنگی و کلتوری مردمان هر دو سامان گشایش
یافته است، چنانکه در لابلای همین باب به احوال و زندگی
نامه چند شاعر و دانشور ناموسی وقت کشور که مصروف فعالیت
های هنری و علمی در آن شهرها بوده اند، بر میخوریم.
نگارنده با علاقمندی تام در جهت شناسخت همگانی این مردان
فضل و خرد کشور بر آن شد، دربرگردانی زندگینامه آنها
از شکل تاریکی کتاب به دری، سهم ناچیز خود را ایفا نمایم.
امید این کار کم مایه بتواند زمینه آشنایی افزونتر را به
فرهنگ دوستان و هم میهنان شریف مهیا گرداند.

جنید الله حاذق :

یکی از شاعران نامی اواسط سده (۱۹) جنید الله حاذق هروی
میباشد که در محله ی کرخ هرات قدم به عرصه حیات نهاد. وی به
سال ۱۲۱۶ ه مطابق (۱۸۰۲ م) به بخارا رفته با اکابر و
افاضل آندیار ملاقات و در عین حال بر علاوه یی علوم معاصر
خویش به تحصیل علم طب و دیگر علوم پرداخته و در طبابت
مهارت و شهرت بسزایی حاصل نمود.
از همین رو تخلص خود را حاذق اختیار کرده است.
حاذق بعد از چندی از بخارا به خوقند رفت و نزد امیر عمرخان حاکم خوقند
(۱۸۰۹-۱۸۲۲) که وی به اهل علم و شعر علاقه و احترام داشت
زنده گانی میکرد.

حاذق در سال (۱۲۳۹-۱۸۲۴ م) قصه یی (یوسف و زلیخا) را به
نظم در آورد که به عمرخان اعطای نمود.
او پس از درگذشت حاکم خوقند دوباره به بخارا برگشته
در بار امیر نصر الله، صاحب مرتبه بلند گردید. اما در یکی
از سیاحت های امیر نصر الله به سمرقند که حاذق همراهش بود
شعری در مورد ظالمی و ستمگری امیر سروده است. ولی جالب
سوسان وقت موضوع شعر را به گوش امیر رسانیدند با آتش
کینه و غضب دیرینه ی امیر شعله ور گردید، و در پی قتل حاذق
برآمد. اما شاعر بواسطه دوستان خود از کین و عداوت امیر و در
باریان و متواری (شهر سبز) گردید و به نزد حاکم آنجا که
خود مختاری داشت پناهنده گردید.

با وجود این حاذق حیات خود را از قید خطر نتوانست برهانند
امیر نصر الله دزدی را به شهر سبز فرستاد و به کشتن حاذق
دستور داد. روی این دستور حاذق ذریعه ی دزد امیر درخوا بگاوش
به قتل رسید حاذق قبل از مرگ، ساده تاریخی مرگ خویش را
آنطور یکه احساس میکرد چنین ثبت کرده است :
کار هر که نیست در تاریخ قتلش دم زدن
از تن حاذق بی جا، تاریخی سر ببرد نش

سلمان داود رووفی

معرفی يك جوان با استعداد

جوانی است که با هنرمیناتوری آشنایی دارد. او در میان سبک های مختلف نقاشی به میناتور علاقه فراوان دارد و این شیوه را برای خود انتخاب نموده است. اگرچه در شروع کار قرار دارد ولی اگر همینطور ادامه بدهد ممکن است در آینده هنرمند خوبی گردد.

وقتی ازش در مورد تاریخچه این هنر پرسیدم گفت: هنر میناتوری در کشور ما تاریخ دیرپا دارد. وقتی در آن زمانی که در کشور باستانی ما افغانستان دیگر هنرها به اوج خود رسیده بود، هنر میناتوری هم در پهلوی سایر هنرها جای بخصوص داشت. مخصوصا استاد کمال الدین بهزاد هنرمند توانا و میناتورست معروف کشور با آثار زیبایی خود شهرت فراوان کسب نمود. شهرت و آوازه استاد نه تنها در داخل کشورها محدود نماند بلکه در بسیاری از ممالک اروپایی نیز سرایت نمود. بناء هنرمیناتوری در کشور زیبای ما تاریخ درخشان و طولانی دارد. اوعقیده دارد که در هنر میناتوری باید اصالت آن حفظ گردد و برای این کار نقاشان و استادان رسالت دارند در حفظ و نگهداری آن.

وقتی ازش پرسیدم که در کسارت چقدر موفق هستی گفت:

من هنوز در آغاز کار قرار دارم یعنی به آن حدی کارم نیست که بتوان قضاوت کرد که در کارهای خویش چقدر موفق هستم. و لسی علاقمندی که به این هنر دارم، فکر میکنم که در آینده موفق خواهم شد و کارهایم نیز از ارزش هنری برخوردار خواهند بود. او سایر هنرهای زیبا را مانند مجسمه سازی، خطاطی و دیگر هنرها را با هنر میناتوری مقایسه نموده میگوید: هر هنر زیبایی خاص خود را دارد و نمی توان گفت که فلان هنر نسبت به هنر دیگر برتری دارد. و این بسته بدوق و دید بینندگان و علاقمندان است.

نمونه ای از کار رووفی

جوانان و دانش امروز

مادران روزگار غیر از عیاشی، و روزگردانی دیگر کدام کار و مصروفیتی نداشتند، دختران ما بجز مود و فیشن کدام سرگرمی دیگری نداشته و به هیچ چیز دیگر فکر نمیکردند.

اما امروز این قشر فعال میدانند که دیگر زمان تنبلی و کاهلی سپری شده و اگر حرکت نکنیم آنگاه از کار و ان تمدن عقب خواهیم ماند که جبران آن شاید مشکل باشد. وقتی امروز به کشورهای مرفعی و پیشرفته جهان نگاه میکنم می بینم و درمی یابیم که چقدر کشور ما عقب مانده و این عقب ماندگی میراث گذشته است که متأسفانه امروز مشکلات زیادی را سر راه ما قرار داده است. ولی باغزم متین و راسخ و ایمان قوی به آینده به یقین شاهد خوشبختی رادر آغوش خواهیم کشید وقتی ما یکدل و یک دست باشیم چنانچه امروز هستیم به یقین کامل آینده که پیش روی ماست روشن، تابناک و مرفه خواهد بود زندگی زیباست و باید از این زیباییها استفاده معقول و مثبت کرد باید در پهلوی کار استراحت و تفریح نمود تا برای کار بیشتر و پرمهرتر انرژی بیشتری داشته باشیم. زیرا بدون انرژی کافی مشکل است کاری از پیش برد.

ساختمان زندگی آینده کشور مان مستلزم کار و بیکار انقلابی است که خستگی و تنبلی رادر آن راهی نیست زیرا ما آنگاه کار داریم تا بتوانیم جامعه مرفه و آباد اعمار نمایم. خوشبختانه با زمینه های که امروز موجود است این امید روزی بر وز تقویت می یابد که آن جامعه ایده آل را هر چه زودتر و بهتر در آغوش کشیم و شرط این است که جوانان ما وظایف ایمانی و وجدانی خود رادقبال وطن و کشور دارند به سرستی انجام دهند. که خوشبختانه انجام میدهند.

نقش فزاینده جوانان در امر تولید کالا های مصرفی و دیگر کالاها در تمام جهان بخصوص در ممالک مرفعی قابل یاد آوری است.

خوشبختانه در شرایط حاضر به جوانان کشورمان نیز موقع میسر شده تا از استعداد های خلق شان در مورد تولید مواد استهلاکی و مصرفی کار گرفته شود و امروز جوانان مابا قدرت نیروی دفاعی و جسمانی در ساختمان جامعه نوین مصروف غرق ریزی هستند.

اگر در گذشته به جوان موقع داده نمیشد تا استعداد های شان را تبارز دهند امروز این سد شکسته و دیگر جوانان ما اعم از دختر و پسر دوش بدوش هم در کار ساختمان و زندگی نوین سهم فعال دارند.

عصر زمان ما عصر زمان ساینس و تکنالوژی است. زیرا شرایط امروز ایجاب میکند که چنین باشد. پس برای اینکه از کار و ان تمدن که باشتاب برق به پیش میرود عقب نمانیم به ساینس توجه جدی نمایم. چیزهای بیاموزیم که بدرد اجتماع ما میخورد و ضرورت زندگی امروزی ما را مرفوع میسازد.

و خوشبختانه امروز جوانان مادر یافته اند که بدون دانش نمیتوان زندگی کرد. از همین رو علاقمندی آنها به ساینس و تکنالوژی روز بروز بیشتر میشود. نتیجه که از کاتگور پوهنتون بدست آمده خود موبد این حقیقت است که چقدر جوانان ما به ساینس و ریاضی علاقه گرفته اند انتخاب جوانان به این رشته حیاتی می رساند که آینده شکوفان در انتظار ماست. آینده که ما را بر نیاز از بسیاری مسائل میسازد.

اگر به دوره های گذشته نظر بیاندازیم درمی یابیم که در آن زمان جوانان مانظر به شرایط عمدا تحیه دیده شده آن دوره بیشتر مصروفیت های غیر امروزی را داشتند، جوانان

جوانان و روابط خانوادگی

همه به این عقیده هستند که ازدواج و تشکیل خانواده یک ضرورت است، یک نیاز است و بقای نسل به آن متکی است، بلی این درست و باید چنین باشد اما چرا علم از جوانان ما مخصوصاً یکمده دختران باینکه علاقه مند ازدواج انداز این مساله میگزینند و کوشش می نمایند که تا جای امکان از آن دوری اختیار کنند و این تنها دختران نه بلکه پسران مانیز از ازدواج دوری میگزینند. شاید ایمن فرار آنها علت های گونا گونی داشته باشد. بد نیست این عدم اشتیاق جوانان را از زبان خود آنها بشنویم و ببینیم که آنها چه گفتنی های دارند و علت این گریز آنها از ازدواج چیست؟

از دختری جوانی که چندسال است تحصیلات خود را تمام کرده و تاهنوز ازدواج نه نموده در این باره پرسیدم در جواب گفت:

عدم علاقه من به ازدواج علمی مختلفی دارد شاید به نظر تان خنده دار باشد اگر بگویم یک مساله کوچک خانوادگی باعث شده که من از ازدواج نمودن بیزار باشم.

میتوانی این مساله کوچک را که شما را از یک مساله حیاتی باز داشته بگویی؟

چرا نه، بخاطر اینکه یکمده پدر و مادران علت امتناع ازدواج فرزندان شان را بدانند این موضوع را برایشان حکایت میکنم دوسال قبل برادرم با دختری مورد علاقه اش ازدواج کرد و او را به خانه ما آورد. چند روز محدود، برادرم با همسرش زندگی خوشی داشتند ولی ایمن خوشی عمر بسیار کوتاهی داشت. زیرا همان اختلافات خانوادگی، همان جادو جنجال های همیشگی و بگو مگو های دایمی آغاز یافت و باین آغاز شروع بدبختی آنها نیز فراهم گشت نمی پرسید که چه موضوع و کدام مساله باعث این اختلاف خانوادگی گشت؟ خوب شما بگویید.

بلی، و قتی که کمتر از یک ماه از ازدواج برادرم سپری شد، همسر برادرم بنای شکایت و گله را از مادر در نزد برادرم گذاشت، و برادرم نیز بخاطر دفاع از زنش و بخاطر پشتیبانی از او با پدر و مادر سخت گرفت و حتی آنها را تهدید کرد و بعضی سخنان کم و زیاد که شایسته یک جوان نیست به پدر و مادرش گفت، این وضع باعث شد که پدر و مادر نیز جلدی شوند و رویه سخت تری را نسبت به آنها در پیش گیرند، خواهران کوچکترم نیز نادانسته به پشتیبانی از پدر و مادر بنای مخالفت را با زن برادرم گذاشتند بالاخره رفته رفته این وضع باعث شد که برادرم باینکه اقتصاد شخصی داشت خانه جدا به گراهی بگیرد. و از منزل ما کوچ کرد و به خانه جدید خود رفت شما خود تصور کنید که با اقتصاد ناسالم و با تنها معاش چگونه او بار یک خانواده را که گراهی منزل هم بدوش او باشد تحمل

کند و آن را از پیش ببرد، در حالیکه همسرش نیز توقعات دارد و می خواهد که با شامیش نیز رفعت و آمد داشته باشد. خوب بپر تقدیر مدتی گذشت، اما زندگی آنها آنطوریکه انتظار می رفت سرو سامان نگرفت و حتی برادرم مقدار نیز فرسوداشد و همین فرسودگی هاسبب گشت که با همسرش اختلاف پیدا کنند و دامنه این اختلاف بقدری وسیع گشت که بالاخره زندگی آنها را از هم پاشید.

بلی، برادرم و همسر برادرم در اثر اختلافات متعدد که بیشتر شان روی اغراض دیگران بوجود آمده بود از هم دیگر جدا گشتند و حالا

برادرم دو باره به خانه ما برگشته است. در حالیکه من میدانم زن برادرم گناهی نداشته و تمام تصور از مادر، پدر و خواهر اتم است باید بیطرفانه قضاوت نمود و جانب هیچ یک را نباید گرفت.

تکفید که پدر و مادر شما و خواهر تان چرا با خانم برادر تان سر ناسازگاری داشتند و علت اش چه بود.

یک مطلب را قبلاً خدمت تان عرض کنم که هر جوان مخصوصاً هر دختر جوان وقتی از پدر و مادر خود جدا میشود و به فامیل دیگری منصوب میگردد تابه عادات و خواسته های فامیل شوهرش آشنایی حاصل کند ممکن یک سلسله ناپلیدی های نماید.

در فامیل ما هم همینطور شد. یعنی زن برادرم وقتی برای اولین بار به منزل ما آمد. طور احساس بیگانگی میکرد که فکر میشد هیچ یک ما برایش منصوب نیستیم. این امر رفته رفته فاصله بین او و مخصوصاً مادر ایجاد کرد.

در حالیکه مادر اگر میخواست میتواند این فاصله را کم سازد ولی او عمداً نخواست زیرا از روزیکه برادرم با همسر خود نامزد شد مادر با این وصلت خوش و موافق نبود. علت را نمیدانم اما وقتی جوانی دختری را به

همسری خویش قبول میکنندو انتخاب می نمایند اعضای فامیل نباید بآن دختر که دیگر جز از فامیل شان است. چنین رویه بد نمایند و در مقابل او بی تفاوت باشند.

وقتی همسر برادرم کاری خلاف میل از روی ناپلیدی میکرد، خواهران بروی میخندیدند، و مسخره اش میساختند، و مادر با خشم و بعصبانیت برایش میگفت، دختر نادان، ناهم نمیدانم که آیا در خانه پدرت در زندگی کار کرده یی یا خیر یا لالان چیز رادیده یا خیر و به همینطور سخنان زشت و نا درست به آن دختر بی چاره میگفتند. از همه بدتر اینکه برادرم نیز بعدها زیر تاثیر قرار گرفت و نتیجه همان شد که قبلاً تذکر دادم یعنی از هم جدا گشتند.

در حالیکه مادر اگر میخواست میتواندست جلوان کار را بگیرد.

درست است که او با زندگی ما، با عادات و خواسته های فامیل ما بلدیت نداشت. اما مادر و دیگر اعضای فامیل میتوانند وی را در این راه کمک نمایند. چه میشد که مادر با زبان نرم و مهربانانه میگفت: دخترم اینطور بهتر است، یا این حرکت و یا این رفتار تو برایت زیبنده نیست، امروز تو دختر کوچک دیروز نیستی خوشبختانه امروز همسر داری و.... اگر با او اینطور رفتار میشد و اشتباهاتش را چنین متوجه میساختند فکر میکردید که زندگی خانوادگی شان را که با هزار آرزو و خواسته بنیان نهاده بوده به این زودی از هم پاشد؟

مسلماً با من هم عقیده هستید که اگر پدر و مادر چنین مداخلات بی جاوی مورد نمیکرد هرگز زندگی دو جوان اینطور تباہ نمی شد، خوب با چنین شرایط من و امثال من چگونه ازدواج کنیم و مسؤولیت زندگی مشترک خانوادگی را بدوش بگیریم؟

از و قتی که زندگی برادرم با همسرش چنین شده در خود این جرئت رانمی بینم که اقدام به ازدواج کنم. زیرا میترسم اگر روزی من هم در شرایط زن برادرم قرار بگیرم و مانند او ازدواج کنم و با فامیلی که هرگز بآن آشنایی ندارم روبرو گردم و آنها بعضاً از کارهایم را که شاید در نظر خودم بد نباشد انتقاد نمایند و من تحمل آنرا نداشته باشم زندگی چه میشود؟

اما تمام خانواده ها آنطور که فامیل شما فکر میکنند وسخت گیرند شاید نباشند و این دلیل نمیشود که تمام فامیل ها یکنوع طرز فکر دارند.

ببینید خود شما از همان فامیل هستید و طرز فکر شما مطلق با طرز فکر و دید آنها تفاوت میکند.

این درست است که تمام فامیل های یکنوع فکر نمی کنند اما و قتی دختری برداشت بقیه در صفحه ۴۳

اندیشه های جوانان

رونا اکبر (احدزاده)

جوانان باید متکی بخود باشند. جوانانیکه در صفحه خرد و دفاع شان اعتماد به نفس نقش بسته و حاکم اعمال ایشان گردیده بپر کار و عمل که اقدام کنند موفقیت و پیروزی از آن آنها خواهد بود. و همیشه شاهد شاد کامی و سرافرازی رادر اغوش خواهند کشید.

بلی این یک حقیقت مسلم است اینچنین جوانان با همت بلند و پشت کار آینده را بدیده سنجش نگر بسته و عاقبت اندیش و دور اندیش می باشند و بپر کار و عملی که اقدام نمایند با جدو جهد تمام وارد راه خلل ناپذیر با کمال موفقیت آنرا بپایه ا کمال رسانیده و هیچ مانعی سد راه آنها واقع نشده و آنها را از اقدام نیک شان که مفاد مردم و جامعه در آن متصور باشد باز نخواهد داشت.

محمد نسیم

نقش سازنده جوانان در اجتماع انکار ناپذیر است، زیرا این فشر فعال همیشه در طول تاریخ نقش اساسی در حیات اجتماعی داشته و دارند. بنا جوانان ما با درک این موضوع باید باز هم در راه ترقی و سربلندی کشور از هیچگونه تلاش خود داری نه ورزیده و مانند نیاکان شان از آزمون تاریخ سربلند و پیروزمند بیرون آیند...

راه زندگی

پیوسته بگذشته

نوشته: غفار عریف

گامی که مفهوم زندگی و انسانیت زمره شود، واضح است که در باره چه صحبت گردد؟ باین پرسش میتوانیم تنها به یک کلمه پاسخ داد که بزودی اگر کس بخواهد و یا نخواهد، تاریخی علم نوین و پرا تیک اجتماعی نقشه پیشرفت بشریت را عالم گیر میسازد و نمیشود که پاره ابری سیاه و خشمگین و گامی هم سفید فریبند. راه پیشرفت انسان های در حال رشد و پیروزی را با حمله و تحریکات توطئه و دسیسه، شائسته و تهدید، تفتین و منفی بافی نابود کند.

تغییرات و رخداد های عظیم اجتماعی، وحدت قانونمند سه نیروی پر توان زمان ما و زحمت کشان سر اسرگیتی به دنیای سیستم سرمایه و وحشت قرون وسطایی، به بریت انحصارات غارتگر امپریالیستی به نیو فاشیسم به راه سیزم و اپارتاید، به مدافعین تولید اسلحه با کتر لوژیکی و ذروی، به ناسیو نالیسم محلی و شوونیسم عظمت طلبانه به امپریالیسم را ست و (چپ) و دگما تیزم، به سازش طلبان و ما جراجویان به صیبه نیزم

و ملتاریسم، به ذهنیت گرایی و بلاتکسیرم و بالاخره به تمام آلهایی که نابکار اند و زوال پذیر باغریو سرشار از نیرو مندی هو شدار میدهند که مطمئناً پنهانی این و یا آن شیوه پیشرفت زندگی انسان زحمتکش و سازنده لزومی ندارد.

و قتی که انسان های عالی صفت قهرمان، پر توان و بانو غ سر سپرده و اندیشمند را بخاطر میاوریم، در باره سایر انسان های که با دیگران یکجا دشواری ها و سنگینی های زندگی را بارنج جانکاه و شرایط رقت انگیز متحمل شده اند، سیمای بیکار جو و با شهامت آنها را بحیث سمبول عظمت انسان باید یاد کرد بروح پاک و شادشان درود گرم فرست و حماسه شانرا جاودانه دانست.

خیبر خونین طعمه شلیک مرمری باران قاتلان بیرحم، جلادان حرفی و آد مکشان و حشی گردید و پیشمرمانه تیرباران دسیسه شد یاتقی ارانی خا پنا نه با چشم باز قر با نی تفتیس زندان، خسرو روز به راجو به دار کشت پا تریس لومپا را شاد هدین دروغ گوی خائنه ملل قصا بی کرد، انجلادو یس نیم بسمل تو قیفگانه شد، عجیب الرحمن با همسر و فرزندان

طعمه ناجوانمردی یا بران نیمه راه کمال جملات در میان آتش تانک فلا نژ یستان با مداخلات صیبه نیزم دفن شد، ویتنا میان را آتش توسعه طلبی امپریالیسم خاکستر ساختن، و به این شیوه صد ها مثال دیگر در گردا گرد کشتی زندگی و گوشه های جهان از قهرمانی های فرزندان زحمتکش مردم رامیتوان یاد آور شد.

اگر سرعت زندگی، سمیت پیشرفت کتله های بشری رشد برداشته و پیگیر حیاسات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی توده های وسیع مردم را گروه بی بند و بار، غارتگر و شکست خورده با اشتراک رهنان ما نیوزم از غرب سنگ اندازی میکنند. آنگاه اکثریت هدفمند، جهان صلح و ترقی اجتماعی، چرند گومی و ارا جیف وحشی صفقان را از شر قبحکم و جبر تاریخ محکوم به فنا میسپارد.

و بسا پایان سخن بجاست تذکر داده شود که:

جسم و جان انسان برای این ساخته نشده که هدف گلوله های توپ گردند و یا انسان برای این بوجود نیامده که طعمه آتش باشد، و انسان برای این خلق نشده که در زندگی ناکام بمیرد. اگر بهار از نا چون قلب مادران

زیبا و عطر آگین است و یا اگر خزان چون مهر مادر لذت بخش است، اگر برف های زمستانی چون موی مادران داغ دیده مقبول و سفید رنگ است و یا اگر آفتاب تابستانی چون محبت مادران جسم و جان انسان را نوازش میدهد.

اگر از زیبایی های طبیعت لذت میبریم و یا از لبخند ستارگان خرسند میشویم، اینها همه و همه، فقط و فقط به این منظور است که انسان تنها برای زندگی آفرینی و زندگی سازی خلق شده است.

یکی از رهبران جنبش بین المللی طبقه کارگر بنیاد گذار نخستین دولت کارگری و دهقانی در ارتباط به گنجینه پر ما به خلاق دانش انقلابی و پراتیک اجتماعی میگفت:

«پایان جنگها،

صلح بین ملت ها

قطع غارت و زور گوئی

آرمان ویژه ماست»

با این که زندگی لذت بخش است هرگاه انسان ها با صفا و صمیمیت و شرافتمندانه با مراعات صفات اخلاقی یکدیگر را دوست داشته باشند. شور و شوق زندگی میافزیند.

پایان

پاك كاري

خانمی پیشخدمت خود را صدا کرده و گفت:
- بیین جانم ... امروز بعد از ظهر مهمان داریم ... یادت باشد که اتاق مهمان خانه را جاروب کنی.

پیشخدمت جواب داد:

مريض بیچاره!
داکتر به استاد خود گفت:
استاد محترم ... میدانید که این اولین جراحی من می باشد.... بنابراین اگر استیاهی شد و این آقا به آن دنیا رفت ... من گناهی ندارم و نباید نمره بد بگیرم!!

دل تان جمع باشد خانم ... من قبل از اینکه شما بگویید بفکرم بوده و سالون را خوب پاك کرده ام.
آفرین ... کی این کار را کرده اید!
دوست يك هفته میشود!!

دلیل خوب

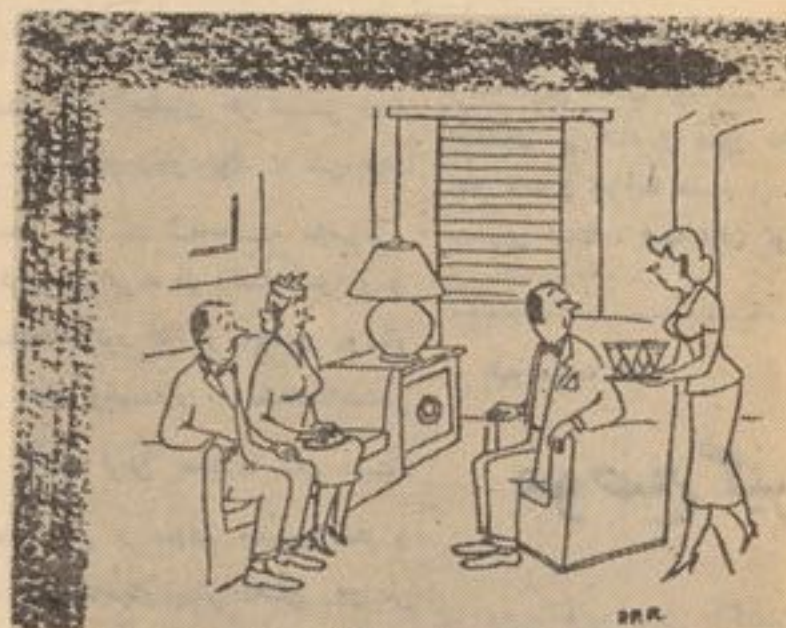
صبح وقت خانمی، پیشخدمت جوان خود را صدا کرده و پرسید:
- حدیث نفیسمدی که آقا وقتی نیمه های شب به خانه آمده بود یانی؟
پیشخدمت جوان عشوہی کرد و گفت:
- بی بی جان ... فکر میکنم آقا وقتی بخانه آمد، بسیار عم مست بود!
- چرا؟ اینطور فکر میکنی؟
- برای اینکه اصلا فراموش کرده بود که سری به اتاق من بزند!

وقتیکه يك سيورکمين حرف خرد را غفلتگر کند.

آشپزی خانم جوان

دو خانم درباره آشپزی شوهران خود صحبت می کردند ...
یکی از آنها گفت:
- من از وقتیکه شوهرم به مسافری رفته بود استفاده کردم و درسی آشپزی را خواندم.
خانم دومی پرسید:
- خوب ... وقتی شوهرت بر گشت چه عکس العملی نشان داد؟
خانم اولی با تاسف سری تکان داد و گفت: هیچ.... فوراً دوباره به مسافرت رفت!!

خانم به شوهرش: احمد تو گفته بودی که از دفترم يك نفر آمده اما دوترا است پس...

معلوماتدار است

دو بچه کوچک با هم گرم گفتگو بودند ...
ناگهان یکی از آنها پرسید:
- راستی، فریدون ... به عقیده تودو تا نصف سیب بهتر است یا يك سیب درست؟
فریدون جواب داد:
- خوب ... اینکه معلوماتدار است .. دوتا نصف سیب.
- چرا ... برای چه؟
- برای اینکه اگر در بین سیب گرم باشد آنرا میتواند بینند!!

بدون شرح

پسر حاضر جواب

دانشیخ جنازه مردی، رهگذری از پسر کوچکی که در دنبال جنازه راه میرفت و مرتب گریه میکرد، پرسید:
- ای بچه جوان بود؟
پسر کوچک حق کتان جواب داد:
- بلی ... چرا چه کار داری؟
- بچه جوان بود بگو کی مرده؟
پسرک کوچک جواب داد:
- آن یارو که در بین تابوت خوابیده!!!

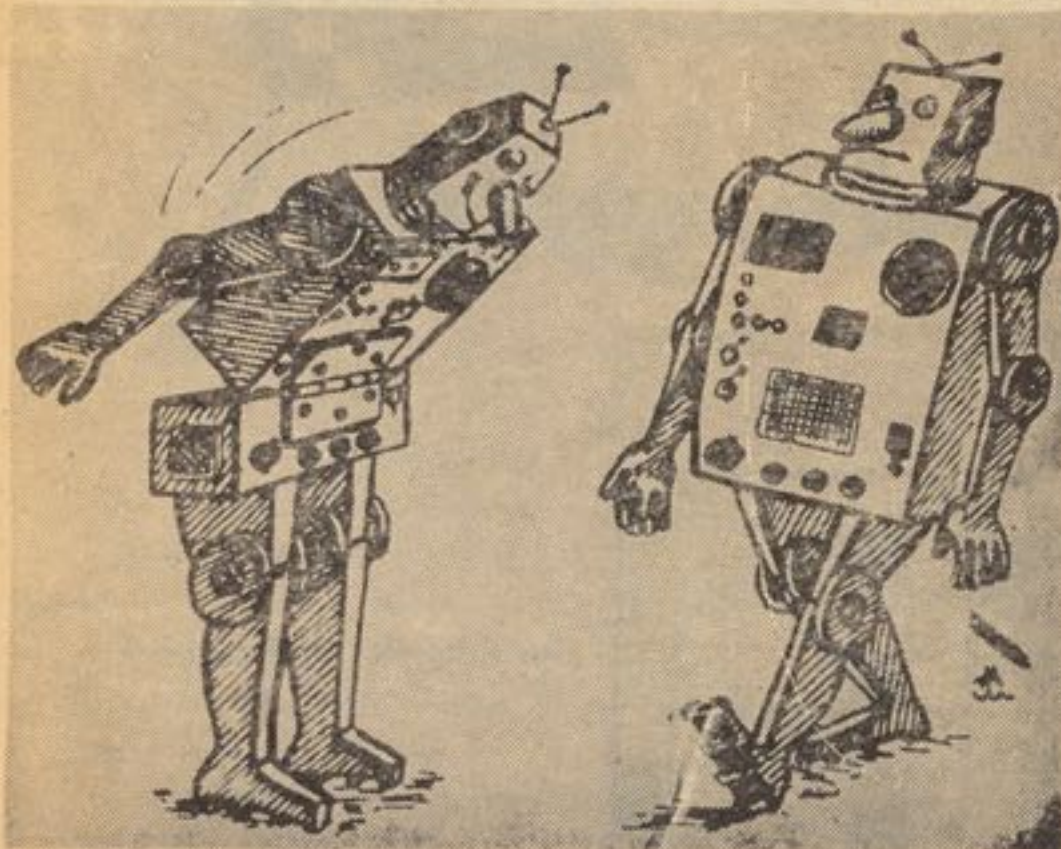

بدون شرح

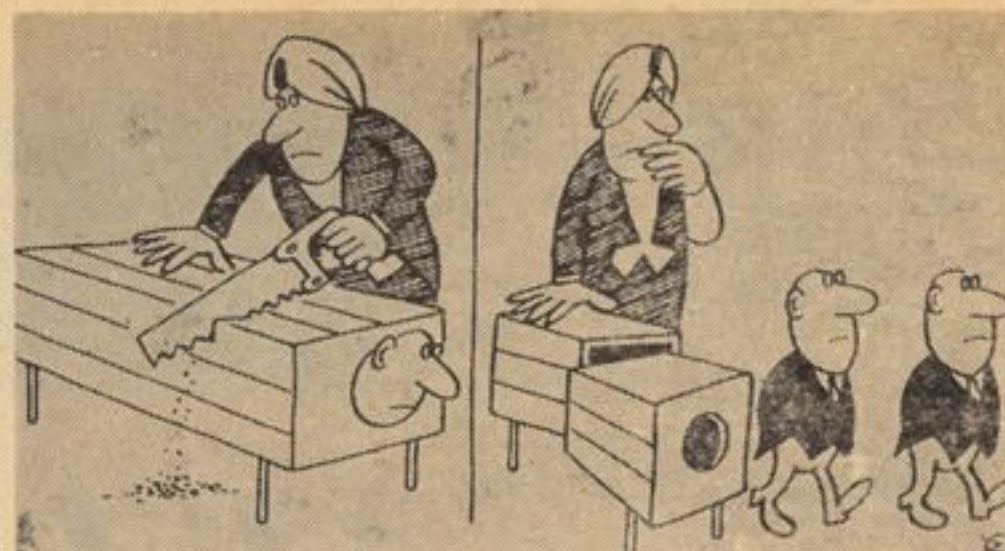
زوندون

صرفه جویی در تمغ

مردی بدین یکی از دوستانش که اسکاتلندی بود رفت و در ضمن صحبت از او پرسید:
براستی ... وقتی تو با تمغ صورتت را چند مرتبه تراشیدی تمغ کهنه نشده بود.
اسکاتلندی با تعجب نگاهی باو کرد و گفت:
- چي ميخواستم بکنم ۱۰۰۰ این معلومدار دیگر
با آن تمغ باز هم صورتت را می تراشم !!

بدون شرح

وقتی که يك شعبده باز در مقابل کارخودش تعجب می کند .

در جوانی مادرش را از دست داده بود

دو همکار راجع به زنهای خود باهم صحبت میکردند
ناگهان یکی از آنها رو به دیگر کرد و گفت :
براستی اگر تو دو باره بدوران جوانی برمیگشتی باهمین همسر ازدواج
میکردی ؟

مرد جواب داد :

- بلی - بلی ... البته

- به چه دلیل ؟

- برای اینکه آن در بچگی مادرش را از دست داده بود !!

باش که برق را خاموش کنم .

عزیزم دوست دارم کمی نزدیک شو !

پدرش است در خانه، آقا خوش آمدید

راستی پدرت به خانه نیست .

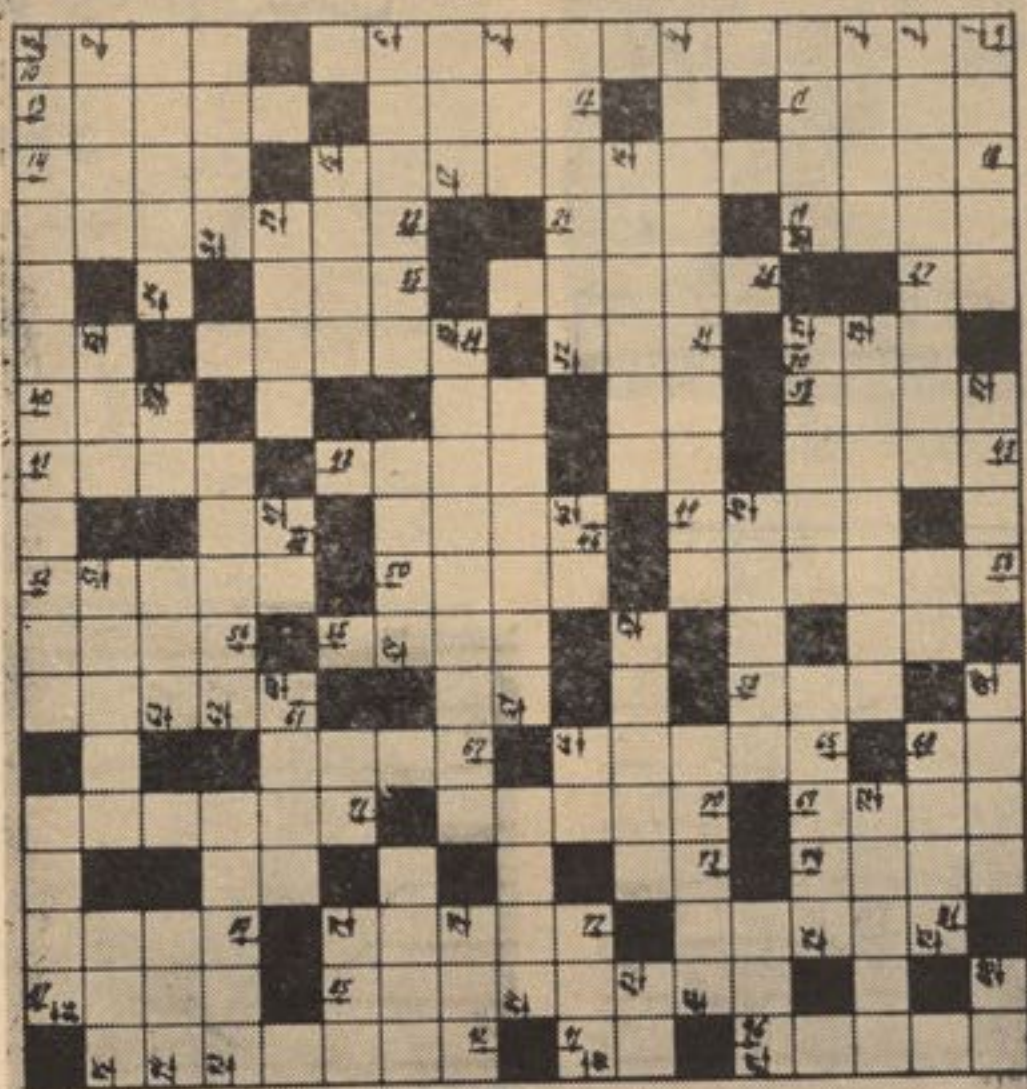

داکتر، فکر میکنم معاینه ریزش به اینکارها نیاز دارد !

سرگرمی هاد مسابقات

جدول تقاض

ارسالی رفیع الله (رستاقی) متعلم صنف یازدهم لیسہ عمر شهید

- ۱- گوینده مثنوی «هفت پیکر»
- ۲- از شاهان معروف شهنامه
- ۳- باید چنین بود تا بر شیرین برد.
- ۴- شاعر مشهور یکه در اواسط عمرش از مداحی دست کشید و به تصوف گرایید.
- ۵- امر مفرد مخاطب از مصدر زدن.
- ۶- افغانستان باستان (قبل از دوره درانی ها)
- ۷- صادر نیست.
- ۸- شاعره که در سرودن قطعه معروف است.
- ۹- از شعرای گذشته کشور که کتاب هفت پیکر از او است.
- ۱۰- مکمل است.
- ۱۱- شاعر کم نظیر و سالک بجا رسیده که در غزلهای عارفانه همتا ندارد.
- ۱۲- معنای آن گذشتن است.
- ۱۳- شاعره بلخ که داستان معروف در عشق دارد.
- ۱۴- برادر پشتو.
- ۱۵- این شعر از اوست.
- آن سبزه که از عارض تو خاسته شد
- هان ظن بزی که حسن تو کاسته شد
- در باغ رخست بهر تما شای دلم
- کل بود و به سبزه نیز آراسته شد
- ۱۶- پیشوای مردم کانگو.
- ۱۷- دیوار انگلیسی.
- ۱۸- الهه عشق، خور شید
- باران از جمله آنهاست.
- ۱۹- مقصد است.
- ۲۰- حلال نیست زیرا شکسته است.

- ۲۱- از ... مغان نیم شبی ناله می خواست
- زاهد بخرا بات مغان آمد و می خواست
- ۲۲- چهار مقاله از اوست.
- ۲۳- فال می بیند.
- ۲۴- آسمان بار امانت نتوانست کشید
- ... فال بنام من دیوانه زدند.
- ۲۵- خاص نیست و باشان هم شده.
- ۲۶- شاعره از سر زمین کشور همسایه غربی.
- ۲۷- بسی رنج بردم درین سال...

- عجم زنده کردم بدین پار سی
- ۲۸- بدر تاریخ.
- ۲۹- دویی.
- ۳۰- شاعر معاصر ایران.
- ۳۱- غم او.
- ۳۲- یکی از ایالات اصلاح متحده.
- ۳۳- شاعره از سر زمین لعل.
- ۳۴- نول.
- ۳۵- به عربی دندان فیل است.
- ۳۶- از انواع در ختان که تشبیهات زیادی به آن می کنند.
- ۳۷- بخشیده شده.
- ۳۸- دُرر باغیات شهره جهان ادبیات است.
- ۳۹- مدوح اشعار خیام، حافظ

- و دیگر شعراء.
- ۴۰- این هم خاص نیست.
- ۴۱- شاعر بخا رایی که
- تخلصش روشنائی معنی میدهد.
- ۴۲- از جمله خوانندگان محلی رادیو تلویزیون افغانستان.
- ۴۳- پند.
- ۴۴- پایتخت کشور پولیند.
- ۴۵- ریک.
- ۴۶- از شعرای دوره اول زبان دری و از بلخ است.
- ۴۷- بدست آوردن آن بالاتر از حج اکبر است.
- ۴۸- معکوس نکنید که رد می شود.
- ۴۹- یکی از و لسوالی های باستانی در شمال کشور.
- ۵۰- یکی از ماه های ایرانی.
- ۵۱- تریاق شکسته.
- ۵۲- گوینده زبور عجم.
- ۵۳- آفریننده یکی از شاهکار های بزرگ حماسی ادبیات دری است.
- ۵۴- نور مال.
- ۵۵- بزرگترین شاعر و گوینده بهترین نثر کلاسیک دری.
- ۵۶- از شعرای معاصر مغلان هند.
- ۵۷- از اجزای چهار ضاعه.
- ۵۸- منظم آن نکتایی انگلیس است.
- ۵۹- هم شاعر معاصر و هم نام یکی از چهره های کتاب بزرگ فردوسی.
- ۶۰- اسرار نامه، الهی نامه و منطق الطیر از آثار این شاعر است.
- ۶۱- شاعر معاصر کشور بدرد حیات گفته است.
- ۶۲- شکار می کند.
- ۶۳- همیشه می طلبد.
- ۶۴- مداح قزل ارسلان.
- ۶۵- فر دوسی شهنامه اش را از او الهام گرفته است.
- ۶۶- پهلوان.
- ۶۷- یک آن شرط است.
- ۶۸- پاسخ منفی.
- ۶۹- شاعر معاصر امیر علی شیر نوایی.
- ۷۰- شاعر معاصر ایرانی.
- ۷۱- در وصف انقلاب اکتوبر اشعار شیوایی سروده است.
- ۷۲- شا عریست از ریورد که در نجوم دسترس داشت و به اساس آن پیشگویی کرد که بوقوع نه پیوست و مردم بر او شوریدند.
- بقیه در صفحه ۵۳

تاریخ اسم این زنان را چرابت نموده است ؟

در ادوار تاریخ زنان و مردان زیادی گذشته اند و هنوز هم هستند زنانی که از اثر خدمات و کارنامه های شان، شهرت آفاق گر دیده و نامهای شان ثبت تاریخ می باشد. ذیلا از چند زن معروف و مشهور جهان نام می بریم. شما فقط علل شهرت و معروف شدن شانرا برای ما بنویسید و همچنان کشورها ی مربوط آنها را نام ببرید :

- ۱- اناپوکر ۲- برنارد سارا ۳- پلاتین ۴- جمیله بویا شاه ۵- دو بش اور لیان ۶- هلن کلر ۷- زیب النسا بیگم ۸- مار گارت هیکنز ۹- ماری کوری ۱۰- مانا هاری ۱۱- نور جسیان ۱۲- عایشه ۱۳- رابعه ۱۴- والتینا تریشکوا ۱۵- بانداریک ۱۶- ایندر اگاندی .

محمد حسین

حل کنندگان :

قد سیه واحدی و نجیبه واحدی و نظیفه واحدی از حصه دو م کارته پروان - محمد طاهر محصل دارالمعلمین کابل - عزیزه متعلمه شنف هفتم مکتب بی بی شمسو - محمد فرید بزگر محصل پوهنځی طب کابل - محمد اکرام پرویز مامور درسازمان غلام محمد میمنگی محمد - انور متعلم صنف یازدهم لیسسه حبیبیه و محمد حسین.

اینها کیستند ؟

این چهار چهره در یکی از فلمها بنام ((يك عشق بالاتر از رنگها)) کارنموده برای اینکه قدرت هنرشناسی سینمایی تانرا بدانیم آنرا چاپ نمودیم تنها اسمای آنها را برای ما بنویسید و بایک قطعه فوتوی خویش برای ما ارسال دارید .

بانامهای زیر کدام ناسات متصف اند؟

دقت کنید در ذیل اسمای چندین حیوان است هر حیوان به يك نام مخصوص یاد میشود ما صفت های مخصوصی آنها را برای شما میگوئیم بر شما است که جواب بدهید که کدام صنعت به کدام يك متعلق است :

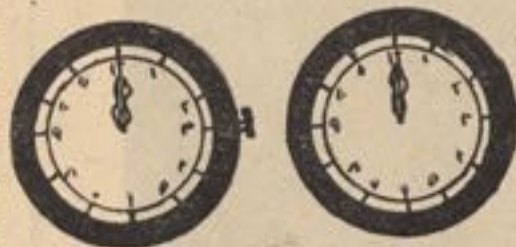
۱- خود بین و مغرور	مثل
۲- وفا دار	مثل
۳- ترسو و جیون	مثل
۴- غیظ و خپک زیر بوریا	مثل
۵- مکار و حیله گر	مثل
۶- گستاخ	مثل
۷- صبور و شکيبا	مثل
۸- پر خور	مثل
۹- احمق و بی عقل	مثل
۱۰- قانع	مثل

حل آنرا برای ما ارسال دارید.

معنی این لغات را میدانید ؟

ما چند لغات را برای شما ندرین با مینویسیم شما تنها معنی آنها را برای ما ارسال دارید : ۱- انتباه ۲- انتزاع ۳- جودت ۴- مبهم ۵- همیشه ۶- عقاقیر ۷- سیرك ۸- سطوت غزال ۹- لمن ۱۰- سالك ۱۱- ژاژ ۱۲- ضما ۱۳- لثامت ۱۴- تقطیر ۱۵- زمهریر ۱۶- ضرغام ۱۷- طمطراق ۱۸- عروج ۱۹- کولیدن ۲۰- متکاتف - تنها معنی لغات را برای ما بنویسید نا گفته نماند که بعضی لغات عربی میباشند .

معمای ساعت

دو ساعت داریم که یکی در هر ساعت يك دقیقه کند و دیگری در هر ساعت يك دقیقه تند کار می کند هر دو را روی ساعت ۱۲ میزان و کوك می کنیم و ساعتها به همان ترتیب شروع بکار میکنند آیا می توانید بگوئید بعد از چه مدت هر دو يك ساعت را نشان میدهند ؟ و آن چه ساعتی است ؟

جدول اسب

- ۱- توسط آن راه می رویم - همیشه بشتو .
- ۲- ضد جرم می سوزد و می سازد
- ۳- آبی که از شدت سردی بسته شده باشد . دختر قهرمان وطن ما که در جنگ میوند سر لشکر بود .
- ۴- از ذرات بسیار ریز پروتون و الکترون ساخته شده - هنوز متاهل نشده است .
- ۵- شخص خوش زبان و خوش لهجه .
- ۶- اگر معکوس گردد بایک دست گهواره را و بدست دیگر جهانی را می جنباند - آله که نجا را برای صیقل نمودن چوب بکار می برند .
- ۷- ضد صادر - هنر مند محبوب بر آوازه و مشهور وطن عزیز ما که در گذشته است .
- ۹- ضد ماده ۱۰- بلی (عوام)

عمودی

- ۱- حشره ظریف و زیبایی که دارای بالهای خیلی مقبول بوده شبها گرد چراغ یا شمع میگردد ۲- قسمتی از بدنش را قطع کنید تا دارا شود .
- ۳- هدف و یا مقصد معکوس .
- ۴- یکی از آثار مهم و آبدات تاریخی کشور عزیز ماست - کمک و یاری .
- ۵- فرزند ما دینه ۶- يك حرف دوبار تکرار - آرت نامنظم ۷- پایش لنگ است و بدنش نا منظم، پای مصنوعی برایش بدهید و تر میمش کنید تا صبر دیف ((هرگز)) شود .
- ۸- ضد زیر انفجارش هم خطر دارد - با خوردن آن اشخاص مریض صحت میابند .
- ۹- از الکترون و پروتون ساخته شده و اگر معکوسش کنید خطرناک میگردد - اگر معکوسش کنید حرف نفی در می گردد ۱۰- شعبات به املاي غلط . ۱۱- مات شکسته .
- ۱۲- در بدخشان .

جواب به نامه های شما

سلام وعلیکم خوانندگان و همکاران عزیز!

به امید سلامتی شما می آغازیم به جواب نامه های این هفته شما : دوست عزیز محمد ظاهر متعلم لیسه حبیبیه

سلام و احترام مارا هم قبول فرمایید. مشخصات داستان کوتاه را، ابراهیم یونس در کتاب هنر داستان نویسی چنین شرح میدهد، بخوانید: «داستان کوتاه را میتوان پوسله صفات و خصوصیات زیر از سایر آثار باز شناخت :

- ۱- طرح منظم و معینی دارد .
- ۲- يك پرسناژ اصلی دارد .
- ۳- این پرسناژ ، در يك حادثه اصلی نشان داده میشود .
- ۴- داستان به صورت کلی که همه اجزاء آن پیوند متقابل دارند نوشته می شود .
- ۵- داستان تأثیر واحدی را القا می کند
- ۶- داستان ، کوتاه است ، حالا ، صفات و خصوصیات میزه فوق رابه قالب تعریف درمی آوریم و می گوئیم :

«داستان کوتاه اثر کوتاهی است که در آن نویسنده بعدد يك طرح منظم يك پرسناژ اصلی را در يك حادثه اصلی نشان میدهد و این اثر در مجموع تأثیر واحدی را القاء می کند»

باید توجه داشت که تمام داستانهای کوتاه يك پرسناژ اصلی بیشتر ندارند و خیلی بحدت اتفاق می افتد که دو پرسناژ يك داستان از هر لحاظ اهمیت یکسانی داشته باشند .

بیشتر داستانهای کوتاه با حادثه واحدی که در زندگی يك یادو شخص اتفاق افتاده است سرو کار دارند. توجه بدین امر نویسنده تازه کار را از بسیاری از اشتباهات مصون خواهد داشت . بدیهی است که این يك آیین خشك ولایتی نیست . در بسیاری از داستانهای کوتاه تعداد اشخاص داستان زیاد است و در قسمتی از آنها اکسیون داستان زمان قابل ملاحظه یی را در بر میگیرد . اما بهر حال ، نویسنده تازه کار بهتر است این امر را از نظر دور ندارد. نویسنده تازه کار اغلب دو اشتباه می کند :

۱- طرح پیچیده یی را اساس کار خود قرار میدهد که بسط آن با محدودیت های زمانی و

مکانی داستان کوتاه سازگاری ندارد .

۲- داستان خود را به قسمت های متعدد و با فواصل زمانی طولانی تقسیم می کند. شاید این امر در مواردی جایز باشد اما بهر حال بهر مشکلات کار نویسنده می افزاید و به تجربه و مهارت کافی احتیاج دارد. تقسیم داستان به قسمت های جزءگاهی ممکن است لازم باشد، و در واقع گاهی اوقات ضرورت ایجاب می کند که داستان بقسمت هایی تقسیم شود، ولی در این تقسیم بندی نباید زیاده روی کرد . تقسیم داستان بفصول به هیچوجه جایز نیست .

داستان کوتاه خوب را بعدد خصوصیات زیر میتوان باز شناخت :

- ۱- اختصار ۲- ابتکار ۳- روشنی ۴- تازگی طرز کار .
- بدیهی است که «علاقه انسانی» در درجه اول اهمیت است و از آنجا که نخستین خصصیه داستان کوتاه سر و کار داشتن با علاقه انسانی و عبارت دیگر مردمانی است که زندگی می کنند و معایب و محاسن مردمان زنده را دارند وجود این کیفیت را امری بدیهی پنداشته و آنرا در ردیف نکات چار گانه فوق نیاورده ایم .»

و ناگفته نماند با دانستن ملامت طرح، پرسناژ حادثه اصلی ، اکسیون ، اختصار، ابتکار روشنی، تازگی ... خوبتر میتوان از این مشخصات بر شمرده برای داستان کوتاه استفاده کرد، و بهترین استفاده هما نا خواندن همین کتاب خواهد بود.

دوست عزیز عبد القدیر از خیرخانه مینه

قبول کنید سلام مارا. به مدیریت توزیع دوستانه به عرض میرسانیم که مجله مشترکین راسر وقت برای خوانندگان آن برسانند. خدا حافظ

دوست عزیز غلام حیدر یگانه

سه شعر به عنوان های «رستم»، «السانه» و «بهمن گفتند ...» به اداره رسید و آنها را سپردیم به متصدی صفحه شعر تا در نشر آن بکوشد . همکاری شمارا خواهانیم .

دوست عزیز سیاسی

بعد از سلام عرض شود که چکیده احساس شما بر خواننده شد، بخوانید : چه روز کار یست سرد و چه تلخ همه در گذشت و در فنا

به جز از خاطره ها و یادگار ها لغزش خموشی بالای همه موج زنان به جز از موج دریاو ، فریاد انسان

زندگی تلخ و سرد نیست ، مگر آنکه بابت بینی به زندگی بنگرید و جز سیا هی نبینید. با آن هم جای شکر و سپاس با قیست که صدای انسان در گوش تان طنین انداز است همکاری شما همکار ارجمند را خواهانیم.

دوست عزیز حور انور حقیقی:

شعر شما را خواندیم و ما به های خوب شعری در آن دیده میشود ، با کوشش و تلاش بیشتر میتوانید اشعار خوبی بسرایید، بخوانید شعر تانرا :

درنمای ژرف آسمان کبود

در میان ابر های سپید

و در سایه های طویل و کوتاه مردم

در آنجا ست که چشمانم ترا می جوید

در میان گلستان

کنجگاه در دیدار پر پرویان چمن

و در کنار جویبار کف آلود

نگاهم سرش رابه هر سو میزند

دهقانان ما اکنون باخاطر آرام و مطمئن بالای زمین های خود کار می کنند زیرا می دانند که بعد از این حاصل کار آنها بخودشان تعلق می گیرد .

نگاهی من سرگردان در دره های دور

سبح ترا می پالد

زیرا سایه توو نگاه تو

همه غم های مرا می زداید

در تبسم آفتاب تابان

و در شکفتن گلپای خود رو

و حتی در رفصیدن تکه های سپید و سرد برف

نگاهم قصه دلدادگی اش را می سراید

و دعا می کنیم که نگاه های جستجو گر تان

قصه بی دلدادگی اش را در یافته باشد ...

وباز هم دوست عزیز ما شمس الدین

آرین

سلام دو باره باده نوای دوست خوشحالیم

که در این نامه بی نان ذکری از یار کمشده بی

نان ، نسرین جان ، کرده اید .

همکار ارجمند و مهربان ما چنین مینگارد :

سلام های گرم و صمیمانه بی خود را از هرات

به کابل روان می کنیم به خدمت شما یعنی

جواب نویسی . من صحت دارم ، بیخشید سر

درد هستم ... مجله رسید جواب نامه بی خود

را خواندم ، شوخی را بپذیرید خواهش می کنیم

صدای خود نکنید که همسایه ها از خواب

بیدار می شوند ، تشکر که برای بنده بهمانندید

که متصدی صفحه خنده از خانم ها نیست بلکه

از آقایان است .

دعا می کنیم که زنده باشید و زنده بهمانید

و خدا سرود تان نکته و همکاری شما هم ادامه

پیدا کند از مشکلات و مصروفیت های تان

اندک چیزی می فهمیم و امیدواریم بر مشکلات

فایق آیید . مطلب جالب ، عملیات خطر ناک

اسکی بازان ، رابه متصدی صفحه شکفتی های

رنگا رنگ جهان سپردیم و اطلاع آنرا از همان

صفحه بگیرید . فکاهیات ارسالی شما خوشمزگی

آن تبخیر شده بود ولی با آنهم به نمونه خروار

این فکاهی خویش را بخوانید : «خانمی از

شوهرش پرسید : چرا امروز اینقدر دیر از

دفتر آمدی ؟

شوهر گفت : برای اینکه رفقایاد شان رفته

بود که مرا از خواب بیدار کنند»

وظیفه)) آنقدر چرخا ند که

پرسان نکنید . اما اینبار من

موضوع را تغییر داده و از شما

گرفتار داندگان مجله زبیبی

ژوندون می خواهم نامه یی

بند ه را اگر ممکن باشد سرا پا

نشر کنید و خود نیز را جمع به این

موضوع مهم امروز نظر اندازی

کرد و بگو یید که آیا در سست

نوشته ام یا اینکه قلم را به

بیمو ده گو یی فر سو ده ام .

نامه ام چنین است .

کار کنان نجیب و وظیفه شناس

ژوندون !

صفحه جواب به نامه ها در این

اواخر درگیر جنگال بز رگی

شده است یکی در فکر اینست

که ((مما نی)) در باره احمد ظاهر

به درستی قضاوت نکرده است

، دیگری فریاد میزند که مپوش

چرا نا شناس را آواز خوان درجه

یک نمیداند . از جای دیگری

صدا بر می آید که من حاضر م

با مپوش مسا بقه آواز خوانی

بد هم . دیگری در حالت خواب

احصائیه گیری کرده می گوید :

احمد ظاهر آواز خوان ۹۹۹۹ فیصد

مردم کابل بود ، پس ظاهر هویدا

کیست که این آواز خوان را خوب

نمی بیند از دسته بی دیگری

شنیده میشود که ظاهر هویدا

آواز خوان خوب است ، احمد -

ظاهر کیست ؟ و یا فلانی چه کرد

و چنان کرد .

اما جای تا سف درین جا ست

که چرا جوانان مادر فکر خود

نیستند و عقب دیگران را گرفته

اند .

موضوع مهم امروز عشق های

فر بینده و حتی خطرناکی

است که جوانان ما را مفتون خود

ساخته است .

امروز جوانان ما که خود را عاشق

پیشگان فلمی می دانند ، چرا

متوجه مسوولیت های خود در برابر

مردم و جامعه خویش نیستند .

اکثر جوانان ما که به مرض

((عشق)) گرفتار شده اند ، چرا

خود را از این بلا نجات نمی

دهند .

چرا ما به عشق بلا خطا بگردیم

آیا نباید عاشق شد ؟ آیا نباید

دوستی کرد ؟ آیا نباید

محبت ورزید ؟ خیر ، با

عاشق شد . باید دوستی کرد

هم با یید محبت ورزید . اما چه

گونه عشق و چگونگی محبت و چگونگی

نه دوستی ..

چرا جوانان ما ، دوره جوانی

را که مرحله حساس زندگی

است ، سرسری میگیرند ، چرا

علاقه نمی اندیشند و دستخوش

احساسات میگردند ، عده یی

از جوانان ما عشق را چیزی

غیر از عشق تعبیر می کنند که

همانا به موقعیت نمی انجا مد .

ما نمی گو ییم که عاشق نشو -

ید ، اما باید نخست مفهوم عشق

را دانست و آنکه سر به دیار

عشق بز نید)) و به این ترتیب

دوست عزیز ما از یک عده جوانان

که تعدادشان کمتر از انگشتان

یک دست است گله دارند که در

کنار در مکاتب نه ایستند و

دختران را متلک نگو یند و سبب

آزارشان نگرددند و اینگونه

اعمال را با عشق و دوستی عوضی

نگیرند و نام و نشان خود را بر باد

ندهند ... و بر دوستی با یید به

کدام مطالب التفات کرد .

والسلام

دوست عزیز اندر پال سنگ متعلم

لیسه عمر شهید .

بپذیرید سلام ما را هم . حق باشما ست

که بپرسید چرا مطلب ارسالی شما به چاپ

نمی رسد ولی چرا واضح و روشن انتقاد نمی

کنید . چرا به مانمی نگارید که مطلب شمارا

به کی سپرده ایم تا دو باره سراغ آنرا از او

بگیریم .

مجله ژوندون به کسی چاکلیت و شیرینی

نمی دهد و کسی را قریب هم نمی دهد . هرگاه

عکس همکاری به صفحه مسابقات و سرگرمیا

به چاپ میرسد ، معنای شیرینی دادن و قریب

دادن را ندارد . بلکه همکاری پاسخ درست به

سوال آن صفحه ارایه داده و توقع چاپ عکس

خود را نموده است آیا درین قسمت فریبی در

کار است ؟ اگر قریب و نیرنگی می بینید ما را

آگاه بسازید که در کار نشرانی خویش تجدید

نظر کنیم .

مطالبی که به مجله ژوندون میرسد به

«الماری فراموشی» سپرده نمی شود مگر آنکه

اقبال نشر نیابد . متصدیان صفحه های

ژوندون به آثار و نوشته های دیگران به دیده

ادب می نگرند و هرگاه مطلب ارسالی چیز

بدرد بخوری باشد ، در نشر آن فرو گذاشت

روانی دارند ، هیچ نشریه چه روزنامه و چه

مجله به یکتعداد محدود و محدود نظر ندارند و هر که

متاعی نیکو بیاورد ، او را پاس میدارند . ملتفت

هستیم که هیچ اثر (!) بی زحمت بوجود نمی

آید . دو دشمخ خوردن بکار است و سینه به

حصر مالیدن .

متصدی بخش قصه و داستان ، تاهنوز

بی سر نوشتی قصه شما را تعیین نکرده است

و امروز داشتید بیاید به مجله تا در باب آن حرف

وسختی بزنیم - کامروا باشید .

دوست عزیز محمد ظاهری

ایوبی

سلام همکار ارجمند ، پست

کارت قشنگ ارسالی شما را اگر -

فتیم ، تشکر .

همکار عزیز ما چنین مینگارد :

((صفحه جواب به نامه ها

درین اواخر یک موضوع را ((البته

به خواهش دوستان و اجرای

د ميا فقير الله ..

که داتصوف دی ډیر گټو پاڅون هم دی او که ډېر گټو یا څوڼی دی نوتصوف هم دی.

نوکله هر څومره دشرقي دسپوټيزم پر سره د تصوفی جریان نهانځنه وشي، بده به نه وي ځکه داتصوف يواځې دنورو افلاطو نيانو او توماس اكويناس مکتب نه بلکې ډېر هرات، منصور حلاج، ږړوښان او مولانا ښوونځي او مدرسه ده .

عرفان په اسلامي هيوادونو کې دنظر وړ کسان روزي لکه سپر وردی، غزلي عطار، مولوی، او نور چې کله د فلسفې په ژبه او کله هم د شعر په ژبه عرفاني افکار تبليغوي .

له دونيا څخه لاس په سر کيدل، د عقل او استدلال بې ځايه گڼل، د عشق او شهود د کشف تحليل، دهستی د جوهر په يووالی باندې عقیده درلودل، داو لسونو د عقایدو په وړاندې تعصب نه درلودل دی. عرفان له تفاد څخه ډکه پوهه ده دظواهرو په وړاندې بې پروايی روحی آزادی، اخلاقی قدرت، د مادی او معنوی نظم په وړاندې مقاومت، عقلی نرمش او دځينو منفي خواوولکه جوگي گړی، خرافاتو شطحياتو سره يوځای کيدل او کله هم د عقل او علم سره د دښمنی او اخلاقی فسادونو له يوځای کيدو سره ملگری دی .

له دوهمې څخه تر شپږمې هجري پيړۍ پوري په اسلامي هيوادونو کې عرفان بشپړ شو تصوف درېل شوی الحاد څخه مينځ ته راځي اولر تر لږه د عصر په قانوني اوسمې جريان بدلېږي ناراضی او متعدد عناصر د دورې ښی رندی، قلندري او خراباتي تر نامه لاندې د گټرو صوفيانو څخه جلا کېږي. د مولوی عرفان زموږ د سيمې د عرفاني فکري حرکت ډير لوړ تکامی شکل دی وجودی وحدت او د عالم د ټولو ظواهرو سره عشق او هغه د خدايي مظهر د جهان او جسم څوار بلل په مذهبو کې ترديد اود هغو نفی کول د فلسفې او عقل سره سخته دوشمنی د عرفانو د کراماتو او مقاماتو تبليغ اود شريعت او طريقت سره يو ځای کيدل ددی عرفان خصوصيات دی. د علمي فلسفې بنسټ ايښودونکی د پانته نيزم په باب وايي چې : «فکري سیستمونه تر زیاته حده له هادي فلسفې سیستمونو څخه اغيزمن کېږي او دروح او واقعيت تضاد د پانته نيزم په وسيله حل کوي .»

په دی اساس ویلي شو چې عرفان او تصوف هم د فلسفې اولوې و فکري جريا نا تو څخه يو عمده جريان دی چې خاصا په شرق او اسلامي تمدن کې ډيری ژوری ريښی لري چې له يوې خوا دهند له مراضيت اوله پلي خوا د لرغوني يونان د زېږې فلسفې سره اړيکي

لري خو په اسلامي هيوادونو کې يې شرايطو د تناسب پر مقياس وده کړې او يو مسلط فکري شکل يې غوره کړيدی .

په هر صورت موږ ځکه دميا فقير الله د پيام هيله من يو چې ده هم پدی لاره کې قسم ايښی او مونږ ترې دشرقي تصوف درسات هيله لرو زموږ دايوه هيله خو پر ځای ده چې د (دنی رڼا) د دخپرو لو لپاره يې دافاق او انفس لاره وعلی ده اود درونی شيطان اوا هر يمن سره يې مبارزه کړې ده او پدی لاره کې يې طالبان اومريدان روزلي دي. او دی انسان د تاريخي تکامل ډير لوسر فضل بولي وايي .

(مرتبہ سامعہ: مرتبہ جامعہ مرجع مراتب مذکورہ جسماني ونوراني وحدت واحدیت دين تجلی وظهور اخيراست واين مرتبہ راانسان می نامند) وچون انسان عروج کند وجميع مراتب مذکورہ ظاهر گرداند او را انسان کامل گویند. (طريق الاشداد ص ۱۴۷) .

دی په همدی لوړ فکر سره چې دانسان مقام او منزلت تر سيموی انسان بشپړ معرفت سره کامل بولي اود معرفت پروسه چې له ده وروسته هيگل په اروپاکي وځيره دانسان فکرنی يا د فلسفې انسان فکرنی ددغه ټول فکر کمال ويا له .

«ميا فقير الله ميگفت: عالم را بقایي نیست در هرانی به عدم میرود و مثل آن در آن ثانی بوجود میاید و همچنین آن نیز در آن ثالث بعدم میرود و مثل دیگر در آن رابع بوجود می آید پس زوال آن سر یعتر شد از زوال موهوم و بقاء آن

بقیه صفحه ۱۵

سواپو و ساليهای ..

سازنده زنان در مبارزات سواپو چنین گفت: (میتوانم به جرئت و افتخار اعلام نمایم که زنان نامیبیا امیدواری های را تحقق بخشیدند که سواپو بران ها داشت . امروز بسیاری از زنان مبارزما شامل مامورین ، سربازان اردوی نجات بخش نامیبیا ، ادارت حزبی، اداری و دیپلوماتیک مشغول مبارزه اندو یکعمده آن ها نیز در حبس و توقیف بسر میبرند .

وی تاکید کرد که سواپو وظیفه اساسی خود را در شرکت اعظمی زنان در مبارزه برای استقلال نامیبیا ، عمران مجدد ملی و انکشاف اقتصادی کشور میداند. زنان میدانند اطفال و کهن سالان نیز از حملات وحشیانه عساکر رژیم تبعیض طلب افریقای جنوبی مصون نمی مانند . حمله ۱۹۷۸ تبعیض طلبان افریقای جنوبی بر ایالت کاستنگای نامیبیا باعث قتل (۱۶۵) مردم (۲۹۴) زن و ۳۰۰ طفل گردید .

مجال آمد در عادت این بقا به تجدد امثال است که منافی نیست مریقا عین را حکما و جنگک ندارد با مرتب آثار واحکام بران عین چنانچه بقا اعراض است نزد متکلین به تجدد امثال و منافی نیست در مرتب آثار واحکام را بران اعراض .

هيگل هم دغه اندیشه په ډير پاڅه طرز سره په ديا ليکتیکي متود سره پدی ټول بيا نوی : موجودیت يا عسهي په زمان کې ده متحرک او تغير کوي، افسداد او تناقضات پخپل نفس کې لري او حرکت له يو پړاو څخه بل تناقض پړوا ته بل څه نمدی د حرکت عهومي منظر هم داسی دی چې :

لومړی «دهستی» مرحله ده دوهم پړاو (نیستی) ده چې لومړی نفی کوي دریم پړاو دگیدلو يا (شدن) پړاو دی. چې دهستی او نیستی د ترکیب اونفی پړاو دی. داچې وایو داسی يا هغه سې يم، زموږ دغه وينا ماضی کې واقع ده او زمان يې نفی کوي. نو باید سملاسی ووايو داسی ووم او اوس نه يم دویم تصدیق هم د زمان په وسیله ماضی ته ځی نفی کېږي. باید وویل شی «يم» «نه يم» «بسم» «نه يم» او له دی ټول اثبات او نفی څخه کيدل يا (شدن) راپر سره کېږي نو هر څه چې په زمان کې واقع دی هغه نه شته او نه هم نشته بلکې دگیدلویا (شدن) حالت دی. ميا صاحب هم د عالم بقا او عدم په زمان کې گوري او له هر څه زیات دغه زمان دده د فکري جريان او ریاضت لړی ده پورتنی فکري طرز چې د متصوف ميا فقير الله په افکارو کې وینو همدا رنگه دستر فکر په طرح کې هم وینو چې د فکري طرز سیر ښیي .

خوبیا هم همدا اوس زموږ سره دميا صاحب پوره آثار نشته چې دهغه ټول فکري سفر پری اندازه کړو ولې بیا هم هيله لرو چې دی نیمه گړی

فیدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان کمیته زنان اتحاد شوروی وسایر موسسات مترقی در زمینه احتجاج کردو عمل افریقای جنوبی را سبت حمله بر کمپ های مبارزین نامیبیا شدت نکوهش نمودند .

عمومی ملل متحد یک سال همبستگی بین المللی را (از ۱۹۷۹-۱۹۷۰) با مردم نامیبیا اعلام کرد. سام نجوما رهبر سواپو ضمن اشاره به قتل افراد بیگناه در ایالت کاستنگاه در کانگرس زنان سواپو گفت از این حادثه عده کمی جان سلامت برده و تعداد کثیری علاک شدند. او کودکی را نشان داد که از فاجعه مذکور سالم مانده بود . وی کودک مذکور را وارث انقلاب خواند .

در کانگرس زنان سواپو نمایندگان سازمان زنان انگولا ایتوپیا ، جمهوری دموکراتیک آلمان کیوبا ، اتحاد شوروی تانزانیا ، زامبیا زایر اشتراک نموده و اعلامه یی به تصویب رسید در آن تشدید مبارزه جمع نیروها علیه اشغالگران افریقای جنوبی تقاضا شد .

تحليل له دی او هماغه ځايه دميا په پيژندلو کې مرسته کړې وي .

دلته موږ يواځې دانه وایو چې ميا صاحب يواځې د شېوې د تصوفی مکتب پیرودی بلکې دومره په وایو چې ميا یو صوفی او عارف وو داچې د وحدت وجود په پرتله دده تفکر د شېوې د وحدت خواته زیات دی دده د فکري طرزانده تری لگېږي .

خوبیا هم دی یو صوفی دی د عقل او روان له سیر او سفر سره کارلری د معنویاتو په لوړ جهان کې پورته کېږي دی یو مجرد متحجر صوفی نه بلکې د عصر او خپل دوران له پېښو اغیزمن دی .

په همدی اساس یو افغاني محقق دده په باب ليکي: داطرز فکر چې دو حدت وجود تعبیر تری کوي دغه مفکوره لومړی ځل د شیخ اکبر ابن عربی له خوا یاده شوه او بیا مولانای بلخي خیل معراج ته ورسوله سره له دی چې ميا فقير الله وحدت شېوې بولي خو د وحدت وجود په باب هم خو څو ځايه پخپلو مکتوبونو کې یادونه کوي خود وحدت شېوې د منطقي مقولې تابع نه دی بلکه دغه وحدت له وجود څخه زموږ شهادت دی ځکه شېوې یوه روانی مقوله ده پدی لاره سالك دخپل سلوک په لاره کې داسی پړاو ته رسيږي چې له یو ذات څخه پرته بل شیخ نه پيژني چې داهم د عارف دله منځه تللو او محو مرحله ده .

د وحدت شېوې صوفیان مثال راوړی وایي د شېوې مسابه لکه دورځی چې دلهرېنا په وسیله ستوری ورک شتی دوی وایي ستوری شته خود رڼا له امله ورک دی وایي وحدت شته خوداسی نه چې کثرت نشته بلکې کثرت هم شته خود وحدت دغلیې پرا تر کثرت معوه کېږي .

خو مونږ ددو سوکالو وروسته دیو بیدارواگاه اولس په توگه چې داژد فکر او پوره استقلال په فضاکی خپله ماضی خپلې شوه خپل تاریخ او دخپل فرهنگ ارزښتونه را ژوندی کولی شو دميا صاحب فقير الله په باب هم څه وایو که دميا د مړیني دوه سوه وم تلین یادونه کوو.

نو باید عفه پيام چې دميا د فکر د سمندره تل کې پروت وی راجگ کړو او ددنی روښنایي د صداقت اورښتنو لی لاره پسر ی روښانه کړو .

دهمدی دوه سوکالو په دوران کې چې د ميا فقير الله داو لیس ژوند پکې دومره بدلون نه دی کړی يواځې يې ددراني امپراتوری څخه وروسته کورنی جگړی دانگلېس د شيطانانو او دهغه د لاس پو څو رژيمونو نادودی ایدلی دی .

او پدی له حماسو او کارنامو څخه ډک وطن کې اوس دټولو بدرغی دورکيدو لپاره لاره پرانیستل شویده .

پای

چه کسانی در پی بهره‌برداری ..

مذکور را بادیکر کشور های جهان مرتبط می سازند . البته هیچکس توقع ابراز چنین احساسات گرم و علاقمندی خاصی را در برابر پروگرام مطروحه اتحاد جماهیر شوروی راجع به ایجاد يك فضای صلح و امنیت عادلانه در منطقه خلیج از جانب هوا خواهان قمار های استعمار نوین نداشت .

شاید سوالی پیدا شود که آیا تنها اتحاد جماهیر شوروی از تطبیق این پیشنهادات بهره مند خواهد شد ؟ آیا طوریکه مخالفین اتحاد شوروی ادعا می کنند آیا این پیشنهادات يك جنبه و دارای ماهیت ضد غربی اند؟ البته این يك حقیقت آشکار است که اتحاد جماهیر شوروی خواهان عادی شدن اوضاع در حوزه خلیج که آنقدر ها از مرز های آن دور نمی باشد میباشد. یاد دیگر کشورها هم خواهان استقرار چنین وضعی در حوزه نیستند ؟

کشور های اروپای غربی که ۶۷ درصد نفت مورد ضرورت شان را از این منطقه وارد می کنند و جاپان که تیل منطقه خلیج در گرداندن چرخهای صنعت آن ارزش حیاتی دارد باید با ایجاد صلح و آرامش در منطقه علاقه مندی خاصی داشته باشد مگر ایالات متحده امریکا بطور ؟ گرچه ایالات متحده هنوز (۱۶) درصد نفت مورد ضرورت خود را از این منطقه دریافت می نماید مگر در سالهای آینده نزدیک این رقم افزایش خواهد یافت. پس آیا برای کشور های صنعتی سر مایه داری نافع خواهد بود تا تانکر های نفت در خلیج و سر زمینهای نفت خیز و تصفیه خانه های نفتی سواحل خلیج طعمه حریق شوند ؟

محصولات حاصله از جنگل و جنگلهای فیلیپین کشور های عراق و ایران بهبه آشکار است این جنگ تراژیک بی معنی باعث ایجاد خشونت جدی نه تنها برای کشورهای اشتراک کننده در جنگ گردیده بلکه برای مصرف کنندگان نفت آنها نیز گردیده است. این يك حقیقت آشکار و انکار ناپذیر است که امپریا لیزم امریکا ازین جنگ به بهانه ازدیاد آمادگی خود برای مداخله بیشتر در حوزه خلیج استفاده می نماید امروز که این آمادگی ها برای مداخله است فردا چه خواهد بود ؟ این خطر با حقیقت ایجاد يك بلاک فرعی نظامی و سیاسی ناتو در منطقه خطر نا کمتر گردیده است . در پرتو این حقایق گفته جنرال بر ناردو جز (امریکایی) قوماندان عالی پیمان نظامی ناتو در اروپا که طی مصاحبه بیان داشته است از نظر می گذرانیم که این خود بیانگر سیاست جنگ طلبانه قصر نشینان واشنگتن است او در جواب سوالی که آیا احتمال وقوع جنگ سوم

را فکر می کنند و اگر فکر می کنند در کجا ؟ گفته است : «باید بگویم که امکان بیشتر آن می رود تا در شرق میانه ، حوزه خلیج فارس و منطقه بحر هند بوقوع برسد» اما ما این پیش بینی جنرال را بوجدان خودش می گذاریم .

تعا می محافل امپریا لیستی در پی آنند تا دریا بند که پیشنهادات ارائه شده اتحاد شوروی در مورد استقرار صلح و آرامش در حوزه خلیج چه خطراتی را بمضامین ستمگرانه و استثمارگری شان با خود در قبال خواهد داشت ؟

مگر باید گفت در پیشنهادات مذکور تمامی

آموزش پسر و دختر

شیرینی دوران طفلی را ندارد بلکه کمی سختی هارا احساس می کند که برایش تلخ است .

در مکتب ، پو هنتون پروگرام ها مختلف و متنوع است که امروز خوشبختانه هر کسی رشته مورد نظر خود را انتخاب می کند و زیر نظر استاد موضوع را فرا می گیرد مثلا ریاضی تاریخ ، جغرافیه ، اقتصاد ، طب و غیره

اما در مکتب ویا پوهنتون به او یاد داده نمی شود برای اینکه مادر یا پدر خوب باشید ، برای اینکه همسر خوب باشید ، همکار خوب باشید ، کارگر خوب باشید ، اداره چی خوب باشید گفته نمی شود بلکه این همه موضوعات از بر خورد در اجتماع و فامیل یاد گرفته می شود .

و بر خود انسان است که مسله زندگی را مانند فور مول ریاضی حل کند و تا امروز گرچه به حل این فورمول موفق نشده اند اما اگر پدران ، مادران ، مربیان متوجه این موضوع طفل باشند میتوانند بدون حل فورمول زندگی ، او را مرد یا زن آینده بسازند که هم به فامیل و هم به اجتماع مفید واقع شود و این نکته را هرگز نا دیده نگریم که مادر و پدر تنها تامین معیشت را به عهده ندارند بلکه وظیفه مادری و پدری خیلی سنگین است اگر چه پرنده گان هم بد هان چوچه های خوددانه میگذارند اما بعد از مدتی دیگر مسو و لیت زندگی چوچه به گردن پدر یا مادر نیست .

همینکه دختر با پسری دوست شد با هم زندگی مشترک را شروع و بعد از مدتی فرزند دار شدند و مثل دوران نا مژدی که روی بال

ضروریات اولیه بشری مدنظر گرفته شده است و در پروگرام اتحاد شوروی برای حل معضلات کنونی حوزه خلیج بر خلاف دوکتورین تجاوز کارانه کارتر تضمین دایمی منافع مشروع تمامی کشور های جهان بشمول کشور های صنعتی سر مایه داری پیش بینی گردیده . همچنان در پروگرام اتحاد شوروی رعایت حقوق مردمان کشور های حوزه نیز مدنظر گرفته شده است که عملی شدن پروگرام مذکور آنها را قادر خواهد ساخت تا سیاست خارجی شانرا و طرق و چاره جویی های را که خود شان در حل معضلات داخلی شان ضروری میدانند مطابق به ضرورت و عنعنه شان بدون هیچ نوع فشاری از خارج خود انتخاب نمایند . همچنان در پلان پیشنهاد شده لیو نیف بریزنف اشتراک مساوی این کشور ها در

تصویب تمامی موافقتنامه های مربوط به حوزه خلیج فارس و تضمین امنیت ، تمامی اراضی ، حاکمیت ملی و استقلال آنها از جانب تمامی کشورها بالاخص قدرتهای بزرگ در بر قرار یك صلح پایدار در منطقه خیلی مهم وارزنده خوانده شده است . از همین سبب بود که پروگرام اتحاد شوروی برای ایجاد يك صلح واقعی و عادلانه در حوزه خلیج با استقبال گرم کشور های حوزه خلیج و تمامی کشور های صلح دوست جهان مواجه گردید .

البته بدون شبیه مواضع زیادی در راه تطبیق پروگرام مطروحه اتحاد شوروی راجع به تحکیم صلح در منطقه خلیج موجود است مگر زمانی که باید تصمیم گرفت رسیده است و زمان در منطقه خلیج منتظر نخواهد ماند .

شان هم انسان های خوب تقدیم جا معه خواهند شد .

خواهران عزیز : مادر شدن کار آسان نیست این مادر است که انسان تربیه میکند اگر پدر و مادر انسان ها صاحب ایثار باشند برای فرزندانشان خود قبل از پدر و مادر شدن آمادگی این کار میدهند و اگر پدر و مادر زندگی سر مست از عشق ، صحبت ، دوستی همراهی و همکاری داشته باشند به یقین فرزندانشان نیز پیروی آنها خواهند بود .

چه خوب است در پهلوی آموزش پرورش را نیز دنبال کنیم و این دو مکمل یکدیگر و هر يك سازنده دیگری است در هر حال و هر مرحله زندگی باید پرورش فرزندانش را در نظر داشته باشیم و هما نقدر که متوجه آموزش هستیم بالای پرورش کودک گان نیز توجه داشته باشیم .

جدول متقاطع

۷۳- مادر عرب .	۷۴- از مواضع دفاعی در جنگ .
۷۵- مرد بزرگ انگلیسی .	۷۶- از شعرای معاصر فردوسی .
۷۷- از مورخین اهل غزنه .	۷۸- از رقاصه های معروف هند .
۷۹- پرنده درهم و برهم .	۸۰- از شعرای نو پرداز ایران .
۸۱- از فلاسفه حکماء و طبیبان معروف کشور .	۸۲- يك نوع الكول درهم .
۸۳- در اشعار حافظ و خیام زیاد دیده میشود .	۸۴- شاعر بلند مقام زبان دری که این شعر ازوست .
۸۵- شاعریست از آمل .	۸۶- گوینده قصیده معر و ف داغگاه .
۸۷- «جاویدانه» از آثار معروف اوست .	۸۸- عدد معکوس .
۸۹- اصطلاحی است که در مجموع پرنده گان بکار میرود .	۹۰- خالص .
۹۱- مولانای بلخی ناله اش را از از حنجره آن بیرون کرده است .	۹۲- ملکه شاعر درهند قدیم .
۹۳- معنی آن سرود ها با املای غلط است .	۹۴- آواز .
۹۵- يك نوع بازی .	۹۶- از شعرای کشور .

هنر تیاتر و تعهد آن...

اما تیاتر و بالاحص تیاتر به شیوه پانتومیم جهانی و عالم شمول است. در آنجا حرکات اعضای بدن، ژست و پوز هنرمند کمک چشمگیری به گویایی این هنر میکند.

بر طبق افسانه هندی منشاء تیاتر مراسم جشن پیروزی خدای «ایندرا» بر شیاطین است. در این هنگام هم خدایان و هم شیاطین شرکت میکردند و بازیگران با حرکات گوناگون حرکات آنها را مجسم میساختند. (۲)

و اینطور مشاهده میکنیم که بشر بسیار قدیم نیز از این هنر برخوردار بوده اند. در حقیقت تیاتر وسیله نیرو مندی است برای تأثیر در مردم. و سوسه بزرگ تیاتر در اینست که شخصیت های رابه کار میگیرد که تماشاگر رابه سوی حقیقت رهنمون میشوند. در تیاتر هم کمدی خالص وجود دارد و هم تراژیدی برای متاثر ساختن، و هر دو به منظور تشریح تحول در رفتار اجتماعی به وجود آمده اند.

پیرامه توشا عقیده دارد: (تیاتر قبل از همه چیز یک مکالمه است. مکالمه به معنای تعارض و برخورد دو عقیده متضاد و دو جهان بینی متفاوت و از این تعارض است که عمل میزاید. پایان نمایش درست وقتی است که این تعارض حل شده باشد. به این ترتیب می بینیم که ارزش یک نمایش تشاد نتیجه آن نهفته نیست، حتی

میتوان گفت نتیجه یک نمایش جزء از خود نمایش نیست و تنها حرکت و درگیری دو قطب مخالف و موافق، مثبت و منفی است که روح زندگی را میسازد. (۳)

اهمیت تیاتر را همانطور که گفتیم در تجسم صحنه ها و اجرای گونه از زندگی معمول بر روی سن میباشد. اینکه نمایشنامه یاد استان نمایش رابطه با ادبیات دارد یاد واقع خود جزء از ادبیات است حقیقت است ولی دو تکمیل ساختن تیاتر نیز دخیل است. برشت میخواهد که داستان یک نمایش باید پر محتوا و عمیق باشد تا برای تماشاچی پیامی بیاورد. با اینهم نقش نمایشنامه را در تیاتر، کلی و ضروری ندانسته اند. یژی گرو تفسکی که گفته: در سیر تحولی هنر تیاتر نمایشنامه یکی از آخرین عناصری است که به تیاتر اضافه شده است، در یکی از مصاحبه های مطبوعاتی خود چنین ابراز نظر

اینست تا همه عوامل هنر شان رابه خدمت بگیرند و آنرا در راه تنویر اذهان به کار برند.

در ساحه تیاتر افکار و عقیده های جدید غالباً در سالون های کوچک و بزرگ در مقابل عده از تماشا چنان گذاشته میشود، نو بودن این افکار یا در حقیقت داستان نمایش طرح و دیگور آن حتمی است چونکه تماشاگر به این لحاظ آمده تاجیز نوی را ببیند. در اصل ویژگی یک تیاتر اصیل آنست که با اجتناب از هر چه موجب تفرقه و پراگندگیهای بشری و اجتماعی است، سر نوشت و همگامی تمامی بشریت را مورد عنایت قرار دهد. (۵)

در تیاتر انقلابی زمینه انقلاب اجتماعی تاجایی از نظر روحی و ایدئولوژی فراهم میشود، همین خود تأثیر واقعی تیاتر را بر جامعه و مردم می نمایاند.

تیاتر علاوه از اینکه تعهدی بردوش دارد تا به مردم موضوعی را تجربه کند باید جنبه زیبایی و احساس را نیز فراموش نکند. در واقع تا تیاتر تا ترد و همان آفریدن به نحو زیبا و شایسته آنست. نکته دیگر که باید یاد آوری شود اینست که گرد هم آیی مردم در یک مکان باعث تأثیر پذیری بیشتر از نمایش میگردد. این موضوع تجربه شده که

میکند: «اساس تیاتر مواجهه است» نمایشنامه یک واقعیت هنری است که در احساس عینی وجود دارد. در عصر ما نمایشنامه به حد کافی قدیمی است و اگر باتمام قدرت تکتون خود را حفظ کرده است به عبارت دیگر، اگر نمایشنامه مشتمل بر مواردی از تمرکز تجارب بشری، اجراها، تصاویر، محاسبه ها و حقایق باشد که هنوز هم برای ما علمی هستند بنابراین نمایشنامه به صورت پیامی در می آید که از نسل های قبل دریافت میکنیم.... ما میتوانیم نمایشنامه را فقط به عنوان بخشی از ادبیات مورد مطالعه قرار بدهیم. (۴)

به هر صورت از اینها گذشته در مقاله فعلی تعهد و رسالت تیاتر بیشتر مورد توجه ماست. اگر در جامعه بی بحرانی رخ داده باشد و اگر گونی آمده باشد یا جامعه را کدام خطر مورد تهدید قرار دهد طوری حال جنگی برپا شود و این جنگ زندگی همه مارا یکایک تهدید کند. در همین هنگام وظیفه نویسندگان، شاعران و گردانندگان تیاتر

جوانان و روابط...

فامیل چه پدر باشد یا مادر و یا خواهر و... در امور زندگی خصوصی یک زن و شوهر. اگر مادر نمی خواست که پسرش بد بخت شود و دختری که خدا گفته در خانه شان زندگی داشت و او هم پدر و مادر مانند پسر شان دارد. مداخله بی جا وی مود نمی نمود و برعکس زن جوان را به وظایفش بصورت عاقلانه متوجه میساخت هرگز این تراژیدی خانوادگی بوجود نمی آمد. چه فکر میکنید که آیا این کار والدین و دیگر اعضای فامیل در حق آن دختر بی چاره و حتی به حق پسر شان درست بود؟

طبعاً خواهید گفت که نه و هرگز نه. پس توصیه دوستانه ما به آن خانواده های محترم اینست که زندگی خانوادگی عزیزان و نوجوانان شان را با مداخلات بی جا نباید مورد تهدید قرار دهند. تا باشد که جوانان ما با خاطر آرام و آسوده به زندگی خانوادگی شان ادامه دهند.

نادرست از زندگی فامیلی اش گرفت دیگر مشکل بنظرمی آید که بتواند آنرا از مخیله خود دور کند. من تحت تأثیر این حادثه فامیلی قرار گرفته ام و برایم مشکل مینماید که به این زودی از این حالت بیرون بیایم. ببین، این طرز فکر بنظرم درست نیست در حالیکه خودت به آن باور داری که هیچکس مثل یکدیگر نیست و همانطور خواسته ها، توقعات طرز تربیه و برداشت هانیز فرق میکند. پس این غیر عاقلانه است که انسان از یک حادثه ای که در اثر اشتباه فامیلیش بسوقوع پیوسته برای همیشه از بخت خود، از زندگی شیرین خانوادگی خویش چشم ببوشد... پلی این گفت شنود من با آن دختر تحصیل کرده بود و او چنین برداشتی از زندگی خانوادگی داشت.

در یک مورد من با این دختر هم عقیده هستم و آن اینکه مداخلات بی جا وی مورد اعضای

نمایش برای فرد آنقدر گیرا و دلچسپ واقع نمیشود چه در سالون پر جمعیت تماشا کننده همراه با حاضرین میخندد، متاثر میشود و خود را در جمع آنان فکر میکند.

در تیاتر تماشاگر با همه حواس، با گذشته و حال و آینده اش حضور می یابد، نیروی که از تیاتر به وجود میاید به سبب هم نفس بودن آن با تماشاچی بیش از هر هنر دیگر جذاب، گیرا، هیجان انگیز، محذریا تکان دهنده است. از همین رو در طول تاریخ، تیاتر را دو سازمان بزرگ اجتماعی پیوسته و زیاده مورد استفاده قرار داده اند، مذهب و سیاست.

تیاتر در طول زمان تغییراتی پذیرفته گاه به شکل تراژیدی خالص و گاه به شکل کمدی خالص بیان شده، همچنان مکتب ها و جریان های در آن به وجود آمده.

مخصوصاً در قرن بیست که عصر برخورد تیاتر های مختلف و ایجاد آنهاست روش های گوناگونی در تیاتر عرضه شده است. تیاتر تجربه گرایا «حماسی» برشت مجرب ترین و شناخته شده ترین تیاتر عصر ماست تیاتر اوژن یونسکو که تیاتر جدیدیا تیاتر بوجی اش گفته اند، نیز در مقابل همین تیاتر «برشت» قد علم کرده است. تیاتر دیگر که تا هنوز پابر جاست تیاتر هنری مسکو یا تیاتر استا نسلافسکی میباشد.

این سه جریان تیاتر در جهان کنونی مورد قبول افتاده اما تیاتر حماسی برشت که با فن فاصله گذاری استوار میباشد بیشتر بر سر زبان ها و بر روی ستنها راه کشیده است.

وما در این مختصر بعد از مروری بر سر گذشت تیاتر، چند کلمه باشتاب درباره این سه روش تیاتر کنونی خواهیم نوشت، اگر نتواند عطش دوستداران هنر و هنر تیاتر را فرو نشاند بر من ببخشایند.

(۱) پانتومیم نمایشی که بدون صدا فقط با حرکات ادا شود.

(۲) پیرامه توشا، تیاتر واضطراب بشر، ترجمه الفضل وتوقی، (تهران): انتشارات رادیو تلویزیون ملی (۱۳۵۳)، ص ۵.

(۳) - همو، ص ۱۵۵.

۴- یژی گروتفسکی، «مصاحبه با یژی گروتفسکی»، تماشا، ۳۶۵، (تهران، ۱۳۵۷)، ص ۲۸.

۵- پیرامه توشا، ص ۱۵۰.

مستحکم باد دوستی ..

در سال ۱۳۳۴ آوانیکه امپریالیزم با کمک های نظامی خویش به پاکستان توازن قوای نظامی را در منطقه برهم زد و دو ملت افغانستان برای حفظ استقلال کشور لویه جرگه عنعنوی مردم ما را احضار و موضوع را مطرح نمود. لویه جرگه ۱۳۳۴ به تاسی از خواست بالقوه مردم ما به حکومت اجازه داد تا از اتحاد شوروی و سوسیالیستی طالب کمک نظامی شود و کشور شو را با حیث دوست آزموده شده به این خواست مردم ما جواب مثبت داده و از همین وقت همکاری های نظامی بین مملکتین آغاز یافت. و لی امروز ارتجاع و امپریالیزم نسبت اینکه د سالیس شان با کمک های برای درانه اتحاد شوروی نقش بر آب شده است، تبلیغات دروغین برای انداخته اند و می خواهند از این طریق خصومت های خویش را علیه اتحاد شوروی بزرگ و انقلاب ملی و دیموکراتیک افغانستان عملی سازد. هکذا همان طوریکه در معاهده ذکر شده است افغانستان و اتحاد شوروی معا هده د ستمبر ۱۹۷۸

را با مراعات و در نظر داشت احکام منشور ملل متحد بین هم منعقد ساخته اند. لذا هیچ جایی برای تبلیغات دروغین دشمنان صلح و آزادی باقی نمی ماند. در ماده پنجم معا هده از طرف جمهوری دموکراتیک افغانستان احترام زیاده به سیاستی که اتحاد شوروی به سویه جهانی اتخاذ نموده ابراز شده است چه این سیاست متوجه تامین صلح و همکاری بین مردمان ممالک مختلف جهان می باشد. هکذا اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به سیاست عدم تعهد جمهوری دموکراتیک افغانستان که متضمن صلح در منطقه و جهان می باشد، احترام قابل می باشد. در ماده ششم معا هده، تعهد هر دو طرف در مورد عدم اشتراک شان به پیمان های نظامی و سایر دسته بندی ها و اقدامات عملیاتی که علیه یکی از طرفین معا هده باشد تذکر رفته است.

در ماده هفتم د و ام کو شش و مساعی هر دو طرف در راه حفظ صلح جهانی، امنیت هر دو طرف، گسترده شدن پروسه تشنج زدائی بین المللی و گسترش آن در همه نقاط جهان ابراز شده است. هکذا رفع اختلافات بین کشور ها را از طریق مذاکره بهترین و موثرترین طریق دانسته اند. هر دو طرف فعلا نه در راه خلع سلاح عام و تمام منجمله سلاح اتمی، مجدانه عمل خواهند کرد.

در ماده هشتم تذکر رفته است که هر دو طرف مساعی مشترک خویش را برای گسترش همکاری بین کشور های آسیایی و ایجاد یک سیستم مطمئن دسته جمعی که در آن همه کشور های ذینفع شرکت داشته باشند، بخرج خواهند داد. ماده نهم دوام مساعی انسانی هر دو طرف را علیه دسیسه های قوت های تجاوز و محو استعمار و نژاد پرستی به رسم و رسمی که باشد، تصریح کرده است. هکذا درین ماده پشتیبانی هر دو کشور و همکاری شان برای آن مردمانیکه در راه استقلال و حاکمیت و پیشرفت خویش مبارزه می کنند، ابراز شده است.

ماده دهم معا هده حکم می کند که هر دو طرف در موضوعات مهم جهانی که منافع طرفین در آن مضمحل باشد با هم مشوره خواهند کرد. در ماده یازدهم هر دو طرف اطمینان داده اند که مواد مندرج این معا هده ناقض تعهدات شان نسبت به معا هدهات بین المللی نمی باشد لذا هر دو طرف تعهد سپرده اند که در معا هدهات بین المللی دیگر که نفی کننده و ناقض این معا هده باشند شرکت نخواهند کرد.

چارماده باقیمانده معا هده مربوط به مدت اعتبار و دیگر طرز العمل های تخنیکی بوده و مدت اعتبار معا هده بیست سال پیش بینی شده است. هکذا شرایطی نیز برای اراده هر دو طرف جهت فسخ معا هده در مواد سیزدهم و چهاردهم درج شده است.

این بود نظر گذرانی بر معا هده

پنجم د ستمبر ۱۹۷۸ مطابق ۱۴ قوس ۱۳۵۷ که بین جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد شوروی عقد گردیده است.

خواننده محترم با قرائت متن فوق بخوبی درک خواهد کرد که تبلیغات دروغین و عوام فریبانه دشمنان صلح و دوستی ملت ها نه تنها میان تبهی و جعلی است بلکه معا هده مذکور بر خلاف ادعای ارتجاع جهانی و هممونیزم هستر یک پیکنگ متضمن

خوایند که با قرائت متن فوق بخوبی درک خواهد کرد که تبلیغات دروغین و عوام فریبانه دشمنان صلح و دوستی ملت ها نه تنها میان تبهی و جعلی است بلکه معا هده مذکور بر خلاف ادعای ارتجاع جهانی و هممونیزم هستر یک پیکنگ متضمن

بقیه صفحه ۲۷

خانواده ها...

والدین را حایز با شد. معا نطو ریکه انضباط، نظم خانوادگی را بر جا و مستحکم می نماید، دموکراسی نیز باعث اصلاح کار ها می گردد، برای رشد منطقی خانواده باید اهمیت آن عمیقاً درک شود.

آنچه را بصورت گذرا در باره فر هنگ خانواده خواهند دید، به بررسی عمیق و همه جانبه ای نیاز دارد، و لی برای آگاهی و مقدمه در باره فر هنگ خانواده ضرورت است تا در همین چوکات نیز توجه داشته باشیم. با ذکر این مطلب که گفته های فوق را به مثابه یاد آوری تلقی نموده در باره مطالبه نما نیم که البته در صحبت های بعدی با در نظر داشت امکانات بصورت همه جانبه درباره تحقیق خواهد شد.

همینگونه دموکراسی نیز زمانی مفید بوده می تواند که والدین بگذارند اطفال و دیگر اعضای خانواده عقاید و نظریات خود را در جهت بهبود خانواده آزادانه ابراز نمایند و در صو

رتیکه نظر شان مفید بود هم تشویق می شوند و هم استعداد شان رشد می یابد. و اگر نادرست بود باید با برخورد مثبت و شیوه منطقی برای شان فهمانده شود راهی را که انتخاب نموده اند به خطر افته اند.

در جمع آوری بحث در باره دموکراسی و انضباط در خانواده به این نتیجه می رسیم که نظم و رشد و انکشاف خانواده باید در پروگرام والدین جای اصلی و مقام

مدیر مسؤول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرایی
آمر چاپ : علی محمد عثمانزاده
آدرس : انصاری واپ - جوار ریاست
مطابع دولتی - کابل
تلفون مدیر مسؤول : ۲۶۸۴۹
سوچورد : ۵۵ - ۲۶۸۵۱
تلفون ارتباطی دفتر : ۲۱
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

شنبه ۹ محرم ۱۳۵۹

شماره ۴۸ و ۴۹

فبروری ۱۹۸۱

قیمت يك شماره ۱۳-۱۴۰۰

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library